

Raad voor Vergunningsbetwistingen

Raad voor Vergunningsbetwistingen

JAARVERSLAG **2012-2013**

INHOUD

DEEL 1 Voorstelling van de Raad voor Vergunningsbetwistingen	9
Hoofdstuk 1 De Raad als administratief rechtscollege	10
1. Historiek	10
1. Oprichting	10
2. Ontbreken van een overgangperiode	12
3. Terugblik op de eerste werkjaren van de Raad	13
4. Vooruitblik	15
2. Bevoegdheden en procedure voor de Raad	15
1. De rechtsmacht	16
2. De rechtspleging	17
3. De procedure	18
Hoofdstuk 2 De Raad als organisatie	19
1. De missie, de visie en de strategische doelstellingen	19
1. Decretale basis en opzet	19
2. De missie en de visie van de Raad	19
2.1. De missie	19
2.2. De visie	19
3. De strategische doelstellingen	20
2. Het regelgevend kader voor de organisatiestructuur	20
1. Decretale structuur	20
2. Het organisatiebesluit van de Raad	21
3. Het reglement van orde van de Raad	21
3. Organisatiestructuur	22
1. Organogram	23
2. Functies binnen de Raad	23
3. Rollen binnen de Raad	23
4. Beleidsmodel	24
5. Huidige personeelsformatie	25
5.1. Raadsleden	25
5.2. Aanvullende raadsleden	25
5.3. Griffiers	26
5.4. Juristen	27
5.5. Coördinatiejurist	27
5.6. Griffiemedewerkers	27

4. Procesoptimalisatie	28
1. Interne organisatie	28
2. Dossieropvolgingsysteem	29
3. Monitoring	29
4. Werklastmeting	29
5. Website	30
6. Overleg met stakeholders	30
7. Griffie	31
8. Communicatie met procespartijen	31
9. Huisvesting	31
Hoofdstuk 3 De Raad in cijfers	32
1. Aanhangigmaking	32
1. Verzoekschriften	32
2. Verzoekende partijen	34
3. Regularisatie	34
4. Vereenvoudigde behandeling	35
5. Versnelde rechtspleging	36
6. Aard van de vordering	37
2. Het voorwerp van het beroep	37
1. Aard van de bestreden beslissing	37
2. Voorwerp van de bestreden beslissing	38
3. Verwerende partijen	39
3.1. Aard van de verwerende partij	39
3.2. In de reguliere procedure	39
3.3. In de bijzondere procedure	40
3. Tussenkomst	41
4. Zitting	41
5. Uitspraak	43
1. Algemeen overzicht	43
2. Evaluatie i.f.v. de door de Raad vooropgestelde doelstellingen	45
2.1. Instroom ≠ uitstroom qua aantallen	45
2.2. Evaluatie van de uitstroom tijdens het vierde werkjaar	46
2.3. Evaluatie van de uitstroom in verhouding tot het personeelskader van de Raad	47
3. Overzicht van de uitspraken in de vernietigingsprocedure	48
4. Overzicht van de uitspraken in de schorsingsprocedure	49

6. Behandelingstermijnen	50
1. Algemeen	50
2. Evaluatie i.f.v. de door de Raad vooropgestelde doelstellingen	50
3. Gemiddelde behandelingstermijnen	51
4. De gemiddelde behandelingstermijnen aan de hand van een steekproef	51
4.1. Gemiddelde behandelingstermijn instellen beroep – in staat vernietiging	52
4.2. Gemiddelde behandelingstermijn inberaadname op een pleitzitting – uitspraak in de vernietigingsprocedure	53
4.3. Gemiddelde globale behandelingstermijn instellen beroep – uitspraak in de vernietigingsprocedure	54
7. De stand van de zaken die hangende zijn	57
1. Zaken die ingediend zijn tijdens het eerste werkjaar 2009-2010	57
2. Zaken die ingediend zijn tijdens het tweede werkjaar 2010-2011	58
3. Zaken die ingediend zijn tijdens het derde werkjaar 2011-2012	59
4. Zaken die ingediend zijn tijdens het vierde werkjaar 2012-2013	60
5. Evaluatie i.f.v. de door de Raad vooropgestelde doelstellingen	61
5.1. De prioriteitenorde van de Raad	61
5.2. Evaluatie van de prioriteitenorde van de Raad	62
8. Cassatieberoepen	63
DEEL 2 De rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen	65
Hoofdstuk 1 De grote lijnen van de rechtspraak	66
1. Inleiding	66
2. Overzicht van het contentieux	66
1. Ontvankelijkheid van de vordering	66
2. Onderzoek van de schorsingsvordering	73
3. Onderzoek van de vordering tot vernietiging	78
Hoofdstuk 2 Toegang tot de rechtspraak van de Raad	98
1. Afschrift van de uitspraken	98
2. Website van de Raad	98
1. Publicatie van de uitspraken	98
2. Zoekfunctie	99

VOORWOORD

Geachte lezer

Met dit inmiddels vierde jaarverslag sluit de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet enkel formeel het werkingsjaar 2012 – 2013 af, tegelijk wordt u andermaal een vrank en vrije kijk geboden op de organisatie, de werking en de rechtspraak van de Raad. Aan de hand van uitgebreid en gedetailleerd cijfermateriaal, en een objectieve analyse ervan, zal u kunnen vaststellen dat de Raad het afgelopen jaar bijzonder hard gewerkt heeft. De 1129 uitspraken, waarvan 758 einduitspraken, zijn in dit verband meer dan exemplarisch.

De Raad kan en mag echter niet uitsluitend herleid worden tot een aaneenschakeling van cijfergegevens en de interpretatie ervan. De Raad is bovenal een gemotiveerd team waarvan de leden, de mensen achter de cijfers, zich meer dan ooit bewust zijn van de belangrijke maatschappelijke taak die ze te vervullen hebben en die zich daartoe dagelijks voor het volle pond inzetten. Het voorbije jaar hebben alle medewerkers van de Raad, ongeacht hun functie, bewezen dat ze uw en mijn oprecht respect verdienen en dat alle investeringen in de Raad tot op heden niet loos maar lonend zijn gebleken. Soms voorzichtig, soms zeer uitgesproken.

In naam van alle medewerkers van de Raad vraag ik tegelijk om uw begrip. Wij beseffen dat de gevolgen van de moeilijke start die de Raad heeft gekend tot op vandaag doorwerken en zichtbaar zijn. Hieraan verhelpen is onze permanente bezorgdheid en prioritaire opdracht. Dit alles vanzelfsprekend zonder de kwaliteit van onze rechtspraak en de adequate behandeling van recent ingeleide dossiers te veronachtzamen. Ik ben er niettemin van overtuigd dat de Raad bij een volgende gelegenheid, mede dankzij de inzet van de aanvullende raadsleden, die onze rangen sinds september 2013 zijn komen versterken, nog betere resultaten zal kunnen voorleggen. Ook de effecten van de meest recente wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en de inwerkingtreding van een gedegen procedurereglement zullen dan cijfermatig zichtbaar worden.

Rest mij tot slot niet enkel de aangename taak u veel leesplezier toe te wensen maar ook om, namens alle medewerkers van de Raad, een warm woord van dank te richten tot mevrouw Hilde Lievens. De afgelopen twee jaar heeft de Raad zich onder haar voorzitterschap verder ontwikkeld tot een modern, transparant en kwalitatief rechtscollege. Sinds 1 september 2013 is het mijn voorrecht haar te mogen opvolgen als voorzitter van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Verzekerd van haar blijvende steun en onverdroten inzet, is het mijn voornemen om samen met alle medewerkers de Raad verder uit te bouwen.

Filip Van Acker
Voorzitter
15 oktober 2013

SYNOPSIS

De Raad voor Vergunningsbetwistingen is een administratief rechtscollege, opgericht krachtens het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd bij het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid en krachtens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) die op 1 september 2009 in werking is getreden.

Na de publicatie van het reglement van orde op 30 november 2009 in het Belgisch Staatsblad is de Raad vanaf 1 december 2009 operationeel.

Dit jaarverslag van de Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft betrekking op het vierde werkjaar van de Raad, dat liep vanaf 1 september 2012 en eindigde op 31 augustus 2013.

Dit verslag is onderverdeeld in twee grote delen. Het eerste deel betreft een algemene voorstelling van de Raad, het tweede deel behandelt de rechtspraak van de Raad.

Het eerste deel omvat drie grote hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk betreft onder meer de procedure en de bevoegdheden van de Raad. In het tweede hoofdstuk wordt de organisatie van de Raad voorgesteld. Het regelgevend kader en de eigenlijke organisatiestructuur van de Raad worden verduidelijkt. Ook de verschillende vormen van interne procesoptimalisatie door de Raad worden aangestipt. In het derde hoofdstuk komen de cijfers aan bod die representatief zijn voor de werking van de Raad.

Het tweede deel van het verslag omvat twee hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk geeft een overzicht van verschillende relevante en principiële uitspraken uit de rechtspraak van de Raad van het vierde werkjaar. Het tweede hoofdstuk verduidelijkt de ontsluiting van deze rechtspraak.

DEEL 1
VOORSTELLING
VAN DE RAAD VOOR
VERGUNNINGSBETWISTINGEN

Hoofdstuk 1

De Raad als administratief rechtscollege

1. HISTORIEK

1. Oprichting

Krachtens het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd bij het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid en krachtens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) die op 1 september 2009 in werking is getreden, werd de Raad voor Vergunningsbetwistingen, een Vlaams administratief rechtscollege, opgericht.

Het Grondwettelijk Hof heeft uitdrukkelijk erkend dat de deelstaten met toepassing van de impliciete bevoegdheden krachtens artikel 10 B.W.H.I. de in principe aan de federale wetgever gereserveerde aangelegenheid kunnen betreden om eigen administratieve rechtscolleges op te richten, op voorwaarde dat dit noodzakelijk is om hun eigen toegewezen bevoegdheden uit te oefenen, dat de aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.¹

De noodzakelijkheidsvereiste toetst het Grondwettelijk Hof volgens zijn recente rechtspraak evenwel eerder marginaal, zodat het Hof de door de decreetgever ingeroepen redenen enkel verwerpt wanneer die 'kenmerkend onjuist' zijn.² De beoordeling van de noodzakelijkheidsvereiste komt aldus in de eerste plaats aan de decreetgever toe.

De Vlaamse decreetgever – de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement – heeft de noodzaak tot het oprichten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen duidelijk verantwoord in de memorie van toelichting van het ontwerpdecreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid:

“Noodzakelijkheid

601. De noodzaak om bij gewestdecreet over te gaan tot de instelling van de Raad voor vergunningsbetwistingen, ligt duidelijk besloten in het hierboven uiteengezette beleidsmatig kader.

Kort recapitulerend komt één en ander in essentie neer op het volgende :

1 De omzetting van het gewestelijk administratief beroep naar een jurisdictioneel beroep is nodig opdat :

1 Grondwettelijk Hof nr. 8/2011 van 27 januari 2011, B.8.6. Zie ook Grondwettelijk Hof nr. 19/2001 van 14 februari 2001, nr. 33/2001 van 13 maart 2001 en nr. 49/2003 van 30 april 2003. Zie ook E. CLYBOUW, 'De Raad voor Verkiezingsbetwistingen en de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven: twee administratieve rechtscolleges in elkaars vaarwater', *CDPK* 2009, 217-245.

2 Grondwettelijk Hof nr. 189/2002, 19 december 2002, B.7. en nr. 49/2003, 30 april 2003, B.8.3. Zie ook A. ALEN en K. MUYLLE, *Compendium van het Belgisch Staatsrecht*, Mechelen, Kluwer, 2004, 2e uitgave, 346-347.

- *het beroep op gewestelijk niveau met voldoende waarborgen inzake objectiviteit en onafhankelijkheid zou worden omkleed, zeker nu het gelijkheidsbeginsel vereist dat het gewestelijk beroep opengesteld wordt voor alle belanghebbenden (en niet enkel voor de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, het college van burgemeester en schepenen en de aanvrager)*
 - *een functiescheiding zou worden gerealiseerd tussen (enerzijds) de gewestelijke uitvoerende macht, belast met het uittekenen van het beleidsmatig, planologisch en reglementair kader waarbinnen vergunningen worden afgeleverd en (anderzijds) de instantie die vergunningsbeslissingen toetst op de naleving van dat kader.*
- 2 *Vergunningsbetwistingen raken op een rechtstreekse wijze aan de goede werking van de gronden- en pandenmarkt; onzekerheden over de vergunbaarheid van een project, een woning, een bedrijf, ... of over de rechtmatigheid van een afgeleverde vergunning, leiden tot menselijke drama's, marktfalen, het afspringen van transacties, etc. Vanuit die specifieke ruimtelijkeordeningsgebonden vaststelling bestaat de nood aan een korte procedure, die binnen het jaar leidt tot een uitspraak ten gronde. Dergelijke procedure kan enkel worden gerealiseerd middels de uittekening van een rechtscollege, dat gebonden wordt aan strikte termijnen, en dat via een doorgedreven specialisatie in staat is om deze termijnen te halen.*
 - 3 *Een volwaardige implementatie van het subsidiariteitsbeginsel in het vergunningencontentieux kan slechts worden gerealiseerd door de organisatie van een rechtscollege, dat immers oordeelt op grond van het recht (in ruime zin) en niet op grond van opportuniteitsoverwegingen.*
 - 4 *Om de eenheid van het vergunningenstelsel te kunnen bewaken, moeten vergunningsbeslissingen "marginaal" kunnen worden getoetst op hun overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening. Enkel een rechterlijke instantie bezit vanuit de natuur van de rechterlijke toetsing over de discipline om het onderzoek van de "opportuniteit" van een beslissing te beperken tot de controle of de belangenafweging, die door de overheid gebeurde, niet kennelijk onredelijk is.*
 - 5 *Die essentieel geachte marginale opportuniteitscontrole veronderstelt een zeer grondige kennis van het domein van de ruimtelijke ordening. Enkel vanuit die kennis kan terdege worden nagegaan welke opportuniteitsinschattingen redelijkerwijs verantwoordbaar zijn, en welke niet. Eén en ander onderbouwt de nood aan een gespecialiseerd college met een juridisch inzicht én een praktijkinzicht in de doorwerking van planologische doelstellingen in het vergunningenbeleid, eigentijdse visies op ruimtelijke kwaliteit en ruimtelijke draagkracht, architecturale aspecten, sectorale vereisten en technische specificaties die doorwerken in de vergunningverlening, etc.*
 - 6 *Het Regeerakkoord 2004-'09 heeft, onder belangrijke druk vanuit de lokale besturen, de beleidsdoelstelling verwoord dat openbare besturen voor de eigen vergunningsaanvragen de mogelijkheid moeten krijgen om "bij de Vlaamse overheid in beroep te gaan". Een slagkrachtig gewestelijk beroep tegen de Vlaamse overheid kan redelijkerwijs enkel worden opgedragen aan een gewestelijk rechtscollege.³*

[...] Om die reden is de memorie van toelichting grondig herwerkt en is duidelijker en meer nauwgezet aangegeven welke de precieze beleidsdoelstellingen zijn van het ontwerpdecreet en waarom deze concreet nopen tot de oprichting van de Raad voor vergunningsbetwistingen.

Bijvoorbeeld is meticuleus aangegeven dat het aspect "snelheid" niet zomaar een algemene, vage beleidsdoelstelling is (een "stoplap"); er is op een onderbouwde manier verantwoord waarom een snelle beslissing binnen het specifieke vergunningencontentieux beantwoordt aan heel concrete noden, m.n. het vermijden van langere verstoringen van de gronden- en pandenmarkt omwille van onzekerheden over het juridisch statuut van een onroerend goed en het tegengaan van daarmee samenhangende economische problemen (afspringende transacties) en menselijke problemen (onzekerheid over de vraag of "het dak boven het hoofd" nu al dan niet op regelmatige wijze is vergund)."⁴

³ Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 210.

⁴ Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 213.

Het was duidelijk de beleidsdoelstelling van de Vlaamse decreetgever dat over een bestreden (vergunnings) beslissing binnen een redelijke termijn een snelle en kwaliteitsvolle juridische uitspraak, met gezag van gewijsde, zou volgen.

Het Grondwettelijk Hof stelt in zijn arrest van 27 januari 2011 over de noodzakelijkheid van de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen als administratief rechtscollege dat de beoordeling door de Vlaamse decreetgever niet onjuist is:

“Uit de voormelde parlementaire voorbereiding blijkt dat de decreetgever de oprichting van een administratief rechtscollege noodzakelijk achtte, enerzijds, om het beroep bij de Vlaamse Regering te vervangen door een beroepsprocedure bij een onpartijdige en onafhankelijke instantie die over voldoende expertise zou beschikken om te kunnen oordelen of vergunningsbeslissingen in overeenstemming zijn met de goede ruimtelijke ordening en, anderzijds, om een snelle afhandeling van dat beroep te kunnen verzekeren. Het blijkt niet dat die beoordeling onjuist is.”⁵

Het Grondwettelijk Hof meent bovendien dat de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen zich leent tot een gedifferentieerde regeling aangezien op het federale niveau er ook uitzonderingen zijn op de algemene bevoegdheid van de Raad van State en vermits de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State enkel uitspraak doet over beroepen tot nietigverklaring van de in artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vermelde akten en reglementen voor zover in geen beroep bij een ander administratief rechtscollege is voorzien.⁶

Ten slotte oordeelt het Grondwettelijk Hof dat de weerslag op de aan de federale wetgever voorbehouden bevoegdheid marginaal is, nu de bevoegdheid van de Raad voor Vergunningsbetwistingen beperkt is tot beroepen die worden ingesteld tegen de individuele beslissingen vermeld in artikel 4.8.2 VCRO.⁷

2. Ontbreken van een overgangperiode

De Vlaamse decreetgever voorzag evenwel met artikel 7.5.8 VCRO geen overgangperiode tussen de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen op 1 september 2009 en het tijdstip waarop vergunningsbeslissingen bestreden konden worden bij de Raad.⁸

Ook de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, heeft deze overgangsbepalingen strikt geïnterpreteerd, ook al was op dat ogenblik het reglement van orde van de Raad nog niet door de Vlaamse Regering bekrachtigd.⁹

5 Grondwettelijk Hof nr. 8/2011 van 27 januari 2011, B.8.7.2.

6 *Ibid.*, B.8.7.8.

7 *Ibid.*, B.8.7.9.

8 Beslissingen van de deputatie tot toekenning of weigering van een vergunning, genomen vóór 1 september 2009, werden bestreden overeenkomstig de regelen die golden voorafgaand aan die datum.

Bij beroepsdossiers die bij de deputatie werden betekend vóór 1 september 2009, doch waarover de deputatie op die datum nog niet had beslist, konden de genomen beslissingen echter onmiddellijk worden bestreden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dit geldt ook voor de beroepsdossiers die bij de deputatie werden betekend vanaf 1 september 2009.

Beslissingen van de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar tot toekenning of weigering van een vergunning in eerste administratieve aanleg, genomen vóór 1 september 2009, werden bestreden overeenkomstig de regelen die golden voorafgaand aan die datum.

Bij vergunningsaanvragen die bij de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar werden betekend vóór 1 september 2009, doch waarover het vergunningverlenend bestuursorgaan op die datum nog niet had beslist, konden de genomen beslissingen onmiddellijk worden bestreden bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Dit geldt ook voor de vergunningsaanvragen die bij de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar werden betekend vanaf 1 september 2009.

9 R.v.St. nr. 197.645, *Martens en Carron*, 6 november 2009.

Begin oktober 2009 werd een eerste verzoekschrift ingediend bij de Raad.

Krachtens de decretale overgangsmaatregel opgenomen in artikel 7.5.8, §5 VCRO, schrijft de griffier van de Raad voor Vergunningsbetwistingen inkomende verzoekschriften pas in op het register, eens het reglement van orde van de Raad door de Vlaamse Regering is bekrachtigd.

De eerste (en tot op heden enige) griffier is op 16 november 2009 in dienst getreden bij de Raad en heeft diezelfde dag de eed als griffier afgelegd.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft ook op 16 november 2009 een reglement van orde aangenomen. De Vlaamse Regering heeft dit reglement op 20 november 2009 bekrachtigd. Krachtens artikel 4.8.42 VCRO treedt het reglement van orde in werking de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. De publicatie is op 30 november 2009 gebeurd.

Vanaf 1 december 2009 is de Raad voor Vergunningsbetwistingen derhalve operationeel.

Op dat ogenblik werd de Raad die toen bestond uit 3 raadsleden, ondersteund door 1 griffier en 1 griffiemedewerker.

Na de bekrachtiging, de daaropvolgende publicatie en inwerkingtreding van het reglement van orde is de griffier onmiddellijk gestart met het inschrijven van verzoekschriften op het register. De eerste beroepen werden vanaf 3 december 2009 geregistreerd. Een eerste zitting volgde al op 19 januari 2010.

De Raad heeft derhalve niet kunnen genieten van de gebruikelijke instapperiode, wat voor andere administratieve rechtscolleges wel mogelijk bleek.

3. Terugblik op de eerste werkjaren van de Raad

De Raad diende onmiddellijk operationeel te zijn. Dit gebeurde zonder het nodige ondersteunend personeel, zonder enige noodzakelijke interne organisatorische voorbereiding en zonder nuttige informaticaondersteuning.

In de jaarverslagen over de werking van de Raad tijdens de voorbije werkjaren werd ingegaan op deze precieze situatie.

Eén bepalend element in de gebrekkige opstartfase van de Raad was de beperkte personeelsformatie gedurende de eerste twee werkjaren.

De Vlaamse Regering heeft slechts drie van de initieel decretaal vijf voorziene Raadsleden benoemd.¹⁰ Omwille van een in de praktijk te hoog gebleken decretale aanwervingsvoorwaarde van tien jaar nuttige beroepservaring kon pas op het einde van het eerste werkjaar een eerste statutaire jurist aangeworven worden. Omwille van budgettaire beperkingen in het begrotingsjaar 2010 zijn pas vanaf de tweede helft van het tweede werkjaar – vanaf januari 2011 – meerdere contractuele inhoudelijke medewerkers in dienst kunnen treden bij de Raad.

Dit heeft enerzijds gedurende de eerste werkjaren een grote impact gehad op de dagelijkse werking van de Raad en heeft anderzijds een blijvende impact op de behandelingstermijnen van de hangende beroepen ingediend tijdens deze twee jaren.

10 Eén van de vier benoemde raadsleden heeft de eed niet afgelegd en haar benoeming werd teniet gedaan bij besluit van de Vlaamse Regering van 18 september 2009, B.S. 27 oktober 2009.

Een tweede beslissende factor is de instroom aan dossiers. Tijdens het tweede werkjaar werden immers 1073 beroepen bij de Raad ingediend, bovenop de tijdens het eerste werkjaar ingediende 753 beroepen, terwijl de Vlaamse decreetgever in de memorie van toelichting van het ontwerpdecreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid het aantal dossiers bij de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen inschatte op – slechts – een ruime 300 tot een kleine 350 beroepsdossiers op jaarbasis.¹¹

De Raad diende met andere woorden tijdens de eerste twee werkjaren met minder dan de helft van de personeelsformatie die voorzien was om 300 à 350 zaken te behandelen, meer dan het dubbele tot het driedubbele van de verwachte instroom te beoordelen.

Dit heeft uiteraard een effect op de doorlooptijden van de zaken ingediend bij de Raad tijdens de eerste twee werkjaren, waardoor de beleidsdoelstelling van een snelle en kwaliteitsvolle rechtsbescherming in de realiteit niet onmiddellijk verwezenlijkt werd.

Enige nuancering is evenwel noodzakelijk. Bij het bepalen van een redelijke behandelingstermijn dient in de eerste plaats rekening te worden gehouden met de loutere toepassing van de decretaal voorziene procedu-
retermijnen die maken dat zaken sowieso een bepaalde tijd vergen.

Daarnaast zijn de behandelingstermijnen soms ook afhankelijk van andere factoren, zoals een geschil over de milieuvergunning of een strafzaak die de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen doet wachten. Soms kiezen de partijen er zelf voor om een hangende zaak voor een bepaalde tijd uit te stellen om onderling overleg alle kansen te geven.

Tijdens het derde werkjaar werden opnieuw 905 verzoekschriften ingediend bij de Raad.

Wat de personeelsformatie van de Raad betreft: met ingang van 1 september 2011 werd het vierde van de vijf initieel voorziene raadsleden benoemd en ook de jonge maar gedreven equipe aan inhoudelijk ondersteunend personeel werd in het midden van het derde werkjaar met twee juristen aangevuld.

Verder in dit jaarverslag zal blijken dat voor de 905 dossiers ingediend tijdens het derde werkjaar wel onmiddellijk een snelle kwaliteitsvolle rechtsbescherming – binnen de door de Raad in zijn beleidsplan vooropgestelde doelstellingen qua behandelingstermijnen – realiseerbaar is en dat voor deze zaken geen achterstand is opgebouwd. In deze zaken waarin enkel de vernietiging wordt gevorderd, kan na gemiddeld één jaar behandelingstermijn een uitspraak volgen.

Daarnaast heeft de Raad tijdens het derde werkjaar – opnieuw binnen de door de Raad in zijn beleidsplan voorgenomen prioriteitenorde – al het mogelijke gedaan om ook zo veel mogelijk hangende zaken, ingediend tijdens de eerste twee werkjaren, op een zo efficiënt mogelijke en kwaliteitsvolle manier af te ronden.

Verder in dit jaarverslag wordt uitgebreid ingegaan op de werkzaamheden van de Raad tijdens het vierde werkjaar.

11 *Parl.St.VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 210-213: Vandaag bedraagt het aantal beroepsdossiers bij de minister +/- 465 dossiers per jaar (cijfers 2006 – '07). Slechts de helft van die dossiers is ingesteld op grond van legaliteitsredenen. Dat betekent dat 232 dossiers in aanmerking zouden komen voor een behandeling door de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dat getal dient wel in de hoogte te worden gecorrigeerd door de nieuwe mogelijkheid voor alle belanghebbenden om in beroep te komen (indien men uitgaat van een 25%-aangroei komt met tot 290 dossiers). In de bijzondere vergunningen-procedure worden gemiddeld 5.000 aanvragen ingediend. Zelfs in een zeer ruime aanname dat 0,75% van deze dossiers zou worden gecontesteerd, komt men "slechts" tot 37,50 beroepsdossiers. Eén en ander betekent dat we in casu spreken van een ruime 300 tot een kleine 350 beroepsdossiers op jaarbasis."*

Uit de evaluatie van de cijfergegevens, opgenomen in hoofdstuk 3, zal blijken dat de Raad ook voor het vierde werkjaar een positieve balans kan voorleggen, zowel qua uitstroom van uitspraken, qua afsluiten van dossiers als qua behandelingstermijnen. Tegelijkertijd wordt in dit jaarverslag gesignaleerd – op basis van objectieve parameters – dat de draagkracht van de Raad structureel nog versterking vereist.

De Raad blijft dan ook vragende partij opdat de Vlaamse Regering een initieel in de VCRO nominatief vermeld vijfde raadslid zou benoemen om zo op een structurele wijze de werkvoorraad én de toekomstige instroom aan dossiers van de Raad te kunnen verwerken, eerder dan enkel in te zetten op de piste van het benoemen van tijdelijke aanvullende raadsleden.

4. Vooruitblik

Tijdens het vierde werkjaar zijn er een aantal beleidsmatige ontwikkelingen geweest die een impact hebben op de toekomstige werking en structuur van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Op 19 juli 2013 gaf de Vlaamse Regering immers een tweede principiële goedkeuring aan zowel het voorontwerp van decreet over de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges als aan het voorontwerp van decreet over de omgevingsvergunning.

Tijdens het vierde werkjaar heeft de Raad opnieuw constructief meegewerkt aan de arbeidsintensieve voorbereidende werkzaamheden rond de oprichting van een Dienst voor de Vlaams Bestuursrechtscolleges (DBRC). Dit project wordt gecoördineerd door het departement Bestuurszaken.

Van bij de eedaflegging van de raadsleden heeft de Raad immers reeds duidelijk laten verstaan voorstander te zijn van zoveel mogelijk synergie met andere Vlaamse administratieve rechtscolleges.

Tegelijkertijd is de Raad van oordeel dat bij de totstandkoming van het DBRC – zowel op het vlak van procedureverloop als van organisatiemodel – de bestaande regelgeving, kennis en ervaring van de grootste partner in dit project, met name de Raad, zo veel mogelijk gevalideerd moet kunnen worden.

Het voorontwerp van decreet inzake de omgevingsvergunning kent de rechtsbescherming in het kader van het schorsings- en vernietigingscontentieux van de omgevingsvergunning toe aan de Raad voor Vergunningsbetwistingen (artikelen 103 en 306 van het voorontwerp).

De Raad wil zich dan ook grondig voorbereiden – binnen het kader en de middelen die door de Vlaamse Regering voorzien worden – op de inwerkingtreding hiervan, opdat de rechtsbescherming inzake de omgevingsvergunning effectief kan zijn en kan beantwoorden aan de vereisten van een kwalitatieve rechtsbedeling in de zin van artikel 6 EVRM.

2. BEVOEGDHEDEN EN PROCEDURE VOOR DE RAAD

Op de website van de Raad wordt het procedureverloop in verschillende topics grondig uitgelegd. Ook heeft de Raad de voorbije drie jaar telkens de (praktische) organisatie van de procedure voor de Raad uitgebreid opgenomen in het jaarverslag.

Toch wordt spijtig genoeg de regelgeving soms nog op een verkeerde manier begrepen. Zo dient de verzoevende partij conform artikel 12 Procedurebesluit (oud artikel 4.8.16, §5 VCRO) gelijktijdig met de indiening van het verzoekschrift een afschrift ervan per beveiligde zending en ter informatie aan de verweerder en aan de begunstigde van de vergunning of de valideringsbeslissing te sturen.

September 2012 wordt dit nog als het “*absolute dieptepunt op het gebied van administratieve overlast*”¹² omschreven, omdat een procespartij of advocaat hierdoor eerst naar het postkantoor zou moeten om de aangekende zending aan de verwerende partij te laten afstempelen, vervolgens terug naar huis of kantoor moet rijden om daarvan een kopie te nemen, om vervolgens het verzoekschrift met de kopie van de aangekende zending in bijlage aangekend te versturen naar de Raad, terwijl de Raad reeds van in het begin in zijn rechtspraak duidelijk gemaakt heeft dat dit geen ontvankelijkheidsvereiste is.¹³

1. De rechtsmacht

De Raad voor Vergunningsbetwistingen is een onafhankelijk Vlaams administratief rechtscollege dat op grond van artikel 4.8.2 VCRO als enige uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld tegen:

- 1 vergunningsbeslissingen, zijnde uitdrukkelijke of stilzwijgende bestuurlijke beslissingen, genomen in laatste administratieve aanleg, betreffende het afleveren of weigeren van een vergunning;
- 2 valideringsbeslissingen, zijnde bestuurlijke beslissingen houdende de validering of de weigering tot validering van een as-buittattest;
- 3 registratiebeslissingen, zijnde bestuurlijke beslissingen waarbij een constructie als “vergund geacht” wordt opgenomen in het vergunningenregister, of waarbij dergelijke opname geweigerd wordt.

Artikel 4.8.2, tweede lid VCRO omschrijft de **vernietigingsbevoegdheid** van de Raad en bepaalt dat, zo de Raad vaststelt dat een bestreden vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing onregelmatig is, hij deze beslissing vernietigt, waardoor deze bestuurlijke beslissing uit de rechtsorde (*ex tunc* en *erga omnes*) verdwijnt.

De Raad beoordeelt in de eerste plaats de legaliteit van de bestreden administratieve rechtshandeling. Artikel 4.8.2, tweede lid VCRO vermeldt uitdrukkelijk de vernietigingsgronden en stelt dat een beslissing onregelmatig is, wanneer zij in strijd is met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Terwijl de Raad van State enkel een marginale toetsing kon uitoefenen op de discretionaire opportuniteitsbeoordeling van de administratieve overheid, heeft de Vlaamse decreetgever daarnaast uitdrukkelijk in artikel 4.8.9 VCRO erkend dat voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen de kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de toetsing, door de overheid, aan de goede ruimtelijke ordening steeds wordt geacht een middel van openbare orde uit te maken.

Een bijkomend verschil ten aanzien van de Raad van State is dat de Raad in een vernietigingsarrest tevens bepaalde instructies (**injunctions**) kan geven aan de administratieve overheid die in acht genomen moeten worden bij het nemen van een nieuwe beslissing (artikel 4.8.2, derde lid VCRO). Ook dit leidt tot een effectiever rechtsherstel.

De Raad is bijgevolg bevoegd om in geval van een vernietiging de administratieve overheid die de vernietigde beslissing nam, te bevelen binnen de door de Raad bepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen.

De Raad kan in dat verband:

- 1 welbepaalde onregelmatige of kennelijk onredelijke motieven aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet kunnen worden betrokken;
- 2 specifieke rechtsregelen of rechtsbeginselen aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing moeten worden betrokken;

12 S. BEKAERT, *Over heden, verleden en toekomst van het administratief contentieux*, Brugge, Plechtige openingszitting van het gerechtelijk jaar 2012-2013, 21 september 2012, 12-13.

13 Zie o.m. RvVb A/2010/0015, 19 mei 2010 (rolnr. 2009/0064/SA/3/0038) en RvVb S/2010/0041, 30 juli 2010 (rolnr. 2010/0296/SA/2/0279). Zie ook RvVb A/2011/0045, 19 april 2011 (rolnr. 2010/0336/A/2/0130).

- 3 de procedurele handelingen omschrijven die voorafgaand aan de nieuwe beslissing moeten worden gesteld.

Ten slotte kan de Raad ambtshalve middelen inroepen, die niet in het verzoekschrift zijn opgenomen, voor zover deze middelen de openbare orde betreffen (artikel 4.8.9 VCRO).

De bevoegdheid van de Raad voor Vergunningsbetwistingen gaat met andere woorden verder dan een loutere vernietigingsbevoegdheid.

In de regel werkt het vernietigingsberoep niet schorsend. Met het oog op een daadwerkelijke rechtsbescherming heeft de Raad, naast de vernietigingsbevoegdheid, ook de bevoegdheid tot het **schorsen** van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing (artikel 4.8.3 VCRO).

De schorsing kan enkel bevolen worden als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die beslissing de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en als ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden (artikel 4.8.18, §2 VCRO).

Daarnaast kan de Raad ter oplossing van een voor de Raad gebrachte betwisting via de procedure van de **bestuurlijke lus** met een tussenarrest in elke stand van geding het vergunningverlenende bestuursorgaan de mogelijkheid bieden om binnen de termijn die de Raad bepaalt een onregelmatigheid in de bestreden beslissing te herstellen of te laten herstellen op voorwaarde dat de beslissing gehandhaafd kan blijven (artikel 4.8.4 VCRO).

Als het vergunningverlenend bestuursorgaan hier op ingaat, hebben de overige procespartijen de mogelijkheid tot tegenspraak.

De Raad kan ook ter oplossing van een voor de Raad gebrachte betwisting op gezamenlijk verzoek van de partijen of op eigen initiatief maar met akkoord van de partijen met een tussenarrest een **bemiddeling** bevelen zolang het beroep niet in beraad is genomen (artikel 4.8.5 VCRO).

Een bemiddelingsakkoord bereikt door de procespartijen wordt bekrachtigd door de Raad, tenzij het akkoord strijdig is met de openbare orde, regelgeving of stedenbouwkundige voorschriften.

2. De rechtspleging

De rechtspleging voor de Raad vertoont enkele essentiële kenmerken.

Het is ten eerste een autonome administratieve rechtspleging. Dit impliceert dat de procedure volgens haar eigen regels verloopt en dat, behoudens andersluidende teksten, de in het Gerechtelijk Wetboek bepaalde regels niet van toepassing zijn.

De leiding van de rechtspleging behoort ten tweede toe aan de Raad en wordt niet, zoals in het burgerlijk procesrecht, aan de partijen overgelaten.

Dit houdt o.a. in dat de mededeling van processtukken door de griffie gebeurt en dat de Raad bevoegd is om rechtstreeks briefwisseling te voeren met de besturen en de procespartijen die hij nodig acht. Hij is tevens gerechtigd alle documenten en inlichtingen omtrent de zaken waarover hij zich dient uit te spreken, op te vragen bij die partijen en besturen (artikel 4.8.23 VCRO).

Het neergelegde administratief dossier en de door de partijen ingediende overtuigingsstukken dienen door de procespartijen op de griffie te worden ingekeken. Deze worden niet aan hen meegedeeld door de griffie van de Raad.

De rechtspleging bij de Raad verloopt ten derde hoofdzakelijk schriftelijk. Partijen en hun raadslieden mogen hun opmerkingen ter openbare terechtzitting mondeling formuleren, maar kunnen geen andere middelen aanvoeren dan dewelke ze in hun processtukken hebben uiteengezet. Ter zitting kunnen ook geen pleitnota's meer worden neergelegd.

De rechtspleging heeft ten vierde een formeel karakter.

Een beroep wordt met een verzoekschrift aanhangig gemaakt dat aan een aantal vormvereisten dient te voldoen (artikel 11 Procedurebesluit). Daarnaast dienen alle processtukken aan de Raad te worden toegezonden per beveiligde zending – d.i. per aangetekend schrijven of door neerlegging ter griffie – en dat op straffe van onontvankelijkheid (artikel 4.8.8, tweede lid VCRO). Ook de Raad verricht alle betekeningen, kennisgevingen en oproepingen per beveiligde zending. Deze zendingen mogen enkel bij gewone brief worden gedaan wanneer de ontvangst ervan geen termijn doet ingaan (artikel 4.8.8, derde lid VCRO).

De procedure heeft ten vijfde een tegensprekelijk karakter.

Ten zesde beschikt de Raad niet over een auditoraat.

3. De procedure

Op 1 september 2012 trad het decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft in werking.¹⁴

De Vlaamse Regering heeft het decreet uitgevoerd met een besluit van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit). Ook dit besluit trad in werking op 1 september 2012.¹⁵

Bijgevolg zijn voor de beroepen, ingediend vanaf 1 september 2012, deze procedureregels van toepassing.

Een overzicht van deze nieuwe procedureregels kan geraadpleegd worden op de website van de Raad.¹⁶ Bovendien wordt op de website ten behoeve van (toekomstige) procespartijen het procedureverloop in verschillende topics grondig uitgelegd.¹⁷

Voor de hangende zaken bij de Raad die zijn ingediend tot en met 31 augustus 2012, heeft de Raad een aantal beleidslijnen opgesteld – onder meer wat betreft de schorsingsprocedure, vermits deze niet in de toenmalige VCRO was uitgewerkt – die eveneens nog op de website van de Raad te consulteren zijn.¹⁸

De VCRO zoals deze gold voor 1 september 2012, is opgenomen als bijlage bij het jaarverslag van de Raad over de werkzaamheden van het derde werkjaar. Ook dit kan nog steeds geraadpleegd worden op de website van de Raad.¹⁹

14 Decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, B.S. 24 augustus 2012.

15 Besluit van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen, B.S. 8 augustus 2012.

16 <http://www.rwo.be/language/nl-BE/Home/RaadvoorVergunningsbetwistingen/Regelgeving>

17 <http://www.rwo.be/language/nl-BE/Home/RaadvoorVergunningsbetwistingen/Procedure>

18 <http://www.rwo.be/Home/RaadvoorVergunningsbetwistingen/Oudeprocedure>

19 <http://www.rwo.be/language/nl-BE/Home/RaadvoorVergunningsbetwistingen/Jaarverslag>

Hoofdstuk 2

De Raad als organisatie

1. DE MISSIE, DE VISIE EN DE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Decretale basis en opzet

De Raad voor Vergunningsbetwistingen wil zijn functioneren en eventuele bijsturingen inbedden in een duidelijk strategisch kader. Daarom vindt de Raad het noodzakelijk dat er een duidelijke strategische positionering wordt gedefinieerd.

De Raad is door de Vlaamse decreetgever opgericht om een welbepaalde opdracht uit te voeren. Het was duidelijk de beleidsdoelstelling van de Vlaamse decreetgever dat over een bestreden beslissing binnen een redelijke termijn een snelle en kwaliteitsvolle jurisdictionele uitspraak, met gezag van gewijsde, zou volgen.²⁰

Hoewel de opdracht van de Raad decretaal bepaald is, kan de Raad zelf beslissen hoe hij deze opdracht zal invullen. Daarom is het expliciet en duidelijk verwoord van de missie en de visie van de Raad noodzakelijk om de concrete uitvoering van de opdracht van de Raad aan de hand van doelstellingen te kunnen bepalen.

2. De missie en de visie van de Raad

De missie en de visie van de Raad worden gedefinieerd vanuit het strategisch waardenkader van 'operational excellence' waarbij de focus ligt op het zo efficiënt mogelijk inrichten van de processen om zo tot een kwaliteitsvolle afhandeling van de beroepen binnen een redelijke termijn te komen.

2.1. De missie

De missie geeft de bestaansreden van de Raad weer en beschrijft wat de toegevoegde waarde is van de Raad. Daarin wordt ook aangegeven waarin de Raad zich onderscheidt van andere organisaties. Omdat de bestaansreden van de Raad voor Vergunningsbetwistingen vastgelegd is in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wordt dit uiteraard als uitgangspunt genomen. De missie van de Raad wordt daarom als volgt omschreven:

De Raad voor Vergunningsbetwistingen biedt in het Vlaamse Gewest als administratief rechtscollege de decretaal beoogde rechtsbescherming aan elke rechtzoekende tegen een mogelijkerwijs onrechtmatige stedenbouwkundige vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing van de overheid.

2.2. De visie

De visie geeft aan op welke wijze de Raad, op lange termijn en idealiter, de missie wil realiseren. De Raad heeft de volgende visie:

²⁰ Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 213.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen wil aan rechtzoekenden een efficiënte en een inhoudelijk kwaliteitsvolle rechtsbescherming bieden en wenst zich daartoe te organiseren als een innoverend, efficiënt en daadkrachtig rechtscollege.

3. De strategische doelstellingen

Bovenstaande visie wordt vertaald in doelstellingen die de Raad op korte en lange termijn wenst te verwezenlijken:

De Raad wil functioneren als een innoverend, efficiënt en daadkrachtig rechtscollege.

Hier spelen de doelstellingen een rol die betrekking hebben op het beleidsmodel, de organisatiestructuur en de personeelsformatie, de interne procesoptimalisaties en de synergie met andere rechtscolleges.

Deze aspecten komen verder in dit hoofdstuk aan bod.

De Raad wil een efficiënte en een inhoudelijk kwaliteitsvolle rechtsbescherming bieden.

De Raad heeft daarvoor een aantal doelstellingen geformuleerd die focussen op de verhouding tussen instroom en uitstroom, op de behandelingstermijnen en op de inhoudelijk kwaliteitsvolle uitspraken.

In hoofdstuk 3 worden deze doelstellingen, voor wat betreft het vierde werkjaar, geëvalueerd aan de hand van objectief en meetbaar cijfermateriaal.

2. HET REGELGEVEND KADER VOOR DE ORGANISATIESTRUCTUUR

1. Decretale structuur

Artikel 4.8.33 VCRO bepaalt dat de Raad bestaat uit raadsleden onder wie een voorzitter.

Dit artikel bepaalt niet langer het aantal raadsleden, in tegenstelling tot het vroegere artikel 4.8.4 VCRO dat stelde dat de Raad uit vijf raadsleden diende te bestaan.

Artikel 4.8.34, §1 VCRO bepaalt dat niemand tot raadslid benoemd kan worden tenzij hij houder is van een masterdiploma in de rechten; ten minste zevenendertig jaar oud is op het ogenblik van de benoeming; een grondige kennis heeft van en ten minste tien jaar nuttige ervaring heeft in het domein van het Vlaamse ruimtelijkeordeningsrecht.

De Raad kiest uit zijn midden een voorzitter die aan het hoofd staat van de Raad. Vanaf het werkjaar 2013-2014 zal de voorzitter een hernieuwbaar mandaat van drie jaar opnemen (artikel 4.8.41, eerste lid VCRO).

De Raad kan – sinds de decreetwijziging van 6 juli 2012 – worden bijgestaan door tijdelijke aanvullende raadsleden (artikel 4.8.33, derde lid VCRO) die aangesteld worden door de Vlaamse Regering conform artikel 4.8.35 VCRO.

Deze aanvullende raadsleden kunnen door de Raad worden ingezet om de bestaande achterstand weg te werken en om toekomstige achterstand te vermijden (artikel 4.8.35, §1 VCRO).

Ze zetelen alleen of samen met een raadslid in een aanvullende kamer in de zin van artikel 4.8.43, §1, tweede lid VCRO.

De rechtspositieregeling van de raadsleden en de aanvullende raadsleden is opgenomen in het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2013 houdende de organisatie van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Decretaal is vastgelegd dat de Raad bijgestaan wordt door griffiers en ondersteunend personeel (artikel 4.8.33, tweede lid VCRO). Ook hier zijn door de decreetswijziging telkens de aantallen geschrapt, terwijl ook de selectiecriteria voor het ondersteunend personeel niet langer in het decreet zijn opgenomen, maar wel door het reglement van orde van de Raad kunnen worden bepaald (artikel 4.8.39, §2, tweede lid VCRO).

Artikel 4.8.39, §1 VCRO stelt dat niemand tot griffier kan benoemd worden tenzij hij houder is van een masterdiploma in de rechten en een nuttige juridische beroepservaring kan doen gelden.

2. Het organisatiebesluit van de Raad

Tijdens het vierde werkjaar heeft de Vlaamse Regering een besluit goedgekeurd dat naast de rechtspositieregeling van de raadsleden en de aanvullende raadsleden (van selectie tot evaluatie) ook een aantal krachtlijnen vastlegt met betrekking tot de organisatie van de Raad.

Naar dit Besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2013 houdende de organisatie van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (*B.S.* 26 april 2013) wordt hierna verwezen als het Organisationsbesluit.

Artikel 28 Organisationsbesluit bepaalt dat de hoofdgriffier belast is met de leiding van de griffie en daarbij onder leiding en toezicht staat van de voorzitter van de Raad.

De hoofdgriffier wordt aangesteld door de Raad onder de griffiers. De voorzitter wijst op zijn beurt, na advies van de hoofdgriffier en de betrokken kamervoorzitter, de griffiers aan die de kamervoorzitter bijstaan.

Ook leden van het ondersteunend personeel van de Raad kunnen tijdelijk de taak van griffier uitoefenen, indien zij voldoen aan de benoemingsvoorwaarden van griffier (artikel 29 Organisationsbesluit).

Artikel 31 Organisationsbesluit stelt dat de beheerder van de Raad belast is met de operationele en dagelijkse leiding en het beheer van de Raad. De beheerder staat daarbij onder leiding en gezag van de voorzitter.

De beheerder wordt aangesteld door de Raad onder de griffiers of de leden van het ondersteunend personeel.

3. Het reglement van orde van de Raad

Om operationeel te zijn moest de Raad voor Vergunningsbetwistingen een reglement van orde aannemen dat de Vlaamse Regering vervolgens uiterlijk op 30 november 2009 moest bekrachtigen (artikelen 4.8.42 en 7.5.8, §5 VCRO).

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft op 16 november 2009 een reglement van orde aangenomen. De Vlaamse Regering heeft dit reglement op 20 november 2009 bekrachtigd.

Krachtens artikel 4.8.42, derde lid VCRO treedt het reglement van orde in werking de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. De publicatie is op 30 november 2009 gebeurd.

Vanaf 1 december 2009 is de Raad voor Vergunningsbetwistingen operationeel.

Het reglement van orde (RvO) is te raadplegen op de website van de Raad (www.rvvb.be).

De algemene vergadering van de Raad, het college van alle raadsleden, beraadslaagt conform artikel 1 van het reglement van orde, onder leiding van de voorzitter, collegiaal over alle aangelegenheden die de werking en organisatie van het administratief rechtscollege betreffen (o.m. de beoordeling en voordracht van kandidaat-raadsleden; de benoeming van personeelsleden; de verkiezing van de voorzitter; de ontzetting en schorsing van raadsleden; het aannemen en wijzigen van het reglement van orde; de aanduiding van de kamervoorzitters van de meervoudige kamers; de toewijzing van griffiers aan een kamer; het goedkeuren van het jaarverslag en het beleidsplan; de verwijzing van een beroepsdossier naar een meervoudige kamer; het goedkeuren van de deontologische code).

De voorzitter is de woordvoerder van de Raad. Hij kan deze bevoegdheid delegeren (artikel 4 RvO).

De Raad bestaat ten slotte in principe uit 7 kamers. De eerste tot en met de vijfde kamer zetelt met één raadslid. De zesde en de zevende kamer zijn meervoudige kamers die zetelen met drie raadsleden, waaronder een kamervoorzitter, aangewezen door de algemene vergadering (artikel 4.8.43, §1 VCRO en artikel 15 RvO).

De voorzitter kan daarnaast aanvullende kamers samenstellen indien de werklust dat vereist (artikel 4.8.43, §1, tweede lid) VCRO. De voorzitter heeft bijgevolg een achtste kamer samengesteld waarin de aanvullende raadsleden zetelen.

3. ORGANISATIESTRUCTUUR

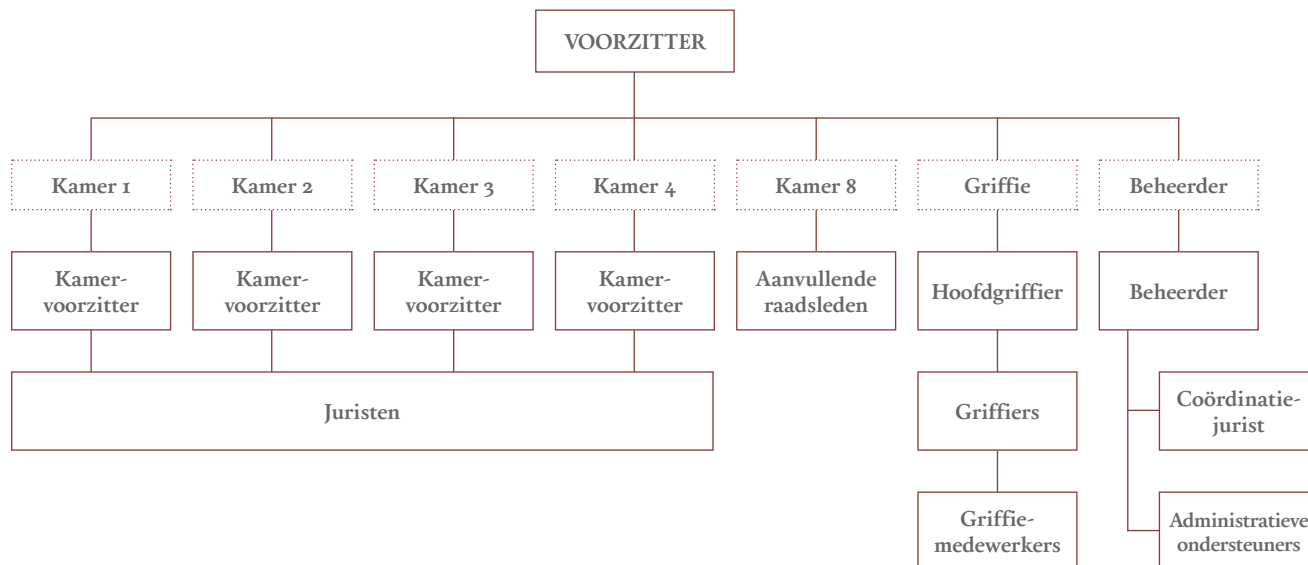
Binnen het regelgevend kader kiest de Raad resoluut voor een organisatiestructuur en beleidsmodel dat dienend is om de visie te vertalen naar de dagelijkse werking van de Raad.

De Raad als organisatie heeft immers nood aan een passende organisatiestructuur die de werking van de organisatie en de operationele processen moet faciliteren. De Raad beschouwt de organisatiestructuur en het organogram als het instrument om de strategie van 'operational excellence' te vertalen naar de dagelijkse werking van de Raad.

Bij het uittekenen van de organisatiestructuur is vertrokken van enkele bepalende kernprincipes voor de Raad:

- artikel 4.8.41, tweede lid VCRO bepaalt dat de voorzitter van de Raad aan het hoofd staat van de Raad;
- het evenwicht tussen de inhoudelijke onafhankelijkheid van de raadsleden en de eenheid van rechtspraak is bepalend voor de werking en de structuur van de Raad;
- artikel 31 Organisatiebesluit voorziet in het aanstellen van een beheerder die belast is met de operationele en dagelijkse leiding en het beheer van de Raad en dat onder leiding en gezag van de voorzitter.

1. Organogram

2. Functies binnen de Raad

Binnen de Raad zijn 5 soorten functies terug te vinden:

- Een **raadslid** met focus op het inhoudelijke proces van het behandelen van vergunningsbetwistingen. Binnen dit proces draagt het raadslid de eindverantwoordelijkheid en binnen deze functie staat het nemen van gespecialiseerde beslissingen centraal. Het inhoudelijke voorbereidende werk voor de te nemen beslissingen gebeurt door de jurist.
- Een **jurist** met focus op de inhoudelijke voorbereiding van uitspraken. Deze jurist bereidt de dossiers inhoudelijk voor.
- Een **coördinatiejurist** met focus op de kwaliteit van de rechtspraak en in het bijzonder de eenheid ervan.
- Een **griffiemedewerker** met focus op informatieverwerking. Dit is een vrij brede functie die ook ont-haal en het administratief verwerken van processtukken omvat. De griffiemedewerker verzorgt de administratieve ondersteunende taken binnen de griffie en de administratieve ondersteunende taken voor de verschillende kamers van de Raad.
- Een **(hoofd)griffier** die de griffie leidt en organiseert en die de griffiemedewerkers coördineert.

3. Rollen binnen de Raad

Enkele functies kunnen een specifieke rol opnemen binnen de Raad. Deze rollen zijn in principe tijdelijk van karakter en kunnen toegewezen worden aan de verschillende personeelsleden van de Raad.

Een rol omschrijft een bundeling van taken, activiteiten of processen die tijdelijk door een medewerker met de juiste vaardigheden wordt ingevuld.

De **voorzitter** is een rol die toegewezen wordt aan een raadslid. De voorzitter staat aan het hoofd van de Raad, leidt de algemene vergadering van raadsleden en is de woordvoerder van de Raad. Tot en met het werkjaar 2012-2013 is de voorzitter jaarlijks verkozen. Vanaf het werkjaar 2013-2014 voorziet de VCRO dat de voorzitter voor een hernieuwbaar mandaat van drie jaar wordt verkozen.

In het organogram wordt de rol van **beheerder** opgenomen met het oog op een efficiënte en daadkrachtige organisatie. De beheerder staat garant voor de continuïteit van de organisatorische aansturing van de Raad.

De beheerder staat in voor de operationele en dagelijkse leiding en het beheer van de Raad, evenwel – gelet op artikel 31 Organisatiebesluit – onder het gezag van de voorzitter die aan het hoofd van de Raad staat en de eindverantwoordelijkheid behoudt.

De beheerder staat concreet in voor onder meer het personeelsmanagement en de dagelijkse organisatie, de opvolging van interne en externe communicatie, de ict-coördinatie, de budgetcontrole, de logistiek, etc.

Dit heeft als eerste belangrijk voordeel dat de operationele en dagelijkse leiding en het beheer van de Raad opgenomen wordt door een functieprofiel dat – in tegenstelling tot het profiel van raadslid – daar optimaal bij aansluit. Dit heeft als tweede belangrijk voordeel dat de voorzitter zijn functie als raadslid en als voorzitter van een kamer ten volle en efficiënt kan invullen. Daardoor kunnen alle raadsleden optimaal focussen op de kerntaak van de Raad, met name het inhoudelijk behandelen van de dossiers. Ten derde is het nuttig dat de dagelijkse leiding van het rechtscollege gebeurt door een functieprofiel dat gedegen kennis en verregaande ervaring heeft met de werking en organisatie van een entiteit binnen de Vlaamse overheid.

Griffiemedewerkers nemen in de praktijk, naast de eigenlijke griffietaken in het kader van de dossierbehandeling, ook de rol op van algemene **administratieve ondersteuners** van de Raad. Ze ondersteunen de beheerder en de Raad onder meer op het vlak van personeelsadministratie, logistiek en archiefbeheer, onthaal, ict en communicatie.

Leden van het ondersteunend personeel van de Raad kunnen tijdelijk de taak van griffier uitoefenen, indien zij voldoen aan de benoemingsvoorwaarden van griffier. Dit gebeurt bij afwezigheid van de (hoofd)griffier, maar ook wekelijks als **zittingsgriffier** tijdens het zetelen van de verschillende kamers van de Raad.

4. Beleidsmodel

Een bepalende keuze voor het behandelen van de instroom aan beroepen is de keuze van het beleidsmodel.

De Raad zet in op een modern en functioneel beleidsmodel voor de functiestructuur van het administratief rechtscollege én het ambt van bestuursrechter.

De Raad heeft daarom niet gekozen voor het traditionele model van de ‘professionele artisanale alleenwerker’ waarbij de bestuursrechter zelfstandig en alleen instaat voor het uitschrijven van het arrest.

De Raad heeft ten eerste het **model van werken in teamverband** geïmplementeerd waarbij de raadsleden ondersteund worden door inhoudelijke medewerkers (juristen) bij de voorbereiding, de behandeling en de verwerking van de uitspraak. De jurist doet voorstellen voor de zaakafhandeling en bereidt de dossiers inhoudelijk voor. Het raadslid blijft verantwoordelijk voor de juridische inhoud van de uitspraak. Ook het creëren van de functie van coördinatiejurist draagt daartoe bij.

Doel is **delegatie van rechterlijk werk naar juridische medewerkers**. Dit heeft niet alleen consequenties naar het personeelskader (profiel van personeelsleden, inclusief bijhorende budgettering) van de Raad, maar tevens naar de competenties waarover een raadslid bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen moet beschikken.

Belangrijke voorwaarde is dat het raadslid moet kunnen los laten en delegeren. Zo niet daalt de efficiëntie naarmate het raadslid meer juridische medewerkers heeft. Dit vergt een aangepaste leidinggevende stijl vanwege het raadslid die georiënteerd is op delegatie van rechterlijk werk.

Een belangrijk voordeel aan werken in teamverband is de daling aan (nalees- en onderzoeks)tijd die het raadslid besteedt aan een dossier dat voorbereid wordt door een juridisch medewerker. Door het aanpassen in de mentaliteit over het aansturen van medewerkers en het delegeren van taken kan een duidelijke productiviteitswinst geboekt worden.

De Raad meent ten tweede dat – indien hiervoor het nodige griffiepersoneel voor handen is – ook geïnvesteerd zou kunnen worden in de verdere administratieve ondersteuning van het raadslid opdat deze zich inhoudelijk nog meer kan richten op zuiver ‘magistratenwerk’. Ook hier is delegatie mogelijk. Zo kan een griffiemedewerker instaan voor de samenstelling van de dossiers voor de zitting, de juristen (functioneel) aansturen, de kamervoorzitter bijstaan, etc.

Ten derde past ook de keuze voor een **beheerder** in dit beleidsmodel.

De keuze voor het ‘teammodel’ is het **meest efficiënt** in specifieke administratieve rechtscolleges.

5. Huidige personeelsformatie

5.1. Raadsleden

Op 1 september 2009 – de dag van de inwerkingtreding van de VCRO en de dag van de formele oprichting van de Raad – hebben drie **raadsleden** hun ambt opgenomen.

De Raad is operationeel vanaf de publicatie van het reglement van orde in het Belgisch Staatsblad op 30 november 2009. Op dat ogenblik werd de Raad bijgestaan door 1 griffier en 1 griffiemedewerker.

Een vierde raadslid is benoemd vanaf 1 september 2011.

Tegelijkertijd heeft de Vlaamse Regering een tweejarige werfreserve voor de functie van (een vijfde) raadslid aangelegd (B.S. 12 september 2011). De Raad betreurt dat de Vlaamse Regering tot op het ogenblik van de redactie van dit jaarverslag geen gebruik heeft gemaakt van deze werfreserve, noch de duurtijd ervan heeft verlengd.

Elk raadslid zit als kamervoorzitter een **kamer** voor. Raadslid Eddy Storms werd toegewezen aan de eerste kamer, raadslid Hilde Lievens aan de tweede kamer, raadslid Filip Van Acker aan de derde kamer en raadslid Nathalie De Clercq aan de vierde kamer.

Voor het werkjaar 2012-2013 werd Hilde Lievens tot **voorzitter** van de Raad verkozen, net als tijdens het derde werkjaar.

Vanaf het vijfde werkjaar heeft de Raad – conform de nieuwe bepalingen van artikel 4.8.41 VCRO – eenparig Filip Van Acker verkozen als voorzitter voor een mandaat van drie jaar.

5.2. Aanvullende raadsleden

De decreetswijziging van 6 juli 2012 heeft in de VCRO de mogelijkheid gecreëerd voor de Vlaamse Regering om tijdelijk aanvullende raadsleden bij de Raad aan te stellen.

Zowel personen die in een ander administratief rechtscollege een gelijkaardige functie als raadslid uitoefenen, als anderen kunnen tot aanvullend raadslid aangesteld worden.

Vanaf de inwerkingtreding van deze decretale bepalingen heeft de Raad zich tijdens het vierde werkjaar onmiddellijk voorbereid om de aanvullende raadsleden zo efficiënt en vlot mogelijk op te nemen in de bestaande organisatiestructuur van de Raad. De Raad heeft zich daarnaast organisatorisch grondig voorbereid opdat zaken – op het ogenblik dat aanvullende raadsleden door de Vlaamse Regering aangesteld zouden worden – onmiddellijk opgeroepen konden worden voor een zitting.

De Vlaamse Regering heeft uitvoering gegeven aan deze decreetswijziging met het Organisatiebesluit van 19 april 2013. Tegelijkertijd heeft de Vlaamse Regering beslist om de oproep tot kandidaatstelling voor aanvullend raadslid bekend te maken. Na publicatie van het Organisatiebesluit op 26 april 2013 en de daaropvolgende inwerkingtreding ervan is op 6 mei 2013 de oproep gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De Raad heeft vervolgens op het einde van het vierde werkjaar tijd geïnvesteerd in het organiseren van de selectieprocedure en de voordracht aan de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering heeft daarna op 14 juni 2013 respectievelijk 5 juli 2013 in totaal **9 aanvullende raadsleden** – met een inzetbaarheid van ongeveer 4,5 VTE – aangesteld bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Het gaat om twee leden van het Milieuhandhavingscollege (Luk Joly en Ludo de Jager), de voorzitter van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (Marc Boes), vier advocaten (Jan Bergé, Pieter Jan Vervoort, Marc Van Asch en Patrick Vandendael), één federale magistraat (Wouter Haelewyn) en één ambtenaar die als eerste gerangschikt staat op de werfreserve voor het benoemen van een vast raadslid bij de Raad (Geert De Wolf).

Alle aanvullende raadsleden zijn toegewezen aan de achtste kamer. Ze zetelen alleen.

De eerste zitting van de achtste kamer vond plaats op dinsdag 9 juli 2013.

De organisatie van de achtste kamer heeft enerzijds een niet te onderschatten impact op de inzetbaarheid van de bestaande personeelsformatie van de Raad, terwijl anderzijds voor de aanvullende raadsleden deze ondersteuning ook onontbeerlijk is.

De aanvullende raadsleden moeten immers per definitie – in het kader van de organisatie van de zittingen – een beroep kunnen doen op een zittingsgriffier. Daarnaast wordt ook de nodige logistieke en administratieve ondersteuning voorzien door de griffie (medewerkers) van de Raad, onder meer in het kader van de organisatie van de zittingen en het betekenen van de uitspraken, maar ook op het vlak van ICT e.d.

Daarnaast hebben de aanvullende raadsleden een logische inwerkperiode nodig waarin ze kunnen rekenen op de vaste raadsleden, de beheerder en de coördinatorjurist, wat uiteraard een aanzienlijke (tijds)investering betekent.

De Raad zet de aanvullende raadsleden in de eerste plaats in om de zaken te behandelen die ingediend zijn tijdens het tweede werkjaar en die administratief in staat zijn om een op openbare terechtzitting opgeroepen en gepleit te worden (infra).

5.3. Griffiers

De Raad wordt sinds 16 november 2009 bijgestaan door één **(hoofd)griffier** die belast is met de leiding van de griffie en die tevens de rol van **beheerder** op zich neemt.

De (vroeger decretaal) voorziene functie van tweede griffier is nog niet ingevuld.

De juristen kunnen, voor zover ze voldoen aan de decretale voorwaarden voor griffier, als zittingsgriffier worden ingeschakeld op een openbare terechtzitting. Een tweede griffier zou het echter mogelijk maken dat de inzet van de juristen als zittingsgriffier eerder uitzondering blijft dan regel, waardoor de juristen zich in de eerste plaats zouden kunnen toelagen op de inhoudelijke voorbereiding van de dossiers.

5.4. Juristen

De raadsleden kunnen beroep doen op 12 juristen. Deze inhoudelijke medewerkers zijn gegroepeerd in **pools** die – omwille van de verscheidenheid aan ervaring en inhoudelijke expertise – viermaandelijks aan een andere kamer verbonden worden.

De eerste van de 12 juristen is aangeworven in augustus 2010, de laatste op 1 maart 2012.

5.5. Coördinatiejurist

Vanaf 1 oktober 2012 is een coördinatiejurist bij de Raad in dienst getreden.

De kerndoelstelling van de functie van coördinatiejurist is het verder uitwerken van een performant systeem om bij de voorbereiding van ontwerpuitspraken in principiële of terugkerende geschillen tot een uniforme interpretatie van de regelgeving en de rechtspraak te komen. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor het actief bijhouden en uitwisselen van kennis en ervaring binnen de Raad m.b.t. het stedenbouwkundig contentieux.

5.6. Griffiemedewerkers

De Raad wordt op dit ogenblik bijgestaan door 6,7 VTE administratief personeel of griffiemedewerkers (0,7 VTE in de graad van assistent, 2 VTE in de graad van medewerker en 4 in de graad van deskundige, waarvan één van hen over een diploma van bachelor in de rechtspraktijk beschikt en een ander over een diploma van bachelor in de rechten).

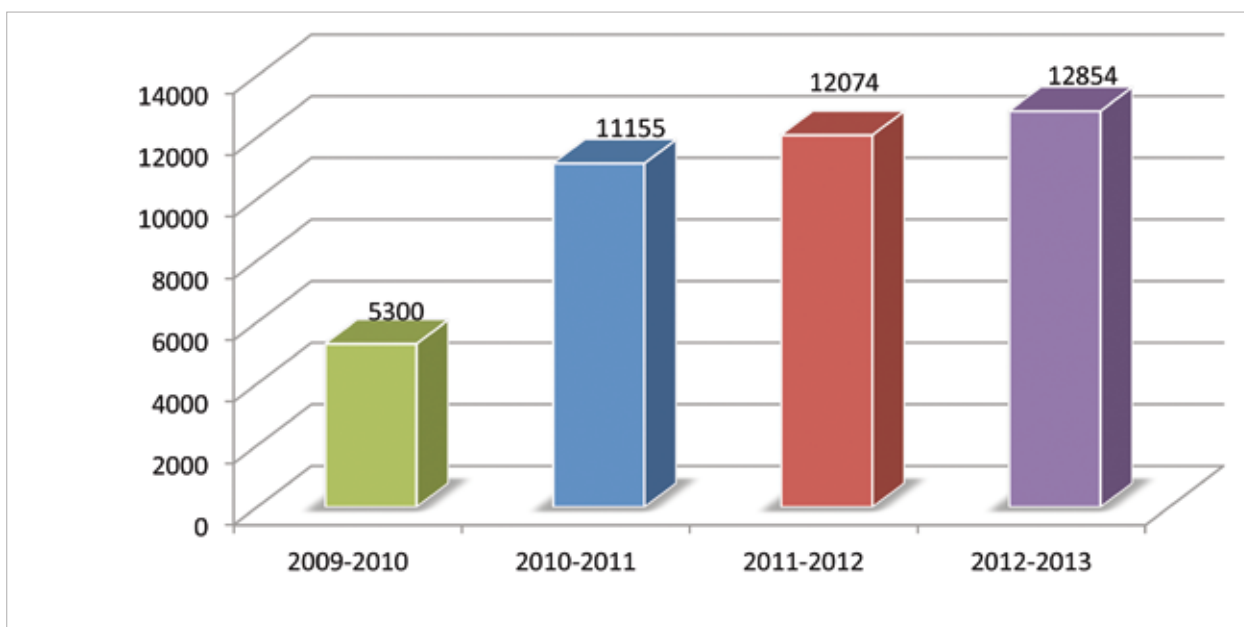

Fig. 1. Uitgaande post (totaal: 12.854)

Tijdens het vierde werkjaar is het totaal aan verzonden poststukken (12.854) licht gestegen ten opzichte van vorig werkjaar (12.074). Per maand worden gemiddeld een 1000-tal poststukken door de griffie van de Raad uitgestuurd.

4. PROCESOPTIMALISATIE

Binnen de bestaande organisatiestructuur en met het huidige personeelskader blijft de Raad de **interne procesoptimalisaties** die de voorbije werkjaren zijn opgestart om de instroom aan beroepen zo optimaal mogelijk te beheersen, verder ontwikkelen.

1. Interne organisatie

De Raad optimaliseert de organisatie door de werkprocessen aan te passen en de doorstroming in kaart te brengen om zo de productiviteit te verhogen.

De Raad wil efficiëntiewinsten bekomen door **de strikt functionele scheiding** tussen de verschillende rollen in het rechtscollege te **doorbreken**. Dit gebeurt bv. door een aantal inhoudelijke taken bijkomend door de griffie (medewerkers) op te laten nemen waardoor de inhoudelijke medewerkers (juristen én raadsleden) zich maximaal kunnen concentreren op het eigenlijke voorbereiden van arresten.

Daarnaast verzoekt de Raad consequent in zijn briefwisseling aan de procespartijen om het ingediende verzoekschrift, de antwoordnota, de bestreden beslissing, de wederantwoordnota, de schriftelijke uiteenzetting van de tussenkomen partij, etc. niet alleen per beveiligde zending (d.i. per aangetekende brief of door neerlegging op de griffie), maar eveneens ter informatie en bij voorkeur in een word-bestand aan de Raad te bezorgen via het algemene e-mailadres (info.vergunningsbetwistingen@vlaanderen.be) met vermelding van het rolnummer. Hoewel het opvragen van **elektronische stukken** gebeurt met het oog op een snellere verwerking van de procedurestukken en een efficiëntere redactie van de uitspraken, geven procespartijen hieraan niet steeds gevolg.

De Raad heeft van bij de opstart eveneens getracht om zo uniform mogelijk te werken, wat opnieuw tot de noodzakelijke efficiëntie leidt. Daartoe werden interne **draaiboeken** opgesteld voor de procedure en voor de opmaak van uitspraken om de medewerkers van de Raad toe te laten op eenvormige wijze de procedures toe te passen. Ook werd een kennissysteem aangelegd voor de griffiemedewerkers om volledige, correcte en eenduidige antwoorden te kunnen formuleren op de veelvuldige vragen van burgers en procespartijen aan de telefoon of per e-mail.

Ter bevordering van de eenheid van de rechtspraak binnen de Raad, hanteert de Raad van bij de aanvang een **intern werkinstrument** dat dit toelaat.

Ook de **coördinatiejurist** van de Raad heeft als taak de eenheid van rechtspraak te bewaken. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor het actief bijhouden en uitwisselen van kennis en ervaring binnen de Raad.

De Raad blijft ten slotte duurzaam investeren in het verhogen van de kwaliteit van alle huidige medewerkers door onder meer intern verschillende **opleidingen** – op maat en al dan niet juridisch – aan te bieden die bovendien op elkaar voortbouwen.

Ter oplossing van een voor de Raad gebrachte betwisting kan de Raad op gezamenlijk verzoek van de partijen of op eigen initiatief maar met akkoord van de partijen met een tussenarrest een **bemiddeling** bevelen zolang het beroep niet in beraad is genomen (artikel 4.8.5 VCRO).

Een bemiddelingsakkoord bereikt door de procespartijen wordt bekrachtigd door de Raad, tenzij het akkoord strijdig is met de openbare orde, regelgeving of stedenbouwkundige voorschriften.

Als bemiddelaar kunnen door de Raad worden aangewezen: raadsleden, aanvullende raadsleden, griffiers, leden van het ondersteunend personeel of derden die door de partijen gezamenlijk worden voorgesteld.

Bijgevolg hebben drie medewerkers van de Raad tijdens het vierde werkjaar een opleiding gevolgd rond bemiddeling in de administratiefrechtelijke context. Deze opleiding zal ook geattesteerd worden door de federale bemiddelingscommissie.

2. Dossieropvolgingssysteem

Een elektronisch dossieropvolgingssysteem betekent op korte termijn een aanzienlijke investering – niet alleen qua middelen, maar tevens qua tijdsbestek –, maar zal op de lange termijn een niet te onderschatten besparing inhouden zowel wat de werklast van de Raad betreft als wat de te dragen loonkosten betreft.

De Raad heeft er voor gekozen om te zorgen voor een hoger rendement via het ontwikkelen van een afgeschermd dossieropvolgingssysteem binnen het bestaande systeem van Bredero. Bredero wordt immers gebruikt door het beleidsdomein RWO en bevat reeds nuttige metadata.

De eerste doelstelling van deze databank is dat alle beroepen permanent opgevolgd en getraceerd kunnen worden én dat deze databank standaarddocumenten kan afleveren waarin de basisgegevens van een dossier automatisch zijn opgenomen. Dit alles met het oog op een vlottere administratieve afhandeling. Tegelijkertijd zou de databank een ideale gegevensbron kunnen vormen om statistische informatie uit te distilleren.

Tijdens het derde werkjaar hebben de wijzigingen aan de VCRO en het in werking treden van het Procedurebesluit op 1 september 2012 er toe geleid dat dit project een doorstart heeft moeten nemen om deze nieuwe procedureregels op te nemen in de procedures van het systeem Bredero. Dit heeft een impact op het operationeel zijn van het dossieropvolgingssysteem. Externe factoren speelden daarnaast ook een belangrijke rol. De globale transitie door de Vlaamse overheid van Bredero I naar Bredero II was nog niet volledig afgerond en de noodzakelijke afscherming van de dossiers van de Raad voor de andere gebruikers van Bredero is pas tijdens het vierde werkjaar verwezenlijkt.

Bredero 2.0 in zijn totaliteit is sinds januari 2013 live. De toepassingen voor de Raad binnen Bredero zijn – na zorgvuldige testen – operationeel vanaf 1 september 2013.

De Raad heeft bijgevolg de procesflow van de procedure geïnformatiseerd. Een volgende logische stap is het onderzoeken van de mogelijkheden om een (quasi) volledig digitaal dossier aan te leggen, rekening houdend met het ruimer kader van de digitale bouwaanvraag en zijn opvolger het omgevingsloket.

3. Monitoring

Om de vooropgestelde doelstellingen qua uitstroom en behandelingstermijnen te evalueren en desgevallend te kunnen verfijnen en om de stand van zaken van de hangende zaken grondig op te volgen, onderzoekt de Raad op regelmatige tijdstippen de (evolutie van de) noodzakelijke statistische gegevens daartoe.

4. Werklastmeting

Een werklastmeting helpt in de eerste plaats bij de evaluatie van de efficiëntie van processen en laat toe om efficiënt in te spelen op te verwachten veranderingen. Dit aspect hoort tot de interne procesoptimalisatie.

De Raad heeft daarom ook tijdens het vierde werkjaar op basis van de voorbije werklastmetingen kritisch (de efficiëntie van) de processen en procedure geëvalueerd.

Een werklastmeting leverde daarnaast objectief onderbouwde inzichten ‘as is’ en ‘to be’ op, wat betreft het aantal medewerkers en de verschillende functieprofielen die nodig zijn om een efficiënte en kwaliteitsvolle behandeling van de vergunningsbetwistingen mogelijk te maken.

Een werklastmeting verleent dan ook een kloofanalyse van de personeelsbezetting nu en de vereisten, de functies en de competenties die in de toekomst nodig zijn om de vooropgestelde uitdagingen de baas te kunnen. Dit schept bovendien duidelijkheid over welk budget er nodig is om die behoeften in te vullen.

Tijdens de eerste twee werkjaren hebben de personeelsleden van de Raad een werklasmeting uitgevoerd. Tijdens het derde werkjaar heeft de Raad meegewerkt aan de werklasmeting in het kader van de voorbereidende werkzaamheden van het Vlaams Bestuursrechtcollege.

Tijdens het vierde werkjaar heeft de Raad geen werklasmeting georganiseerd. Pas wanneer de nieuwe procedure die in werking is getreden vanaf 1 september 2012, volledig ontplooid is, zal het opnieuw nuttig zijn om de efficiëntie van de (nieuwe) processen te evalueren.

5. Website

Onmiddellijk in december 2009 werd een website gelanceerd van de Raad met relevante informatie voor de procespartijen.

Tijdens het vierde werkjaar heeft de website een nieuwe interface en een ander uitzicht gekregen om de gebruiksvriendelijkheid ervan te verhogen.

De vindplaats van de website is www.rvvb.be of www.raadvoorvergunningbetwistingen.be.

Op deze website staan een aantal **veelgestelde vragen** met bijhorende gedetailleerde antwoorden die het procespartijen mogelijk moet maken om de procedure in te schatten, wat het aantal telefonische vragen zou moeten kunnen beperken.

Wekelijks wordt de **zittingsagenda** van de verschillende kamers van de daaropvolgende week op de website geplaatst.

Ook tijdens het derde werkjaar heeft de Raad de nodige aandacht besteed aan het regelmatig – wekelijks – aanvullen van de **rechtspraak** van de Raad op de website. Stipte publicatie brengt immers voordelen met zich mee. Procespartijen en hun raadsliden kunnen anticiperen op bestaande rechtspraak, wat in principe zou moeten kunnen leiden tot proceseconomische efficiëntie zowel voor de procespartijen als voor de Raad zelf.

Daarnaast is tijdens het vierde werkjaar het **zoekformulier** vereenvoudigd, waardoor op een nog transparantere en gebruiksvriendelijke manier de rechtspraak van de Raad geconsulteerd kan worden.²¹

6. Overleg met stakeholders

De Raad overlegt met zijn 'stakeholders', om enerzijds de werking en de praktische organisatie van de procedure bij de Raad uiteen te zetten en om anderzijds een aantal suggesties en knelpunten aangereikt te krijgen die meegenomen kunnen worden om de procedure duidelijker, efficiënter en eenvoudiger te laten verlopen.

De Raad pleegt daartoe overleg met de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) en met de Orde van de Vlaamse Balies (OVb). In die zin werden zowel de verwerende partijen (via VVP) als de overige procespartijen – vertegenwoordigd door de wettelijke beroepsorganisatie van hun raadsliden (OVb) – als stakeholders betrokken. Daarnaast onderhoudt de Raad met de Vlaamse Ombudsdienst de nodige contacten.

Ook de Vlaamse overheid – en niet alleen in de hoedanigheid van procespartij (GSA), maar vooral in de hoedanigheid van wetgevende en uitvoerende macht – beschouwt de Raad als een belangrijke stakeholder. Overleg met de juridische dienst van het departement Ruimte Vlaanderen gebeurt op regelmatige basis.

²¹ Zie ook Deel 2. Hoofdstuk 2. Toegang tot de rechtspraak van de Raad, waar dieper ingegaan wordt op de werking van de zoekfunctie.

7. Griffie

Ten behoeve van de procespartijen – o.m. voor het neerleggen van processtukken of voor de inzage van dossiers – gelden voor de griffie de volgende openingsuren: maandag tot vrijdag, 9u30 tot 12u30 en 13u30 tot 16u.

8. Communicatie met procespartijen

De Raad hanteert bij het behandelen van de dossiers een bepaalde prioriteitenorde (zie hoofdstuk 3).

De Raad tracht deze prioriteitenorde zo oprecht en duidelijk mogelijk te communiceren naar de procespartijen toe die de Raad contacteren met betrekking tot een stand van zaken.

Afhankelijk van de prioriteit die aan een dossier is gegeven – naargelang het werkjaar het dossier is ingediend –, zullen mensen een andere reactie krijgen vanuit de Raad.

Deze prioriteitenorde wordt niet alleen persoonlijk gecommuniceerd naar procespartijen met vragen, maar ook algemeen via dit jaarverslag van de Raad – consulteerbaar op de website – en op publieke fora zoals de hoorzittingen van het Vlaams Parlement.

De procespartijen kunnen op dit ogenblik nog niet zelf digitaal de stand van zaken van een concrete zaak raadplegen. Dit kan meegenomen worden in het onderzoek naar de digitalisering van de dossiers.

9. Huisvesting

In januari 2013 zijn door de Vlaamse overheid (aFM) drie permanente zittingszalen opgeleverd op het gelijkvloers van de B-toren van het Ellipsgebouw. De initiële oplevering was vooropgesteld voor de zomer van 2010.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen gebruikt deze zittingszalen wekelijks. Ook het Milieuhandhavingscollege zetelt in één van deze zittingszalen.

Het kunnen benutten van verschillende zittingszalen tegelijkertijd levert efficiëntiewinst op voor de Raad, maar in de eerste plaats ook voor procespartijen die veelvuldig de verplaatsing naar de Raad moeten maken.

Daarnaast kunnen deze zittingszalen – met het oog op een volwaardige bezettingsgraad – op dit ogenblik door diensten van de Vlaamse overheid geboekt worden als auditoriumruimtes.

Hoofdstuk 3

De Raad in cijfers

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste cijfers van het vierde werkjaar over het behandelen van de beroepen weergegeven.

1. AANHANGIGMAKING

1. Verzoekschriften

Bij de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen schatte de Vlaamse decreetgever in de memorie van toelichting van het ontwerpdecreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid het aantal dossiers bij de Raad in op een ruime 300 tot een kleine 350 beroepsdossiers op jaarbasis.²²

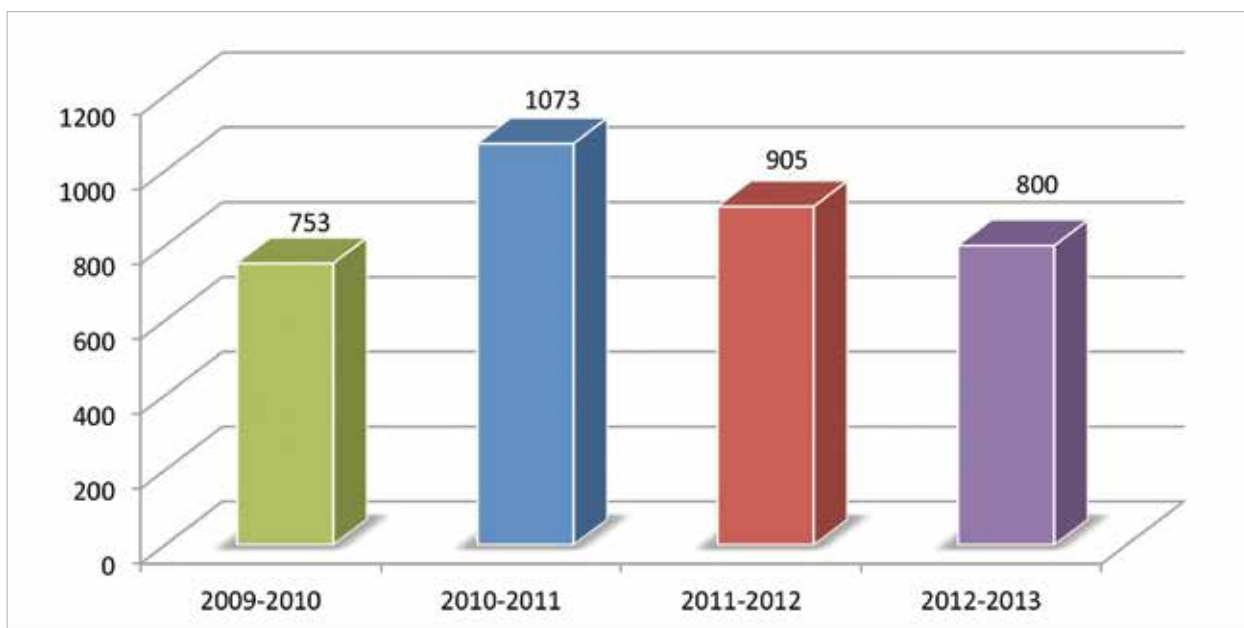

Fig. 2. Aantal ingediende verzoekschriften tijdens het werkjaar 2012-2013 (totaal: 800)

Tijdens het eerste werkjaar (2009-2010) van de Raad werden in totaal 753 verzoekschriften ingediend. Tijdens het tweede werkjaar (2010-2011) steeg het totaal aantal ingediende verzoekschriften naar 1073. Tijdens het derde werkjaar (2011-2012) bedroeg het totaal aantal ingediende verzoekschriften 905.

²² Parl.St.VI.Parl. 2008-09, nr.2011/1, 210-213: *Vandaag bedraagt het aantal beroepsdossiers bij de minister +/- 465 dossiers per jaar (cijfers 2006 – '07). Slechts de helft van die dossiers is ingesteld op grond van legaliteitsredenen. Dat betekent dat 232 dossiers in aanmerking zouden komen voor een behandeling door de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dat getal dient wel in de hoogte te worden gecorrigeerd door de nieuwe mogelijkheid voor alle belanghebbenden om in beroep te komen (indien men uitgaat van een 25%-aangroei komt met tot 290 dossiers). In de bijzondere vergunningen-procedure worden gemiddeld 5.000 aanvragen ingediend. Zelfs in een zeer ruime aanname dat 0,75% van deze dossiers zou worden gecontesteerd, komt men "slechts" tot 37,50 beroepsdossiers. Eén en ander betekent dat we in casu spreken van een ruime 300 tot een kleine 350 beroepsdossiers op jaarbasis."*

Tijdens het vierde werkjaar, dat liep vanaf 1 september 2012 en eindigde op 31 augustus 2013, werden in totaal 800 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Uit deze cijfers kan op dit ogenblik (nog) niet afgeleid worden of de Raad gedurende de eerste drie jaren te maken heeft gehad met een 'starterspiek'.

Een dergelijke piek aan binnenkomende dossiers doet zich voor bij de introductie van nieuwe regelgeving, met name de oprichting van de Raad, in een beginperiode waarna de instroom na verloop van tijd afgevlakt wordt. De afvlakking heeft immers een andere oorzaak. Vanaf de inwerkingtreding van het decreet van 18 november 2011²³ op 29 december 2011 hebben de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren niet langer de zelfstandige procesbevoegdheid om bij de Raad een verzoekschrift in te dienen. De leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen heeft die bevoegdheid conform (huidig) artikel 4.8.11, §1, 5° VCRO overgenomen. Dit heeft ertoe geleid dat het totaal aantal ingestelde beroepen van deze categorie belanghebbenden reeds in het derde werkjaar meer dan gehalveerd is ten opzichte van het tweede werkjaar. Deze daling heeft zich verder gezet in het vierde werkjaar, wat zich ook vertaald heeft in het totaal aantal ingediende beroepen. Deze trend is niet in die mate zichtbaar bij het aantal ingediende beroepen door derde belanghebbenden of lokale overheden.

Van deze 800 verzoekschriften konden tijdens het vierde werkjaar 752 beroepen door de griffier ingeschreven worden op het definitief register.

Wat de overige 48 verzoekschriften betreft, zijn er 28 beroepen tijdens het vierde werkjaar afgewezen omdat het verzoekschrift niet, onvolledig of laattijdig was geregulariseerd, waardoor het verzoekschrift geacht wordt niet te zijn ingediend. 14 verzoekschriften zullen pas in het volgende werkjaar 2013-2014 – mits een tijdige en volledige regularisatie – op het definitief register kunnen worden ingeschreven.

6 dossiers werden onmiddellijk afgesloten. Deze brieven konden niet beschouwd worden als een verzoekschrift tot vernietiging van een vergunningsbeslissing, valideringsbeslissing of registratiebeslissing, zoals gedefinieerd in artikel 4.8.2 VCRO.

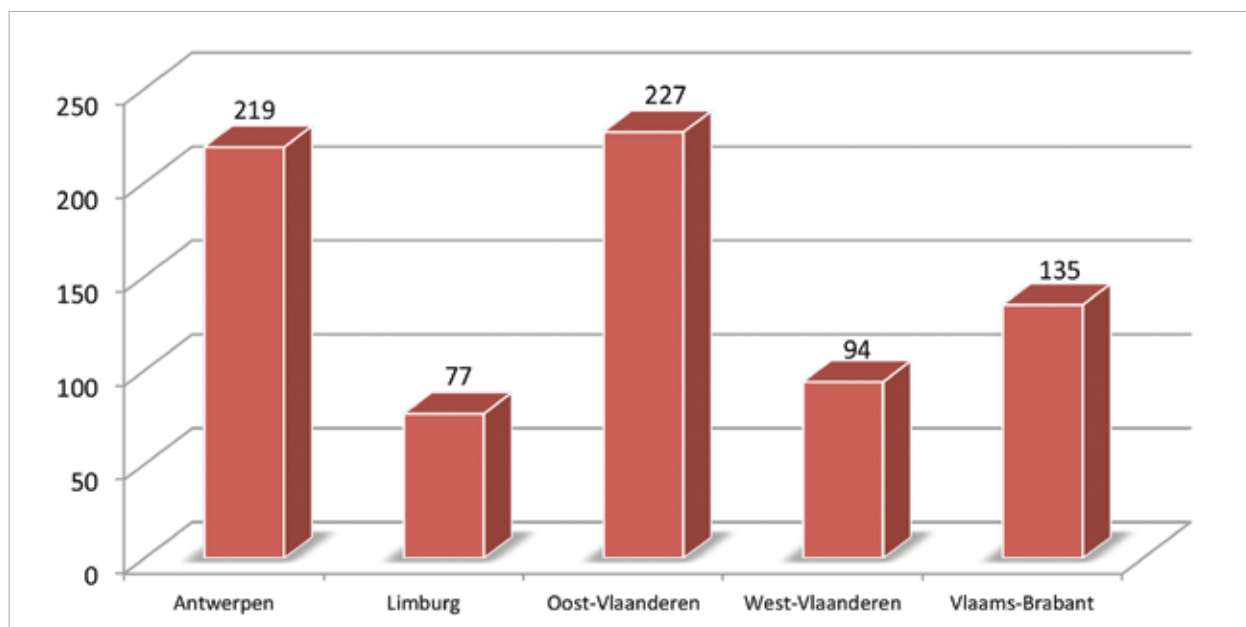

Fig. 3. Aantal geregistreerde verzoekschriften naar provincie (totaal: 752)

²³ Decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden, B.S. 19 december 2011.

Uit bovenstaande figuur blijkt dat ook tijdens het vierde werkjaar het grootste aantal bestreden beslissingen betrekking heeft op percelen gelegen in de provincies Antwerpen (29,1 %) en Oost-Vlaanderen (30,2 %). Wellicht bestaat een correlatie met het aantal afgeleverde vergunningen per provincie en de bevolkingsaantallen en/of de bebouwbare oppervlakte per provincie.

2. Verzoekende partijen

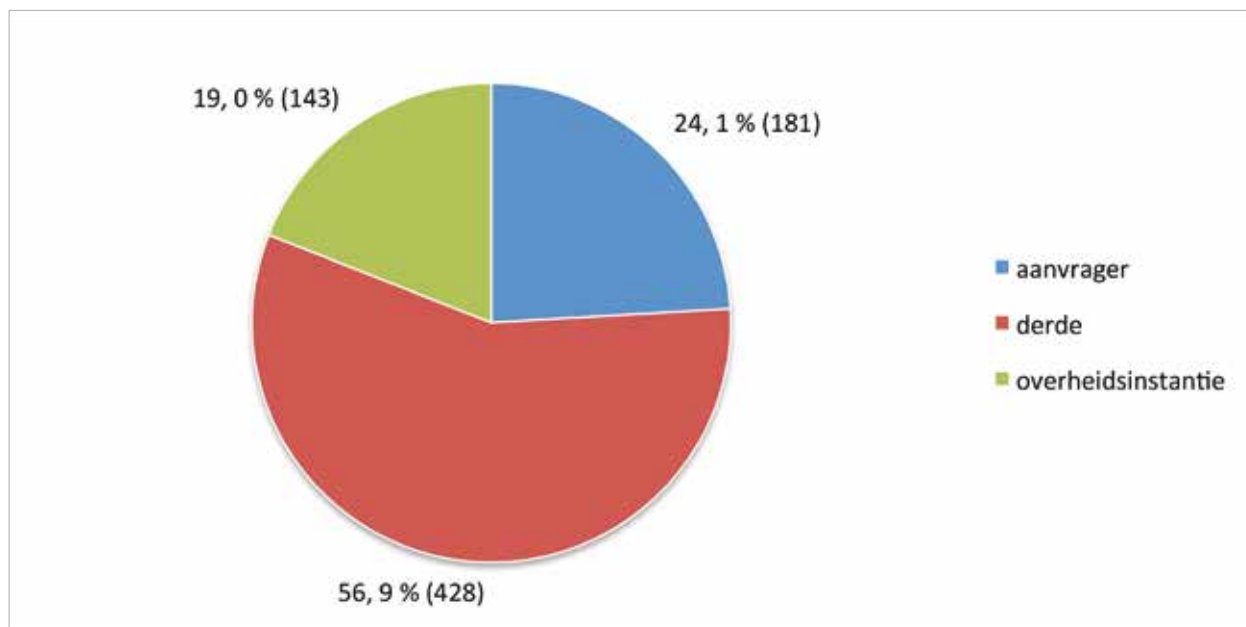

Fig. 4. Aantal verzoekende partijen naar aard (totaal: 752)

Van de 752 geregistreerde verzoekschriften tijdens het vierde werkjaar zijn er 181 (24,1 %) ingediend door de oorspronkelijke aanvrager(s) van de vergunning, terwijl 428 verzoekschriften (56,9%) ingediend zijn door een derde belanghebbende.

In vergelijking met het vorige werkjaar is in de laatste categorie een relatieve stijging merkbaar van 7,9 %. Tijdens het derde werkjaar werden immers 49 % van de verzoekschriften ingediend door derde belanghebbers. In het eerste en tweede werkjaar was dit nog 33,9 % respectievelijk 39,4 %.

Verhoudingsgewijs is het aantal verzoekschriften dat werd ingesteld door een overheidsinstantie gedaald van 28 % tijdens het vorige werkjaar naar 19 % in het vierde werkjaar. Tot de overheidsinstanties behoren de colleges van burgemeester en schepenen voorzover zij zelf niet de aanvrager van de vergunning zijn, de lokale overheden zelf en de leidende ambtenaren van het departement Ruimte Vlaanderen en van andere departementen of agentschappen.

De opvolging van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren door de leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen (supra) speelt daarbij een bepalende rol.

3. Regularisatie

Van de 800 ingediende verzoekschriften tijdens het vierde werkjaar heeft de griffier in 140 dossiers (17,5 % ten opzichte van 23,7 % tijdens het derde werkjaar) de verzoekende partijen in staat gesteld om het verzoekschrift te regulariseren, omdat het verzoekschrift niet voldeed aan de vormvereisten, vermeld in artikel 13, eerste lid Procedurebesluit.

98 van deze 140 te regulariseren verzoekschriften (70 % tegenover 58,4 % tijdens het derde werkjaar) zijn tijdens het vierde werkjaar na een tijdige en volledige regularisatie door de verzoekende partij definitief geregistreerd. Samen met de 654 onmiddellijk correct ingediende verzoekschriften vormen ze de som van 752 beroepen die door de griffier in het vierde werkjaar zijn ingeschreven op het definitief register.

28 beroepen zijn niet geregistreerd omdat het verzoekschrift niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, waardoor het verzoekschrift conform artikel 13, laatste lid Procedurebesluit geacht wordt niet te zijn ingediend. De overige 14 verzoekschriften zullen pas in het volgende werkjaar 2013-2014 – mits een tijdige en volledige regularisatie – op het definitief register kunnen worden ingeschreven.

6 dossiers werden onmiddellijk afgesloten. Deze brieven konden niet beschouwd worden als een verzoekschrift tot vernietiging van een vergunningsbeslissing, valideringsbeslissing of registratiebeslissing, zoals gedefinieerd in artikel 4.8.2 VCRO.

Vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe procedureregelgeving die geldt voor de beroepen ingediend vanaf 1 september 2012, kan de verzoekende partij niet langer het ontbreken regulariseren van een omschrijving van de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur, van een omschrijving van de wijze waarop deze regelgeving, voorschriften of beginselen naar het oordeel van de verzoeker geschonden wordt of worden, noch van een omschrijving van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Dit is de reden waarom de percentages van enerzijds het aantal beroepen waarin de verzoekende partij in staat gesteld wordt om het verzoekschrift te regulariseren en van anderzijds het aantal dossiers die niet, onvolledig of laattijdig geregulariseerd zijn, dermate verschillen ten opzichte van de eerste drie werkjaren.

De mogelijkheid tot regularisatie van het verzoekschrift, zoals vermeld in artikel 13, eerste lid Procedurebesluit, is bijgevolg beperkt tot:

- 1 indien het verzoekschrift uitgaat van een rechtspersoon, het alsnog toevoegen van een afschrift van zijn geldende en gecoördineerde statuten, een afschrift van de akte van aanstelling van zijn organen en/of het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft in rechte te treden;
- 2 het ondertekenen van het verzoekschrift door de verzoekende partij of haar raadsman;
- 3 het kiezen van een woonplaats in het verzoekschrift;
- 4 het toevoegen van een afschrift van de bestreden beslissing bij het verzoekschrift of het verklaren dat de verzoekende partij niet in het bezit is van een dergelijk afschrift;
- 5 het toevoegen aan het verzoekschrift van de schriftelijke volmacht van de verzoekende partij aan haar raadsman, als die geen advocaat is;
- 6 het toevoegen aan het verzoekschrift van een inventaris van de overtuigingsstukken die allemaal overeenkomstig die inventaris genummerd zijn.

4. Vereenvoudigde behandeling

Na de definitieve registratie van een verzoekschrift kan de voorzitter van de Raad of het door hem aangewezen raadslid ambtshalve onderzoeken of het beroep doelloos is, kennelijk niet-ontvankelijk is of dat de Raad kennelijk onbevoegd is (artikel 4.8.14, §1 VCRO en artikel 16 Procedurebesluit).

Deze vaststellingen worden aan de verzoekende partij meegedeeld waarna deze over een vervaltermijn van vijftien dagen beschikt om zich hiertegen te verweren met een verantwoordingsnota.

De Raad heeft tijdens het voorbije werkjaar in 97 dossiers de procedure van de vereenvoudigde behandeling opgestart.

In 43 van deze 97 dossiers (44,3 %) heeft de Raad via deze vereenvoudigde behandeling de zaak met een einduitspraak afgesloten, waardoor de reguliere procedure niet verder doorlopen diende te worden. Op datum van 31 augustus 2013 heeft de Raad bijgevolg 5,4 % van de 800 dossiers, ingediend tijdens het vierde werkjaar, volgens deze procedure afgerond.

Veel conclusies kunnen uit deze eerste cijfergegevens nog niet getrokken worden. Het zijn immers in de eerste plaats slechts voorlopige cijfers, omdat niet alle beroepen, ingediend tijdens het vierde werkjaar, reeds definitief geregistreerd zijn en/of de procedure van de vereenvoudigde behandeling volledig doorlopen hebben. Daarnaast kan de Raad pas voor de dossiers ingediend vanaf 1 september 2012 deze procedure hanteren. De Raad bouwt bijgevolg de rechtspraak omtrent de vereenvoudigde behandeling nog uit.

In 10 dossiers werd het beroep als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld, maar dan enkel voor sommige verzoekende partijen die het rolrecht niet (tijdig) betaald hadden en kende de procedure voor de overige verzoekende partijen in het geding zijn normale verloop.

In 7 dossiers werd enkel de vordering tot schorsing als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld en werd de procedure voor wat betreft de vordering tot vernietiging voortgezet.

In 31 dossiers oordeelde de Raad na het onderzoeken van de verantwoordingsnota van de verzoekende partij dat niet langer beslist kon worden tot de kennelijke niet-ontvankelijkheid en dat de zaak volgens de reguliere procedure diende voortgezet te worden.

5. Versnelde rechtspleging

De schorsings- en vernietigingsprocedure volgen elkaar op, in tegenstelling tot het parallelle verloop van beide procedures voor de dossiers ingediend tot en met 31 augustus 2012. De procedure over de ingediende vordering tot vernietiging zal pas geïnitieerd worden door een verzoek tot voortzetting (artikel 4.8.19 VCRO) na het gevelde arrest over de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Wanneer de Raad met een arrest de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing schorst, moet de verweerde of de tussenkomen partij een verzoek tot voortzetting van de rechtspleging indienen. Wanneer de Raad niet schorst, is het aan één van de verzoekende partijen om dit verzoek in te dienen.

Voor wat betreft de dossiers, ingediend tijdens het vierde werkjaar, waarin eveneens de schorsing werd gevorderd, zijn er op 31 augustus 2013 70 zaken waarin de termijn tot het indienen van een dergelijk verzoek tot voortzetting verstreken is.

In 14 van deze 70 dossiers (20 %) werd geen verzoek tot voortzetting ingediend.

Ook dit percentage is slechts een eerste indicatie van de impact van de procedure van de versnelde rechtspleging op het procedureverloop bij de Raad.

6. Aard van de vordering

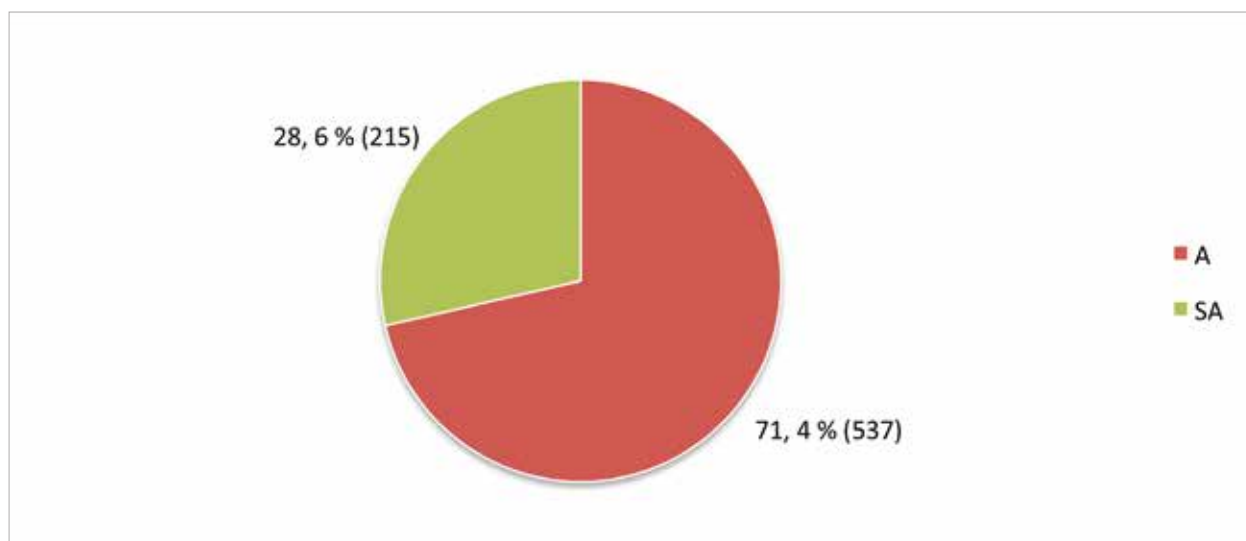

Fig. 5. Aard van de vordering van de geregistreerde verzoekschriften (totaal: 752)

Uit bovenstaande figuur blijkt dat tijdens het vierde werkjaar in 537 zaken (71,4 % van de geregistreerde verzoekschriften) enkel de vernietiging van de bestreden beslissing gevorderd wordt en dat in 215 zaken (28,6 %) eveneens de schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning geëist wordt.

Ter vergelijking, tijdens het derde werkjaar werd in 31,1 % van de geregistreerde verzoekschriften eveneens de schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning gevraagd. In het eerste en tweede werkjaar was dit 23,9 % respectievelijk 28,9 %.

2. HET VOORWERP VAN HET BEROEP

1. Aard van de bestreden beslissing

De Raad voor Vergunningsbetwistingen doet uitspraak over beroepen die worden ingesteld tegen (stedenbouwkundige en verkavelings-) vergunningsbeslissingen, valideringsbeslissingen of registratiebeslissingen, zoals gedefinieerd in artikel 4.8.2 VCRO.

Tijdens het vierde werkjaar werden met de 752 geregistreerde verzoekschriften de volgende bestuurlijke beslissingen bestreden:

- 645 beslissingen betreffende het afleveren of weigeren van een stedenbouwkundige vergunning (85,8 % van de geregistreerde verzoekschriften)
- 98 beslissingen betreffende het afleveren of weigeren van een verkavelingsvergunning (13 %);
- 9 registratiebeslissingen waarbij een constructie als 'vergund geacht' wordt opgenomen in het vergunningenregister, of waarbij dergelijke opname geweigerd wordt (1,2 %).

Tijdens de voorgaande werkjaren waren de verhoudingen gelijkaardig.

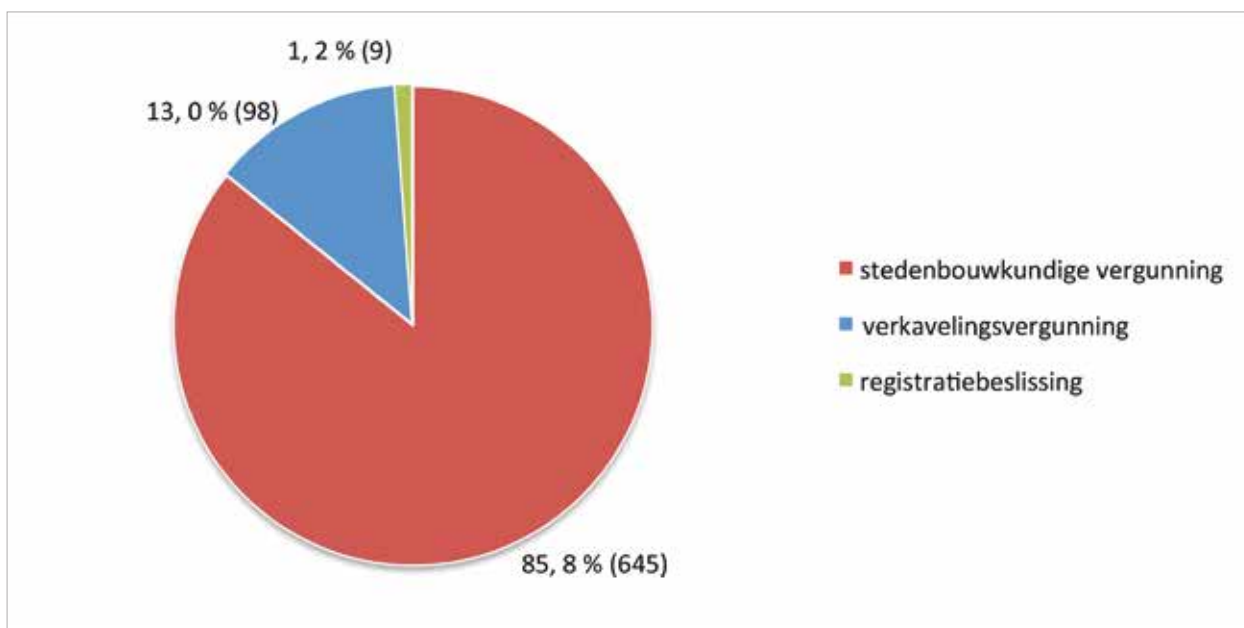

Fig. 6. Aard van de bestreden beslissing (totaal: 752)

Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat in deze cijfers nog geen sprake is van mogelijke beroepen tegen valideringsbeslissingen – een door het VCRO toegevoegde bestuursbeslissing –, waarvan de Vlaamse Regering krachtens artikel 4.2.12 VCRO de datum van inwerkingtreding nog dient te bepalen.

2. Voorwerp van de bestreden beslissing

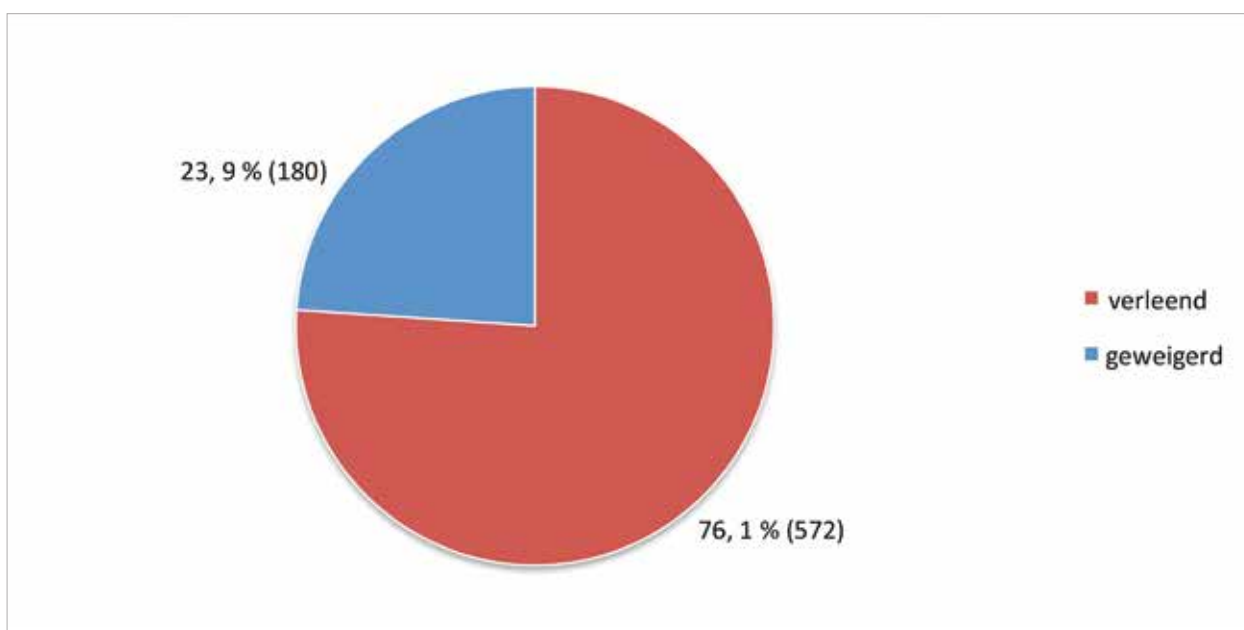

Fig. 7. Voorwerp van de bestreden beslissing (totaal: 752)

Een verzoekende partij dient bij de Raad een beroep in tegen een bestreden beslissing waarbij ofwel de vergunning (of de registratie) aan de aanvrager geweigerd wordt, ofwel deze verleend wordt, al dan niet onder voorwaarden.

Op een totaal van 752 geregistreerde verzoekschriften zijn er:

- 572 (76,1 %) gericht tegen een (onder voorwaarden) gunstige beslissing;
- 180 (23,9 %) gericht tegen een weigeringsbeslissing.

3. Verwerende partijen

3.1. Aard van de verwerende partij

In 629 van de 752 tijdens het vierde werkjaar geregistreeerde dossiers (83,6 %) wordt een beslissing bestreden van een deputatie van een provincie. 112 zaken (14,9 %) betreft een in de bijzondere procedure genomen beslissing. In 11 dossiers waarbij de bestreden beslissing een registratiebeslissing is (1,5 %), treedt een stad of gemeente op als verwerende partij.

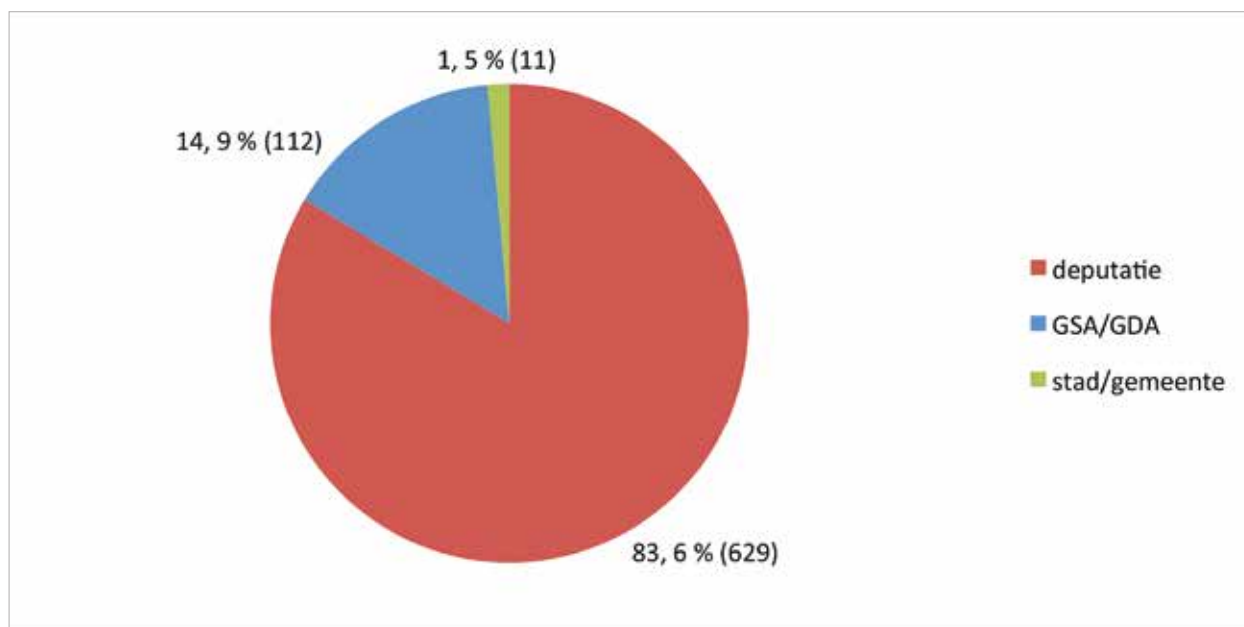

Fig. 8. Aard van de verwerende partij (totaal: 752)

3.2. In de reguliere procedure

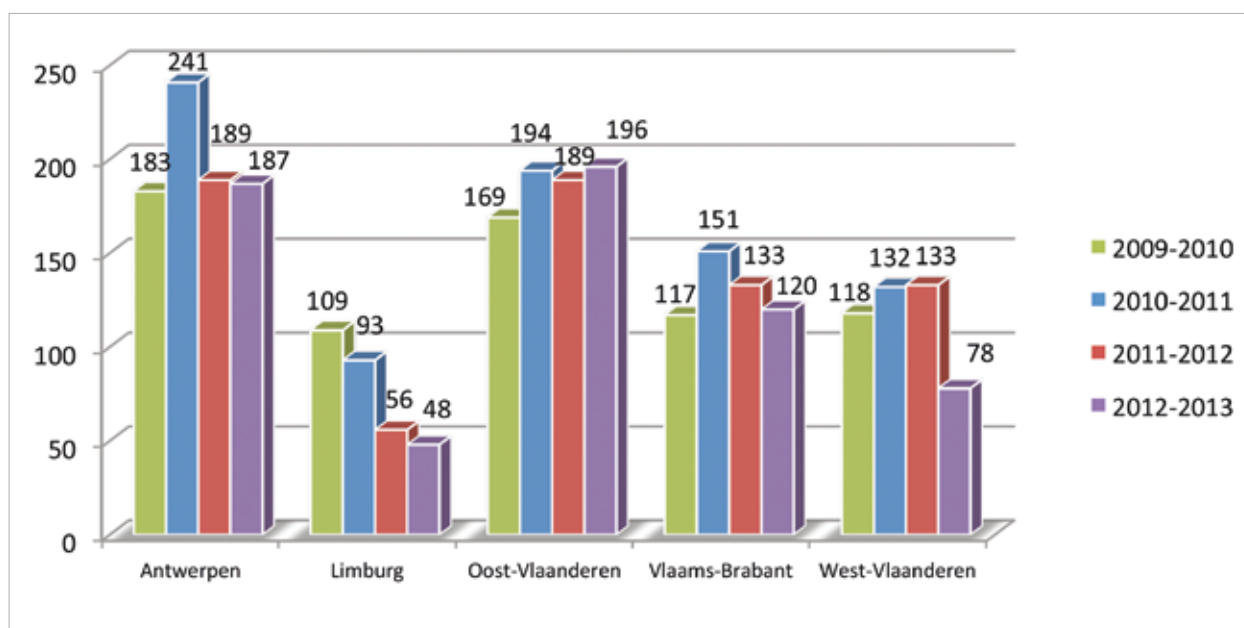

Fig. 9. Deputatie als verwerende partij per provincie – absolute cijfers (totaal: 629)

De grafiek toont aan dat er over de verschillende werkjaren heen niet echt een eenduidig beeld is van de evolutie van het aantal bestreden beslissingen per deputatie.

De sterke daling tijdens het vierde werkjaar van het aantal beroepen tegen een beslissing van de deputatie van de provincie West-Vlaanderen is wel opmerkelijk.

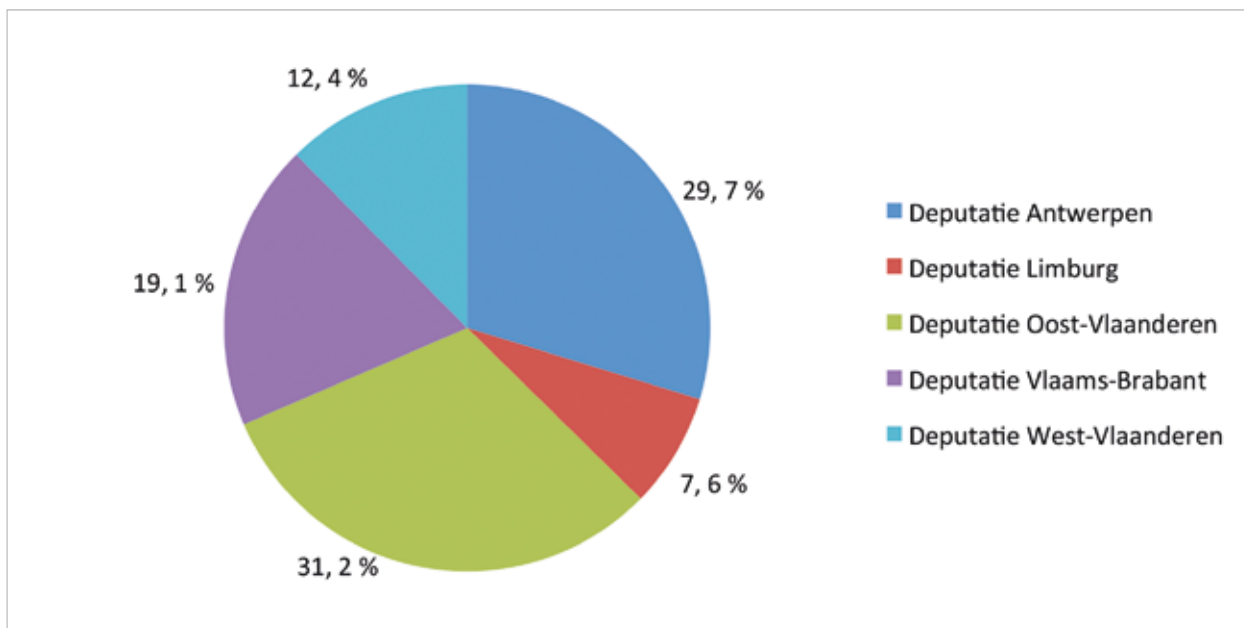

Fig. 10. Deputatie als verwerende partij per provincie - procentueel (totaal: 629)

Bovenstaande figuur geeft de verdeling per provincie weer op het totaal van 629 geregistreerde verzoekschriften.

3.3. In de bijzondere procedure

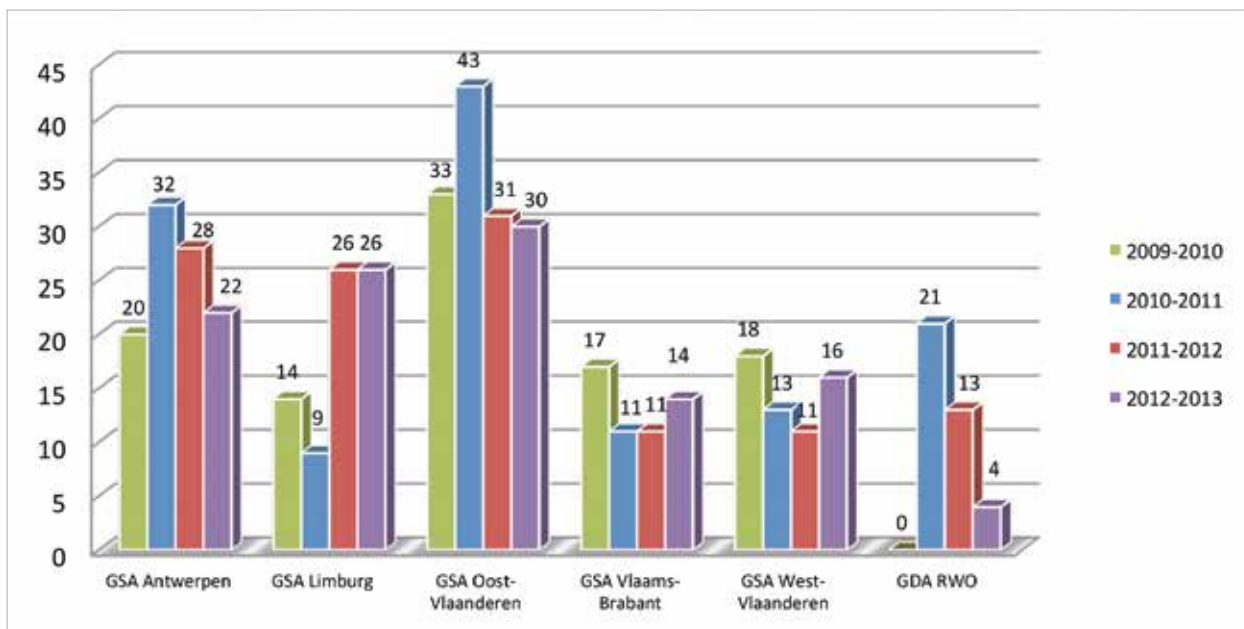

Fig. 11. GSA als verwerende partij per provincie – absolute cijfers (totaal: 112)

Bovenstaande figuur geeft de verdeling weer per provincie van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren wier beslissingen worden bestreden bij de Raad. In 4 van de 112 dossiers werd de bestreden beslissing genomen door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar (gedelegeerd stedenbouwkundig ambtenaar) van het departement Ruimte Vlaanderen.

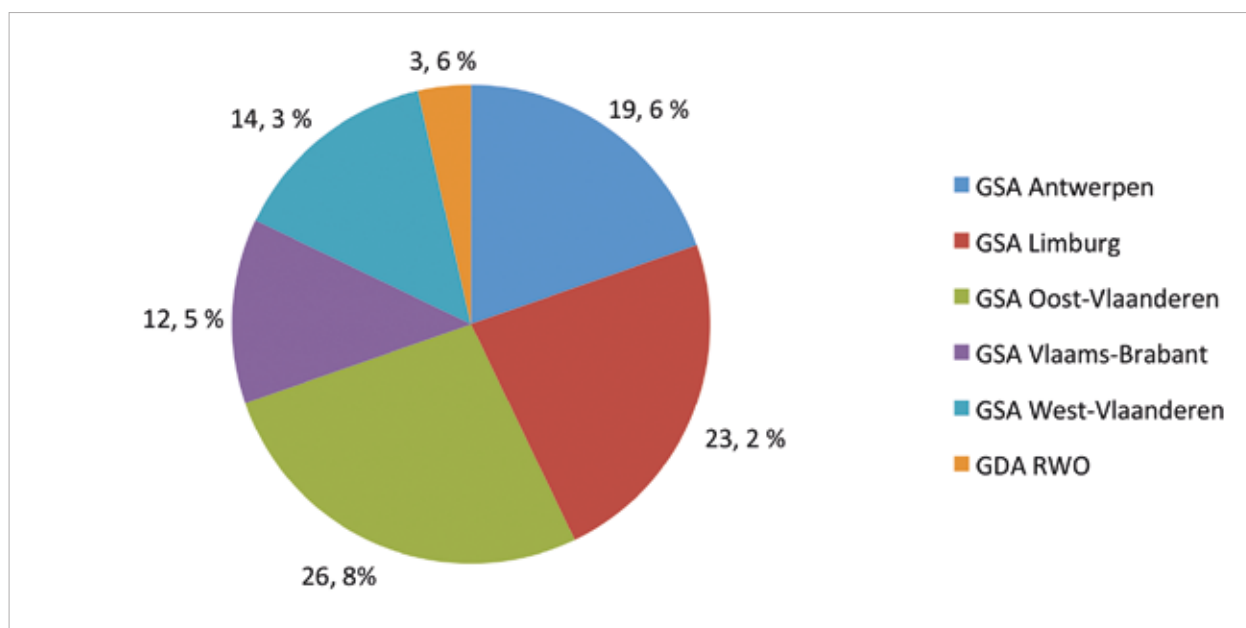

Fig. 12. GSA als verwerende partij per provincie – procentueel (totaal: 112)

Bovenstaande figuur geeft de verdeling per provincie (en het departement Ruimte Vlaanderen) weer op het totaal van 112 geregistreerde verzoekschriften.

3. TUSSENKOMST

Tijdens het vierde werkjaar werden 752 dossiers definitief ingeschreven door de griffier op het register van de Raad.

In 43 van deze dossiers (5,7 %) is het dossier reeds afgesloten met een eindarrest in het kader van de procedure van de vereenvoudigde behandeling, waardoor de belanghebbenden door de Raad niet aangeschreven werden om tussen te komen in de zaak.

In 585 andere dossiers is de termijn om een verzoek tot tussenkomst in te dienen, bij de redactie van dit jaarverslag verstreken.

In 394 van deze 585 dossiers (67,4 %) werden één of meerdere verzoeken tot tussenkomst ingediend. Ter vergelijking, tijdens het derde werkjaar gebeurde dit in 58,2 % van de dossiers, terwijl in het eerste en tweede werkjaar in 46,8 % respectievelijk 65,5 % van de dossiers één of meerdere verzoeken tot tussenkomst werden ingediend.

4. ZITTING

Na afloop van het vooronderzoek worden de procespartijen uitgenodigd om op een zitting van de Raad te verschijnen (artikel 4.8.24 VCRO).

Alle zittingen van de Raad vinden – sinds januari 2013 – plaats in de zittingszalen op het gelijkvloers van het Ellipsgebouw (B-toren), Koning Albert II-laan 35, 1030 Brussel.

In principe zetelen elke dinsdagvoormiddag de derde kamer, voorgezeten door Filip Van Acker en de vierde kamer, voorgezeten door Nathalie De Clercq. Elke dinsdagnamiddag zetelen de eerste kamer, voorgezeten door Eddy Storms en de tweede kamer, voorgezeten door Hilde Lievens.

De eerste zitting van de achtste kamer die bestaat uit de door de Vlaamse Regering aangestelde aanvullende raadsleden, vond plaats op dinsdag 9 juli 2013. Ook de achtste kamer zetelt wekelijks elke dinsdag, zowel in de voor- als namiddag.

De partijen en/of hun raadsman dienen aanwezig te zijn ten laatste tien minuten voor het gestelde aanvangsuur.

Tijdens de herfst-, kerst- en krokusvakantie en de eerste week van de paasvakantie werden conform de interne dienstregeling van de Raad geen pleitzittingen georganiseerd. Ook op de wettelijke feestdagen werden geen zittingen gefixeerd.

De zittingsbladen, met daarin de zittingsagenda, van de openbare terechtzittingen kunnen op de website van de Raad worden geraadpleegd.

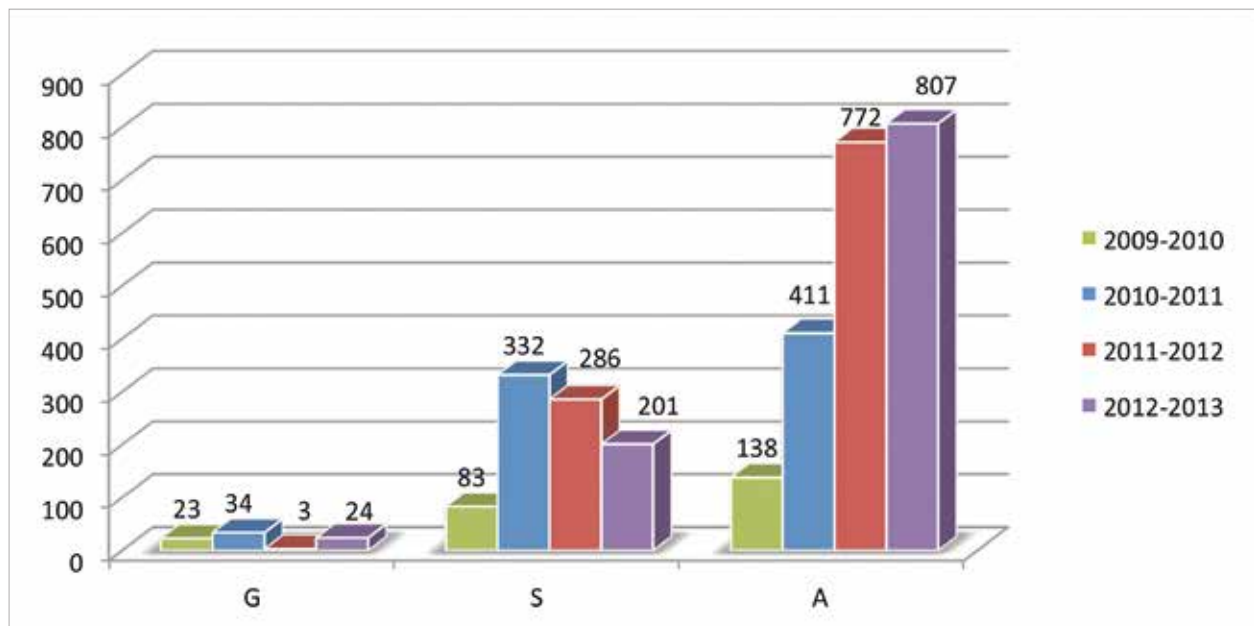

Fig. 13. Aantal dossiers op zitting naar aard van het beroep (totaal: 1032)

Tijdens het vierde werkjaar werden in totaal 1032 dossiers op een openbare terechtzitting gepleit:

- in 24 dossiers (2,3 % van het aantal dossiers op zitting) betrof het een zitting aangaande het niet of niet-tijdig storten van het rolrecht.

De VCRO bepaalt dat indien het rolrecht niet binnen de vermelde termijn gestort is, het beroep niet-ontvankelijk wordt verklaard en dat de niet-tijdige betaling niet geregulariseerd kan worden. Gelet op de cassatierechtspraak die verwijst naar het algemene rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van overmacht of van onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd²⁴, bood de Raad de verzoekende partij bijgevolg de mogelijkheid om een mondelinge toelichting te geven over de redenen van niet-tijdige betaling en om te duiden waarom deze redenen overmacht of onoverwinnelijke dwaling zouden uitmaken.

Deze mondelinge toelichting wordt, voor wat betreft de dossiers ingediend vanaf 1 september 2012, vervangen door een schriftelijke verantwoordingsnota in het kader van de procedure van de vereenvoudigde behandeling.

Dergelijke zittingen zullen bijgevolg tijdens het vijfde werkjaar niet meer georganiseerd worden;

24 R.v.St.nr.219.929 van 25 juni 2012.

- in 201 dossiers (19,5 % ten opzichte van 27 % tijdens het derde werkjaar) werd een zitting georganiseerd in de schorsingsprocedure;
- in 807 dossiers (78,2 % ten opzichte van 72,8 % tijdens het derde werkjaar) werd de zaak ten gronde gepleit.

In 17 van deze 807 dossiers werd de zaak opgeroepen voor zowel de schorsings- als de vernietigingsvordering.

Dit is het geval wanneer de verzoekende partijen afstand van geding doen of wanneer het beroep zonder voorwerp is gevallen. Gelet op artikel 4.8.10 VCRO en om redenen van proceseconomie roept de Raad de procespartijen aldus onmiddellijk op voor een zitting waarop beide vorderingen tegelijkertijd behandeld worden.

Ter vergelijking, tijdens het derde werkjaar werden in totaal 1061 zaken op een openbare terechtzitting gepleit. De kleine daling ten opzicht van derde werkjaar wordt verklaard door de langdurige afwezigheid wegens ziekte van één van de raadsleden.

1032 gepleite dossiers op een openbare terechtzitting, waarvan 807 dossiers ten gronde, betekent evenwel niet dat al deze dossiers onmiddellijk op diezelfde zitting in beraad genomen zijn. Sommige zaken zijn met andere woorden meerdere malen op een zitting gepleit vooraleer de zaak in beraad genomen is. Hiervoor bestaan verschillende redenen. Een zaak kan uitgesteld worden omwille van een lopend strafonderzoek, omdat de procespartijen zelf aangeven dat er onderhandelingen lopen, omdat een nieuwe vergunningsaanvraag hangende is, etc.

5. UITSPRAAK

1. Algemeen overzicht

Tijdens het vierde werkjaar zijn er 1129 uitspraken:

- in 717 zaken (63,6 %) werd een uitspraak ten gronde geformuleerd, terwijl dit er in het derde werkjaar 441 waren;
- in 286 zaken (25,3 %) werd een arrest aangaande het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning uitgesproken;
- in 24 zaken (2,1 %) werd een arrest uitgesproken over het niet-tijdig storten van het rolrecht.

Dit type van arresten zal in de toekomst – vermits voor de dossiers ingediend vanaf 1 september 2012, het verzuim om het verschuldigde rolrecht (tijdig) te storten, behandeld wordt in de procedure van de vereenvoudigde behandeling – niet langer als een zelfstandige categorie bestaan;

- in 61 zaken (5,4%) werd een arrest in het kader van de procedure van de vereenvoudigde behandeling uitgesproken. Deze procedure is enkel mogelijk voor de dossiers ingediend vanaf 1 september 2012; en
- in 41 zaken (3,6 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend.

De sterke daling ten opzichte van de voorbije werkjaren van het aantal beschikkingen omtrent de regularisatie moet samen gelezen worden met het ontstaan van een nieuwe categorie van uitspraken, met name deze in de procedure van de vereenvoudigde behandeling.

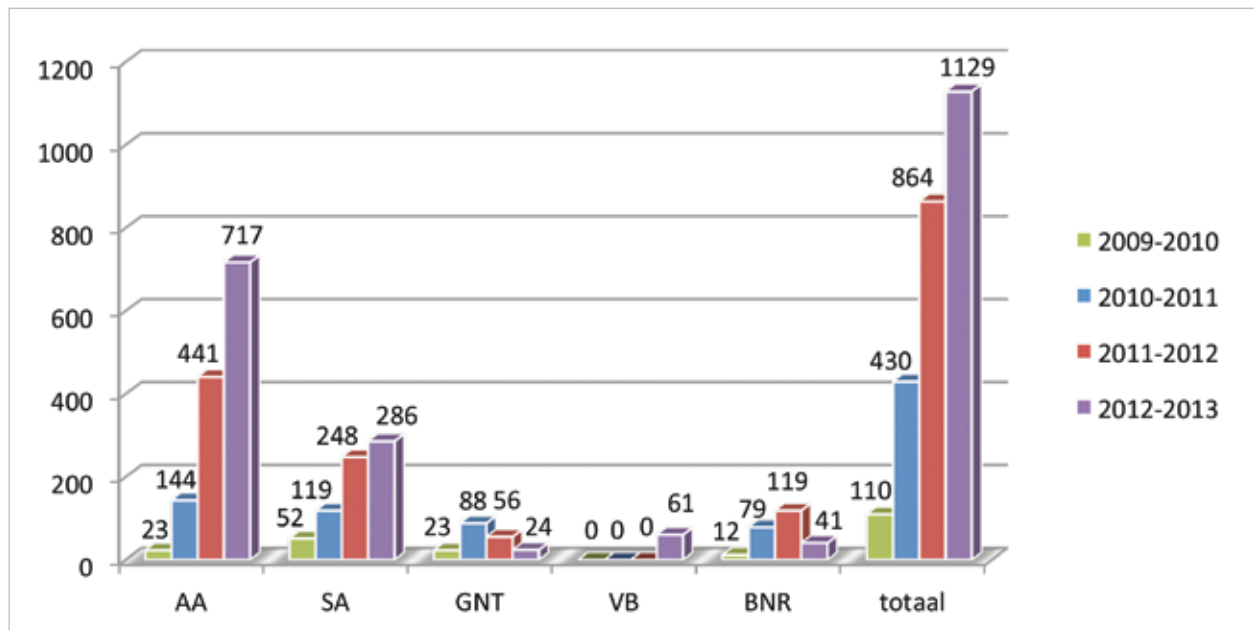

Fig. 14. Aantal uitspraken naar aard (totaal: 1129)

Het totaal aantal uitspraken is opnieuw aanzienlijk gestegen ten opzichte van het derde werkjaar waarin de Raad 864 uitspraken gevelde heeft.

Niet elke uitspraak is een einduitspraak waarmee het dossier op het niveau van de Raad volledig wordt afgesloten.

Een arrest inzake de vordering tot schorsing is per definitie geen einduitspraak. De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing is immers steeds een accessorium bij de vordering tot vernietiging.

Een arrest met betrekking tot het niet-tijdig storten van het rolrecht, waarbij desgevallend de procedure enkel afgesloten wordt voor één of meerdere verzoekende partijen die het rolrecht niet betaald hebben, belet niet dat de procedure voor de betalende verzoekende partij(en) zijn verder verloop kent.

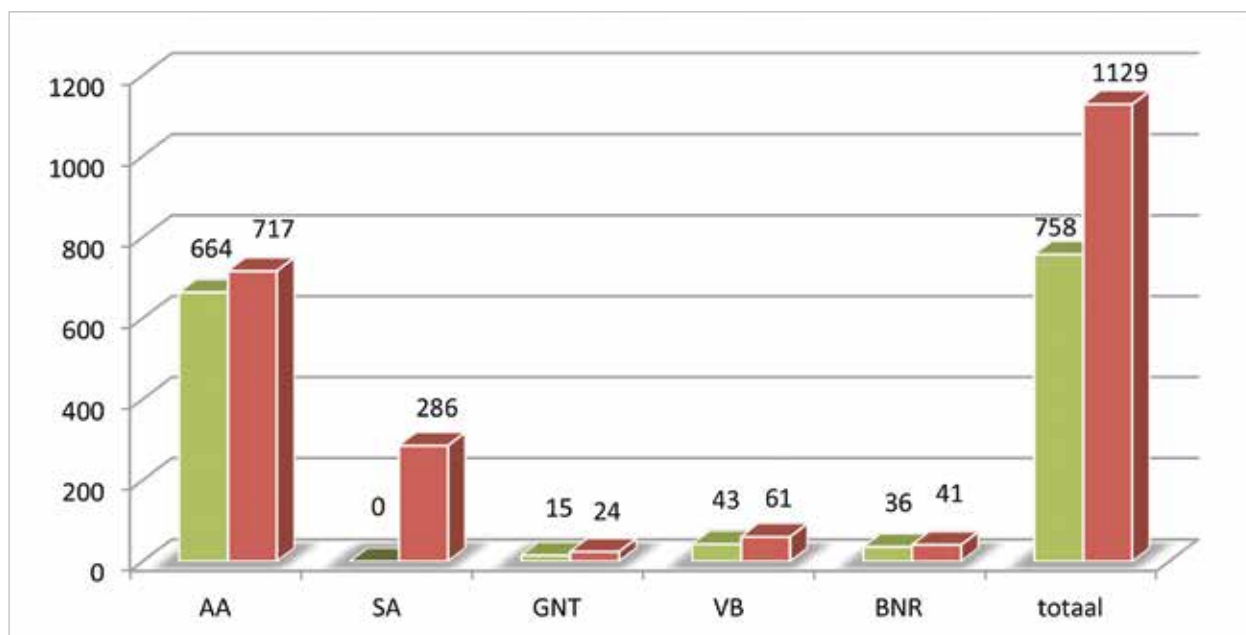

Fig. 15. Aantal einduitspraken naar aard tijdens het vierde werkjaar (totaal: 758)

758 van de 1129 uitspraken, genomen tijdens het vierde werkjaar, hebben het dossier afgesloten.

664 van de 717 arresten, gevelde in de vernietigingsprocedure, zijn einduitspraken (92,6%). In de overige 53 zaken werd een tussenarrest of een verbeterend arrest uitgesproken.

15 van de 24 arresten met betrekking tot het niet-tijdig storten van het rolrecht hebben de zaak afgesloten. 43 van de 61 uitspraken in de procedure van de vereenvoudigde behandeling zijn einduitspraken. De overige uitspraken hebben bijvoorbeeld betrekking op het niet (tijdig) betalen van het rolrecht door enkele van de verzoekende partijen of hebben enkel betrekking op de vordering tot schorsing die als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld wordt, waarna de procedure ten gronde voortgezet wordt.

2. Evaluatie i.f.v. de door de Raad vooropgestelde doelstellingen

2.1. Instroom ≠ uitstroom qua aantallen

Het is belangrijk om rekening te houden met het feit dat de uitstroom qua uitspraken significant hoger dient te zijn dan de instroom van verzoekschriften om zo de instroom aan beroepen effectief verwerkt te krijgen.

Een instroom van bijvoorbeeld 905 zaken tijdens het derde werkjaar betekent immers niet dat indien de uitstroom aan uitspraken even hoog is, deze 905 zaken afgerond zijn.

Minstens zullen 905 ingediende zaken 905 'einduitspraken' vergen, ongeacht of het om een arrest ten gronde gaat na het doorlopen van de volledige procedure, een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd of een arrest in de procedure van de vereenvoudigde behandeling.

Tijdens het derde werkjaar werd in 31,1% van de geregistreerde dossiers bovendien niet alleen de vernietiging van de bestreden beslissing gevorderd, maar eveneens de schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning.

Concreet betekent dit dat voor eenzelfde dossier in beide procedures twee verschillende arresten – met een andere finaliteit – uitgesproken moeten worden.

9 % van de verzoekschriften, ingediend tijdens het derde werkjaar, zijn niet geregistreerd en aldus afgerond met een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd. 9 % staat voor 81 einduitspraken.

In 3 zaken werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet als een verzoekschrift kon worden beschouwd.

Van de overige 821 effectief geregistreerde zaken moet er in 255 zaken zowel een arrest in de schorsingsprocedure als een arrest in de vernietigingsprocedure uitgesproken worden. 255 zaken staan m.a.w. voor minstens 510 uitspraken.

In de 566 zaken met een loutere vernietigingsvordering volgen minstens 566 einduitspraken.

Concluderend betekent dit dat voor de 905 tijdens het derde werkjaar ingediende zaken rekening gehouden moet worden met minstens 1157 uitspraken en dus 1157 keer dat een dossier inhoudelijk voorbereid moet worden, waarvan minstens 821 uitspraken ten gronde en 255 uitspraken in de schorsingsprocedure.

Ten slotte wordt dan nog abstractie gemaakt van eventuele tussenarresten vooraleer een definitieve einduitspraak kan volgen. Een tussenarrest kan noodzakelijk zijn om diverse redenen: bijvoorbeeld omdat procespartijen ter zitting voor het eerst een bijkomende exceptie opwerpen of omdat ze, nadat de zaak in be- raad is genomen, nieuwe elementen toevoegen aan een dossier.

In een en dezelfde zaak met verschillende verzoekende partijen kan het ook voorvallen dat voor één verzoekende partij de zaak definitief beslecht wordt met een arrest ten gronde, terwijl de overige verzoekende partijen via een arrest in de procedure van de vereenvoudigde behandeling al – bijvoorbeeld omwille van het niet betalen van het rolrecht – uit de procedure zijn geweerd. In eenzelfde dossier volgen met andere woorden twee einduitspraken.

2.2. Evaluatie van de uitstroom tijdens het vierde werkjaar

Elke uitspraak vergt niet alleen een administratieve voorbereiding, maar ook een gedegen inhoudelijk onderzoek en een kwaliteitsvolle voorbereiding van het dossier.

De Raad heeft dan ook in de eerste plaats een doelstelling vooropgesteld met het oog op de jaarlijkse uitstroom aan uitspraken, zonder dit te verengen naar enkel einduitspraken:

De Raad meent dat indien aan alle randvoorwaarden is voldaan – d.i. een efficiënte organisatie- en beslissingsstructuur, een functionerend dossieropvolgingssysteem, een volledig ingevuld ondersteunend personeelskader dat adequaat is opgeleid – elk van de vier bestaande kamers jaarlijks een output van minstens 180 uitspraken zou moeten kunnen genereren. De Raad baseert zich daarvoor op cijfers aangeleverd door het Agentschap voor Overheidspersoneel. Op werkbasis betekent dit voor de Raad, bestaande uit 4 raadsleden, een totaal van 720 uitspraken.

Deze doelstelling is geënt op door de Raad gevoerde werklastmetingen, rekening houdend met het op een zo efficiënt en kwaliteitsvol mogelijke wijze inzetten van de voor de Raad beschikbare middelen en personeel.

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de Raad – over de verschillende kamers heen en ongeacht het feit dat niet alle randvoorwaarden reeds volledig vervuld zijn – met 1129 uitspraken (waarvan 753 einduitspraken) de globale doelstelling van 720 uitspraken op jaarbasis ruimschoots behaald heeft.

Bovendien heeft de Raad tijdens het vierde werkjaar – met een identieke personeelsformatie – opnieuw 265 uitspraken meer geformuleerd dan tijdens het derde werkjaar.

Ten slotte heeft de Raad tijdens het vierde werkjaar 753 einduitspraken gevelde, terwijl de Raad een instroom van 800 beroepen kende. Er kan bijgevolg vastgesteld worden dat tijdens het vierde werkjaar de instroom en uitstroom elkaar in balans houden.

2.3. Evaluatie van de uitstroom in verhouding tot het personeelskader van de Raad

Ondanks deze positieve en bemoedigende resultaten heeft de Raad tijdens het vierde werkjaar in de praktijk vastgesteld dat een bezetting van vier permanente raadsleden structureel onvoldoende is om het tijdelijk wegvallen van één van hen te ondervangen (bv. door langdurige ziekte).

Daarnaast hebben niet alleen de raadsleden, maar ook het ondersteunend personeel tijdens het vierde werkjaar soms buitenmaatse inspanningen geleverd om deze uitstroom te bewerkstelligen.

De Raad blijft daarom bepleiten – enerzijds gebaseerd op de door de Raad gevoerde werklasmetingen en anderzijds vanuit beleidsmatig standpunt – dat de Vlaamse Regering een initieel in de VCRO nominatief vermeld vijfde raadslid zou benoemen om zo op een structurele wijze de werkvoorraad én de toekomstige instroom aan dossiers te kunnen verwerken.

In het jaarverslag over de werkzaamheden van het tweede werkjaar geeft de Raad aan dat er twee flessenhalzen zijn die een invloed hebben op de behandelingstermijnen van dossiers:

- het aantal zaken dat wekelijks gefixeerd kan worden voor een openbare terechtzitting ;
- het aantal zaken dat na een openbare terechtzitting in beraad genomen is.

In dat jaarverslag verduidelijkt de Raad ook dat de flessenhalzen vooral veroorzaakt worden door het te lage aantal raadsleden, objectief onderbouwd door de resultaten van de door de Raad uitgevoerde werklasmeting.

De raadsleden zijn immers diegenen die de eindverantwoordelijkheid dragen ten aanzien van de procespartijen en de cassatierechter. Deze verantwoordelijkheid brengt met zich mee dat – ook al is het dossier grondig voorbereid – bepaalde aspecten van de beoordeling vervolledigd of gecontroleerd moeten worden door een raadslid.

Het aanstellen van tijdelijke aanvullende raadsleden – los van de overweging of deze al dan niet ondersteund moeten worden op een gelijkaardige wijze als de voltijdse permanente raadsleden – zal een gunstig effect hebben op deze flessenhalzen.

Desalniettemin blijft de Raad ervan overtuigd dat de benoeming door de Vlaamse Regering van een vijfde permanent raadslid structureel de draagkracht van de Raad kan verhogen, zodat de gewenste uitstroom ook op lange termijn in overeenstemming blijft met de voorziene instroom.

Dit vijfde raadslid zou ook moeten kunnen beschikken over een team van inhoudelijk ondersteunend personeel.

Een voltijds en vast benoemd raadslid garandeert niet alleen een grotere productiviteit en efficiëntere inzetbaarheid, maar betekent ook een minder zware belasting van de bestaande organisatiestructuur en het personeelskader.

De organisatie van een aanvullende kamer heeft immers enerzijds ook een niet te onderschatten impact op de inzetbaarheid van de bestaande personeelsformatie van de Raad, terwijl anderzijds voor de aanvullende raadsleden deze ondersteuning ook onontbeerlijk is.

De aanvullende raadsleden moeten immers per definitie – in het kader van de organisatie van de zittingen – een beroep kunnen doen op een zittingsgriffier. Daarnaast wordt ook de nodige logistieke en administratieve ondersteuning voorzien door de griffie (medewerkers) van de Raad, onder meer in het kader van de organisatie van de zittingen en het betekenen van de uitspraken, maar ook op het vlak van ICT e.d.

Daarnaast hebben de aanvullende raadsleden een logische inwerkperiode nodig waarin ze kunnen rekenen op de vaste raadsleden, de beheerder en de coördinatorjurist, wat uiteraard een (tijds)investering betekent.

3. Overzicht van de uitspraken in de vernietigingsprocedure

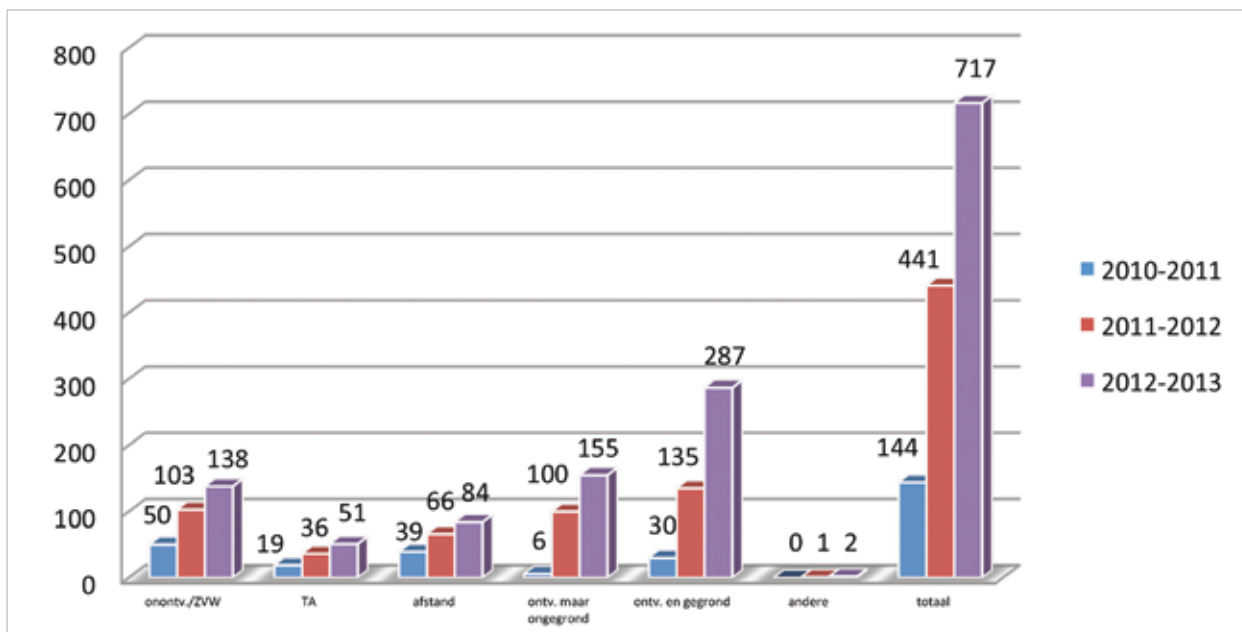

Fig. 16. Soort uitspraken in de vernietigingsprocedure (totaal: 717)

Tijdens het vierde werkjaar heeft de Raad 717 arresten ten gronde uitgesproken. Dat zijn 276 uitspraken meer dan tijdens het derde werkjaar.

In 442 dossiers (61,6 %) heeft de Raad geoordeeld dat het beroep op een ontvankelijke wijze was ingesteld en was de Raad in de mogelijkheid om de ingeroepen middelen ten gronde te beoordelen.

In 287 van deze 442 zaken (64,9 % ten opzichte van 57,4 % tijdens het derde werkjaar) heeft de Raad de bestreden beslissing vernietigd, terwijl in de 155 andere zaken de vordering tot vernietiging ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

Met de tussenarresten (7,1 %) wordt in principe aan de procespartijen de mogelijkheid gegeven een aanvullende nota in te dienen om hun schriftelijk standpunt weer te geven met betrekking tot een door de Raad opgeworpen ambtshalve middel of met betrekking tot een door één van de procespartijen ingenomen standpunt op de openbare terechtzitting.

In 138 zaken (19,2 %) was het beroep onontvankelijk of werd de zaak zonder voorwerp verklaard omdat deze samenhang met een dossier waarin dezelfde bestreden beslissing reeds vernietigd werd.

Twee arresten behoren in de grafiek tot de categorie 'andere'. Deze arresten zijn een verbetering van een initieel uitgesproken arrest omwille van een materiële vergissing.

4. Overzicht van de uitspraken in de schorsingsprocedure

In de loop van het derde werkjaar heeft de Raad ervoor gekozen om in beginsel alle vorderingen tot schorsing te laten beoordelen door één kamer, met name de derde kamer, met als doelstelling om zoveel mogelijk zaken binnen een redelijke termijn te kunnen oproepen voor een zitting aangaande de vordering tot schorsing. Na het uitspreken van een arrest aangaande de schorsing wordt de zaak in principe doorverwezen naar een andere kamer.

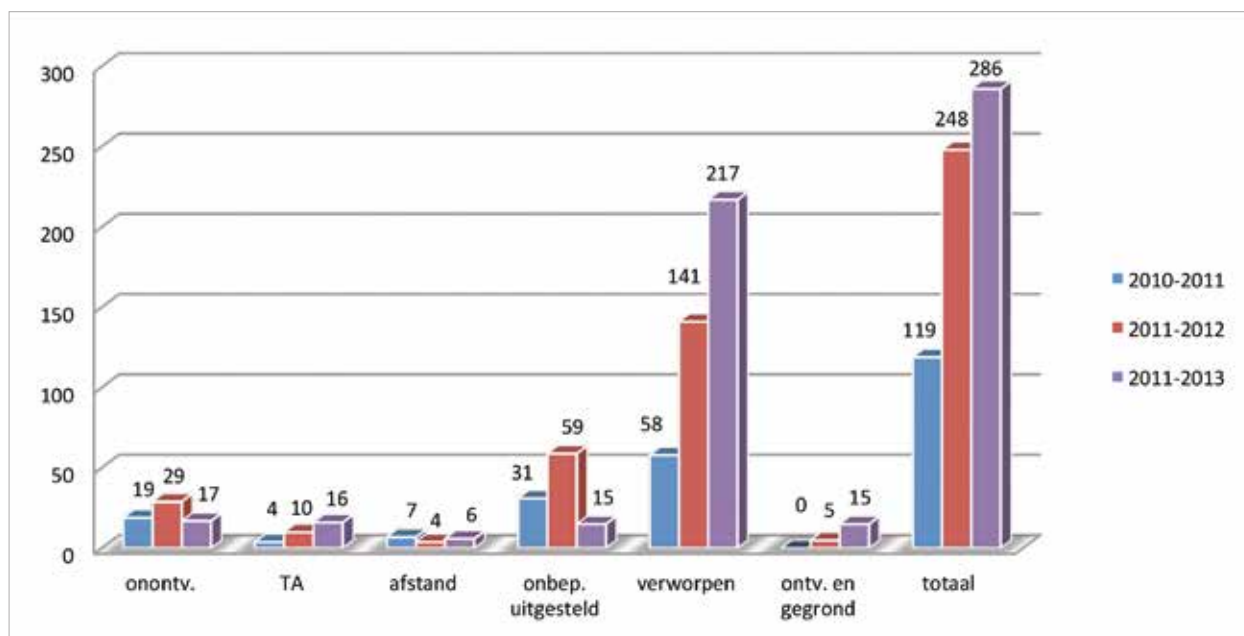

Fig. 17. Soort uitspraken in de schorsingsprocedure (totaal: 286)

De Raad heeft tijdens het vierde werkjaar 286 arresten aangaande een vordering tot schorsing gevelde. Dit betekent opnieuw een stijging ten opzichte van de voorgaande werkjaren.

In 232 ontvankelijke zaken was de Raad in de mogelijkheid om het ingeroepen moeilijk te herstellen ernstig nadeel inhoudelijk te onderzoeken. In 217 van deze 232 zaken (93,5 %) heeft de Raad geoordeeld dat de verzoekende partij dit onvoldoende heeft aangetoond. In 15 arresten (6,5 % in vergelijking met 3,4 % tijdens het derde werkjaar) is de schorsing effectief bevolen.

In 15 zaken (5,2 % ten opzichte van 23,8 % tijdens het derde werkjaar) heeft de Raad de behandeling van de schorsingsvordering voor onbepaalde tijd uitgesteld.

De Raad kan een dergelijke *sine die* uitspraak niet langer nemen in de dossiers die zijn ingediend na 1 september 2012, gelet op de specifieke bewoordingen van de huidige artikelen 4.8.18 en 4.8.19 VCRO. De vernietigingsprocedure kan immers pas aangevat worden nadat expliciet om de voorzetting ervan wordt verzocht. Wanneer de vergunninghouder – eventueel nog op de openbare zitting zelf – verklaart de werken niet uit te voeren tot op het ogenblik van een uitspraak ten gronde, verwerpt de Raad de schorsingsvordering, verwijzend naar het feit dat niet is voldaan aan de voorwaarde dat de ‘onmiddellijke’ tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent.

6. BEHANDELINGSTERMIJNEN

1. Algemeen

Een instroom van bijvoorbeeld 753 zaken tijdens het eerste werkjaar betekent niet dat tijdens datzelfde werkjaar deze 753 zaken afgerond kunnen worden.

Vermits de Raad een rechtscollege is, dienen immers een aantal decretaal vastgelegde proceduretermijnen gerespecteerd te worden die maken dat zaken sowieso een bepaalde tijd vergen.

Bij het bepalen van doelstellingen omtrent een redelijke behandelingstermijn dient in de eerste plaats dan ook rekening te worden gehouden met de loutere toepassing van deze decretaal voorziene proceduretermijnen.

Vermits er op dit ogenblik in hoofdzaak statistische gegevens voor handen zijn voor dossiers, ingediend tot en met 31 augustus 2012, die onder het toepassingsgebied van de oude procedureregels vallen, wordt hieronder uitgegaan van de decretaal voorziene proceduretermijnen zoals die golden vóór 1 september 2012. In volgende jaarverslagen zal deze oefening gemaakt moeten worden rekening houdend met de procedure-regels opgenomen in het Procedurebesluit van de Raad en in de vanaf 1 september 2012 gewijzigde VCRO.

Indien enerzijds alle stappen van de reguliere procedure doorlopen worden en bijgevolg de decretaal vastgelegde verval- en ordeterminen m.b.t. het betalen van het rolrecht (30 dagen), het neerleggen van een antwoord- en wederantwoordnota (30 respectievelijk 15 dagen), het organiseren van een openbare terechtzitting (60 dagen) en het formuleren van een uitspraak (60 dagen) in rekening worden gebracht en anderzijds de procespartijen alle vervaltermijnen volledig uitputten, de griffie een processtuk kan verwerken en versturen naar de andere procespartijen op dezelfde dag als wanneer het stuk ontvangen wordt en de Raad zich strikt aan alle ordeterminen houdt, is de absolute ondergrens qua doorlooptijd vanaf het ogenblik dat een beroep wordt ingediend tot en met de betekening van de uitspraak aan de procespartijen (15 dagen) in een loutere vernietigingsprocedure 210 dagen of, omgerekend, ongeveer 7 maanden.

Er moet beklemtoond worden dat dit de absolute ondergrens is qua minimale doorlooptijd van een zaak, omdat ten eerste geen rekening wordt gehouden met (termijnen voor) mogelijke tussenkomende partijen (plus 30 dagen – 8 maanden), ten tweede met zaken waarin tevens ook om een schorsing wordt verzocht (plus minstens 75 dagen – 10,5 maanden), ten derde met het feit dat het niet realistisch is voor de griffie om op de dag van ontvangst een processtuk onmiddellijk per beveiligde zending te bezorgen aan de andere procespartijen en ten vierde dat bijvoorbeeld een regularisatie gecontroleerd dient te worden vooraleer het beroep in het register van de Raad kan worden ingeschreven of dat een verzoek tot tussenkomst beoordeeld moet worden, vooraleer een tussenkomende partij kan toegelaten worden tot de debatten en haar een termijn kan toegekend worden om een schriftelijke uiteenzetting bij de Raad in te dienen.

Ten slotte zijn de behandelingstermijnen soms ook afhankelijk van andere factoren, zoals een geschil over de milieuvergunning of een strafzaak die de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen doet wachten. Soms kiezen de partijen er zelf voor om een hangende zaak voor een bepaalde tijd uit te stellen om onderling overleg alle kansen te geven.

2. Evaluatie i.f.v. de door de Raad vooropgestelde doelstellingen

De Raad heeft – rekening houdend met bovenstaande – de volgende doelstelling geformuleerd:

De Raad meent dat indien aan alle randvoorwaarden is voldaan – d.i. een efficiënte organisatie- en beslissingsstructuur, een functionerend dossieropvolgingssysteem en een volledig ingevuld ondersteunend personeelskader dat adequaat is opgeleid – de gemiddelde behandelingstermijn voor loutere vernietigingsdossiers – d.i. zonder een vordering tot schorsing – in beginsel moet teruggebracht kunnen worden tot de termijn van één jaar, terwijl de gemiddelde behandelingstermijn voor dossiers waarin zowel de vernietiging als de schorsing wordt gevorderd, teruggebracht zou moeten kunnen worden tot een termijn van anderhalf jaar, rekening houdend met de huidige organisatie van de schorsingsprocedure aan de hand van een beleidslijn van de Raad.

De Raad wenst deze doelstelling dan ook toe te passen op de dossiers die ingediend zijn vanaf 1 september 2011.

Op het ogenblik van de redactie van dit jaarverslag is voor alle dossiers ingediend tijdens het derde werkjaar – en dus de dossiers die zijn ingediend vanaf 1 september 2011 tot en met 31 augustus 2012 – een jaar verstreken sinds het eigenlijke indienen van het beroep bij de Raad. Zo is het mogelijk een evaluatie te maken en na te gaan of de bovenvermelde doelstelling haalbaar was en is binnen de huidige constellatie van de Raad.

De Raad heeft initieel zijn prioriteitenorde voor het behandelen van zaken in die zin opgesteld om deze doelstelling met betrekking tot de behandelingstermijnen te kunnen onderzoeken en dit minstens voor de dossiers ingediend tijdens het derde werkjaar.

De Raad heeft deze prioriteitenorde in de loop van het vierde werkjaar echter bijgestuurd, rekening houdend met maatschappelijke signalen. Naast de dossiers ingediend tijdens het derde werkjaar werden vanaf januari 2013 tevens de dossiers uit het eerste werkjaar prioritair behandeld.

Dit heeft uiteraard zijn weerslag op het onderzoek naar de vooropgestelde behandelingstermijnen, waardoor bij de evaluatie van de door de Raad geformuleerde doelstellingen hier terdege rekening mee moet worden gehouden.

3. Gemiddelde behandelingstermijnen

De Raad heeft steeds een gemiddelde behandelingstermijn vooropgesteld in zijn doelstellingen, omwille van de verschillende gradaties aan complexiteit en diversiteit tussen de verschillende dossiers.

Zo kan elk concreet dossier specifieke redenen hebben waardoor de vooropgestelde behandelingstermijn niet gehaald kan worden.²⁵ De procespartijen hebben bijvoorbeeld zelf om een verzoek tot uitstel van een aantal maanden gevraagd met het oog op het bereiken van een onderling akkoord. De zaak met een loutere vernietigingsvordering kan samenhangen met een dossier waarin ook de schorsing gevorderd wordt, etc.

4. De gemiddelde behandelingstermijnen aan de hand van een steekproef

De Raad heeft aan de hand van een steekproef onderzocht of de vooropgestelde beleidsdoelstellingen qua gemiddelde behandelingstermijnen realiseerbaar zijn.

²⁵ Een voorbeeld van een dossier waarin alle procedurestappen snel op elkaar volgen, maar waarvan de doorlooptijd toch twee jaar bedraagt: In een dossier werd het verzoekschrift ingediend op 11 augustus 2010, m.a.w. net voor het afsluiten van het eerste werkjaar. De zitting werd georganiseerd op 6 december 2011 en uitgesteld naar 17 januari 2012 om de procespartijen toe te laten om de verkavelingsvergunning en het verkavelingsplan (stukken die essentieel zijn voor de beoordeling) aan de Raad mee te delen. Op 17 januari 2012 werd het dossier in beraad genomen en op 19 maart 2012 volgde reeds een uitspraak, evenwel een tussenarrest om de debatten te heropenen om alsnog alle van toepassing zijnde verkavelingsvoorschriften in het geding te laten brengen door de procespartijen. Op 15 mei 2012 werd de zaak opnieuw opgeroepen. De partijen verschenen evenwel niet ter zitting hoewel de kamervoorzitter hen vragen wenste te stellen om te vermijden dat de zaak nogmaals met een tussenarrest verder gezet moest worden. Op 5 juni 2012 werd de zaak na een nieuwe pleitzitting opnieuw in beraad genomen. Op 17 juli 2012 volgde de definitieve einduitspraak.

Onderstaande cijfers verduidelijken de gemiddelde behandelingstermijn met betrekking tot het doorlopen van de administratieve fase van de procedure en van de termijn die nodig is tussen het in beraad nemen van een zaak en het formuleren van een uitspraak ten gronde. Deze steekproef geeft ook een inzicht in de globale behandelingstermijn vanaf het eigenlijke instellen van het beroep tot en met de einduitspraak zowel in de dossiers waar enkel de vernietiging wordt gevorderd, als in de dossiers waar eveneens een vordering tot schorsing wordt ingesteld.

Om een geobjectiveerd inzicht te krijgen in deze verschillende onderdelen van de behandelingstermijnen werd een steekproef genomen van 178 dossiers die bij de Raad ingediend werden tijdens de maanden augustus tot en met oktober 2011.

Het betreft 122 dossiers waarin de verzoekende partij enkel de vernietiging vordert en 56 dossiers waarin tevens een bijkomende vordering tot schorsing wordt ingediend.

4.1. Gemiddelde behandelingstermijn instellen beroep – in staat vernietiging

Onderstaande figuur toont de periodes, uitgedrukt in kalenderdagen, tussen de datum van het indienen van een verzoekschrift en de datum waarop de zaak administratief in staat is om opgeroepen te worden voor de openbare terechtzitting aangaande de vordering tot vernietiging.

Een dossier is, wat de vernietigingsprocedure betreft, in staat om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting aangaande de vordering tot vernietiging, indien de termijn voor de verzoekende partij om een wederantwoordnota of toelichtende nota in te dienen verstreken is.

Voor wat dit onderdeel van de steekproef betreft, worden de 122 dossiers waarin de verzoekende partij enkel de vernietiging vordert, onderzocht.

In 21 dossiers daarvan werd de administratieve fase van de procedure evenwel reeds vroeger afgesloten, ofwel met een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, ofwel met een arrest ter vaststelling dat het rolrecht niet tijdig werd betaald.

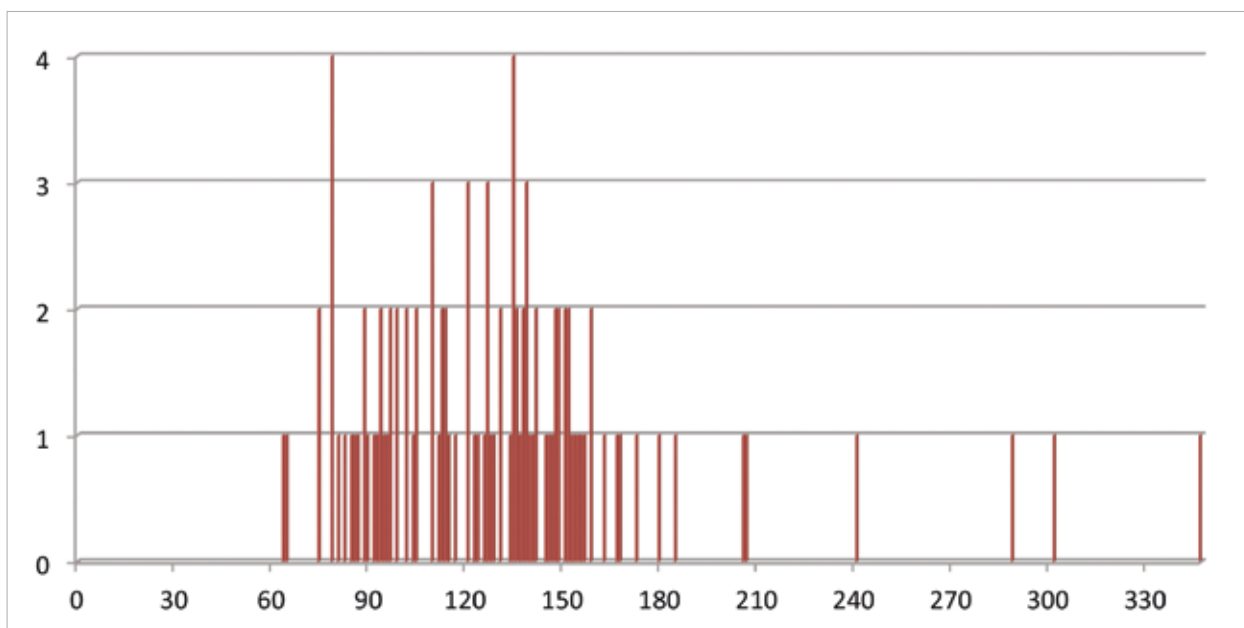

Fig. 18. Behandelingstermijn instellen beroep – in staat vernietiging (totaal: 101)

Rekening houdend met de decretaal voorziene proceduretermijnen blijkt dat de gemiddelde administratieve doorlooptijd voor een zaak in de vernietigingsprocedure – vanaf het instellen van het beroep tot aan het in staat zijn om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting aangaande de vordering tot vernietiging – 130 kalenderdagen is. Dit is ongeveer 4 maanden.

De minimale administratieve doorlooptijd bedraagt 63 kalenderdagen. Voor 44 van de 101 dossiers (43,6 %) bedraagt de administratieve doorlooptijd maximaal 120 dagen. Voor 50 dossiers (49,5 %) is de doorlooptijd tussen de 121 en 180 kalenderdagen. Voor 7 dossiers (6,9 %) bedraagt de doorlooptijd meer dan 180 kalenderdagen.

In 93,1 % van deze dossiers bedraagt de administratieve doorlooptijd met andere woorden maximaal 6 maanden.

Er kan bijgevolg vastgesteld worden dat de dossiers – op het niveau van de griffie van de Raad – binnen een efficiënte periode in staat kunnen worden gesteld.

4.2. Gemiddelde behandelingstermijn inberaadname op een pleitzitting – uitspraak in de vernietigingsprocedure

Onderstaande figuur toont de periodes, uitgedrukt in kalenderdagen, tussen de datum van het in beraad nemen van een zaak op een openbare terechtzitting en de datum van de uitspraak aangaande de vordering tot vernietiging.

Voor wat dit onderdeel van de steekproef betreft, worden opnieuw de 122 dossiers waarin de verzoekende partij enkel de vernietiging vordert, onderzocht.

21 zaken daarvan werden al in een vroegere fase van de procedure afgesloten. In 1 dossier werd reeds een tussenarrest uitgesproken, maar is bijgevolg nog geen uitspraak ten gronde geveld. In een ander dossier werd de zaak weloverwogen nog niet opgeroepen voor een openbare zitting tijdens het vierde werkjaar, omdat deze samenhangt met een ander dossier waarin tevens de schorsing gevorderd wordt.

Wat de overige 99 dossiers betreft, zijn er bij de redactie van dit jaarverslag nog 13 zaken in de fase van het beraad. Gelet op de prioriteitenorde die de Raad hanteert, kan in functie van het bekomen van een representatief beeld van de gemiddelde behandelingstermijn een realistische inschatting gemaakt worden van de datum van de einduitspraak in deze 13 dossiers. In 2 dossiers wordt geacht een arrest ten gronde te volgen op 30 september 2013. Vervolgens wordt ingeschat dat in 3 dossiers de uitspraak volgt op 31 oktober 2013, voor de 3 volgende dossiers op 30 november 2013 en ten slotte voor 5 dossiers op 31 december 2013.

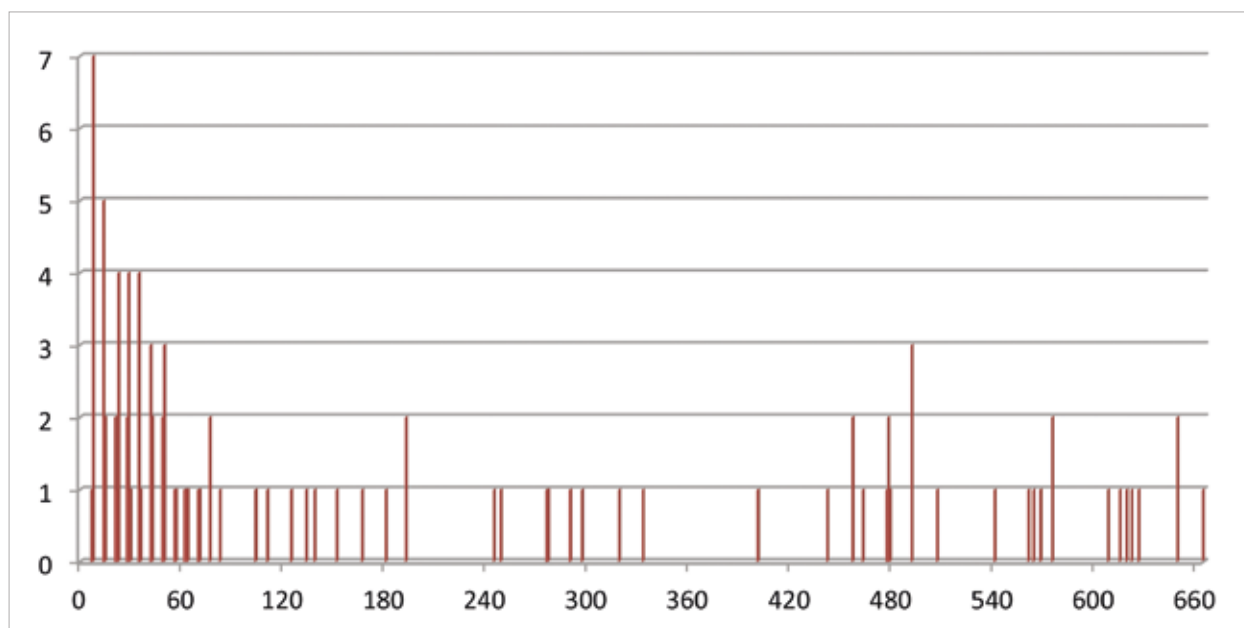

Fig. 19. Behandelingstermijn inberaadname – uitspraak in de vernietigingsprocedure (totaal: 99)

De decretaal bepaalde ordetermijn voor het uitspreken van een vernietigingsarrest na het in beraad nemen van een zaak bedraagt 60 dagen.

Uit deze steekproef blijkt dat de gemiddelde behandelingstermijn in realiteit 203 dagen bedraagt.

In 29 van de 99 dossiers (29,3 %) wordt binnen de maand na de zitting een eindarrest uitgesproken. In 17 andere dossiers (17,2 %) bedraagt de termijn om een arrest uit te spreken tussen de 31 en 60 kalenderdagen. De Raad slaagde er aldus in om toch nog in 46,5 % van de dossiers een arrest uit te spreken binnen de decretaal vooropgestelde ordetermijn van 60 kalenderdagen.

In 8 dossiers (8,1 %) wordt binnen de drie maanden een einduitspraak geformuleerd. In 27 zaken (27,3 %) duurt het beraad minstens 365 dagen.

4.3. Gemiddelde globale behandelingstermijn instellen beroep – uitspraak in de vernietigingsprocedure

Onderstaande figuren tonen de periodes, uitgedrukt in kalenderdagen, tussen de datum van het indienen van een verzoekschrift en de datum van de uitspraak aangaande de vordering tot vernietiging.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de dossiers waarin enkel een vordering tot vernietiging wordt ingediend (Fig. 20) en de zaken waarin tevens bijkomend de schorsing wordt gevorderd (Fig. 21).

De door de Raad vooropgestelde behandelingstermijnen verschillen immers.

De Raad meent ten eerste dat indien aan alle randvoorwaarden is voldaan de gemiddelde behandelingstermijn voor loutere vernietigingsdossiers – d.i. zonder een vordering tot schorsing – in beginsel teruggebracht zou moeten kunnen worden tot de termijn van één jaar.

Voor wat dit onderdeel van de steekproef betreft, worden opnieuw de 122 dossiers waarin de verzoekende partij enkel de vernietiging vordert, onderzocht. De aannames, zoals hierboven geschetst, gelden ook hier.

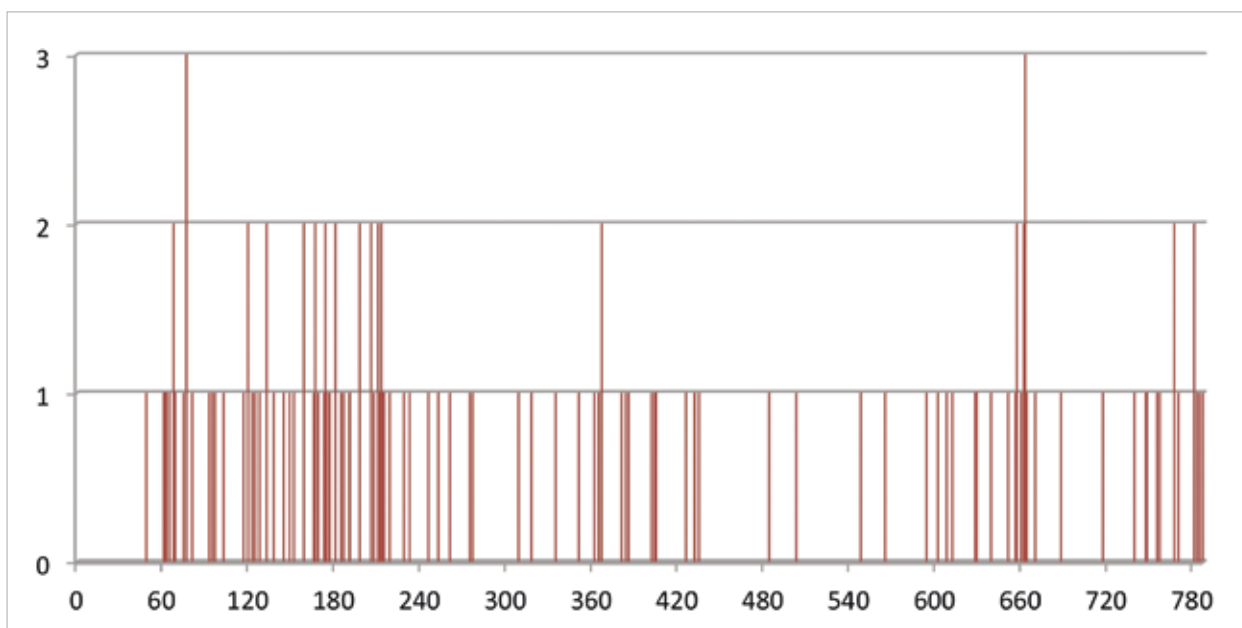

Fig. 20. Globale behandelingstermijn instellen beroep – uitspraak in de vernietigingsprocedure (totaal: 120)

De gemiddelde globale behandelingstermijn – dit is de termijn vanaf het indienen van het verzoekschrift tot en met het formuleren van de einduitspraak – bedraagt 351 dagen.

De effectieve gemiddelde globale behandelingstermijn voldoet bijgevolg aan de vooropgestelde gemiddelde behandelingstermijn van één jaar voor dossiers waarin enkel de vernietiging wordt gevorderd.

71 van de 120 onderzochte dossiers (59,2 %) werden binnen het jaar op het niveau van de Raad afgehandeld. In 13 zaken (10,8 %) bedraagt de doorlooptijd maximaal anderhalf jaar. In 36 zaken (30 %) volgt een uitspraak tussen anderhalf en ongeveer twee jaar na het indienen van het beroep.

De Raad meent ten tweede dat indien aan alle randvoorwaarden is voldaan de gemiddelde behandelingstermijn voor dossiers waarin zowel de vernietiging als de schorsing wordt gevorderd, teruggebracht zou moeten kunnen worden tot een termijn van anderhalf jaar.

Voor wat dit onderdeel van de steekproef betreft, worden 56 dossiers, ingediend tijdens de maanden augustus, september en oktober 2011, waarin de verzoekende partij zowel de vernietiging als de schorsing vordert, onderzocht.

Bij de redactie van dit jaarverslag zijn nog 12 zaken in de fase van het beraad. Gelet op de prioriteitenorde die de Raad hanteert, kan in functie van het bekomen van een representatief beeld van de gemiddelde behandelingstermijn een realistische inschatting gemaakt worden van de datum van de einduitspraak in deze 12 dossiers. In 1 dossier wordt geacht een arrest ten gronde te volgen op 30 september 2013. Vervolgens wordt ingeschat dat in 3 dossiers de uitspraak volgt op 31 oktober 2013, voor de 3 volgende dossiers op 30 november 2013 en ten slotte voor 5 dossiers op 31 december 2013.

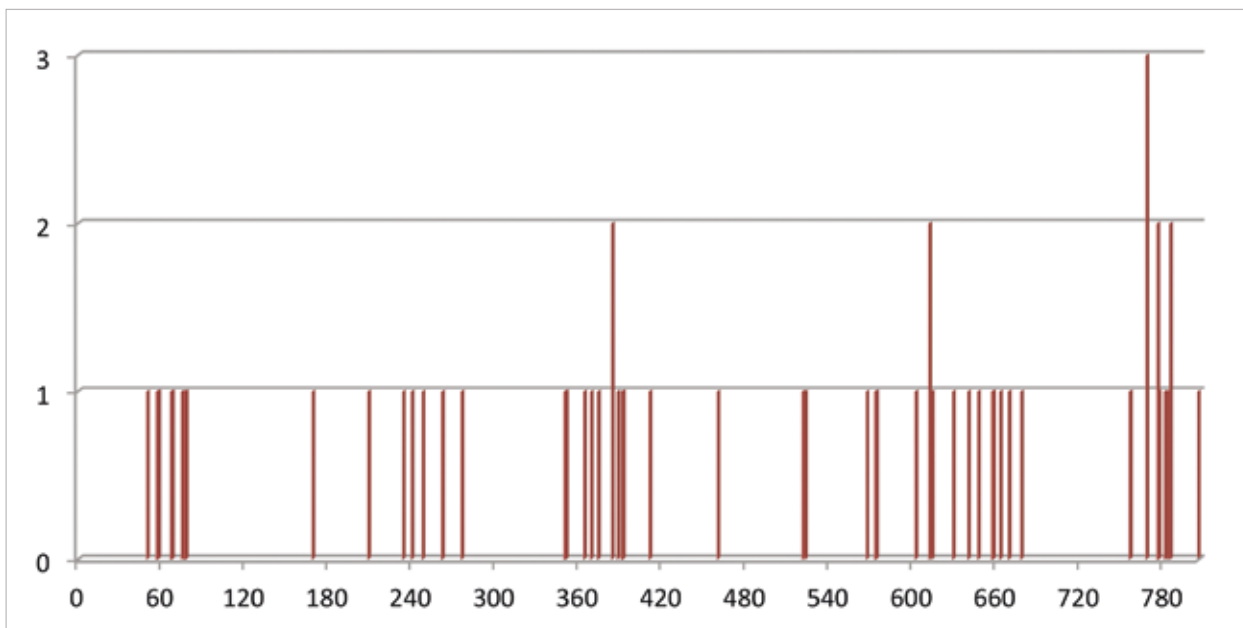

Fig. 21. Globale behandelingstermijn instellen beroep – uitspraak in de vernietigingsprocedure (totaal: 56)

De gemiddelde globale behandelingstermijn – dit is de termijn vanaf het indienen van het verzoekschrift tot en met het formuleren van de einduitspraak ten gronde – voor dossiers waarin tevens de schorsing gevorderd wordt, bedraagt 473 dagen.

Ook deze effectieve gemiddelde globale behandelingstermijn voldoet bijgevolg aan de vooropgestelde gemiddelde behandelingstermijn van anderhalf jaar voor dossiers waarin tevens een accessoire vordering tot schorsing wordt ingesteld.

18 van de 56 onderzochte dossiers (32,2 %) werden binnen het jaar op het niveau van de Raad afgehandeld. In 11 zaken (19,6 %) bedraagt de doorlooptijd maximaal anderhalf jaar. In 27 zaken (48,2 %) volgt een uitspraak tussen anderhalf en ongeveer twee jaar na het indienen van het beroep.

7. DE STAND VAN DE ZAKEN DIE HANGENDE ZIJN

1. Zaken die ingediend zijn tijdens het eerste werkjaar 2009-2010

Tijdens het eerste werkjaar zijn 753 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure deze dossiers van het eerste werkjaar zich op 31 augustus 2013, het einde van het vierde werkjaar, bevinden.

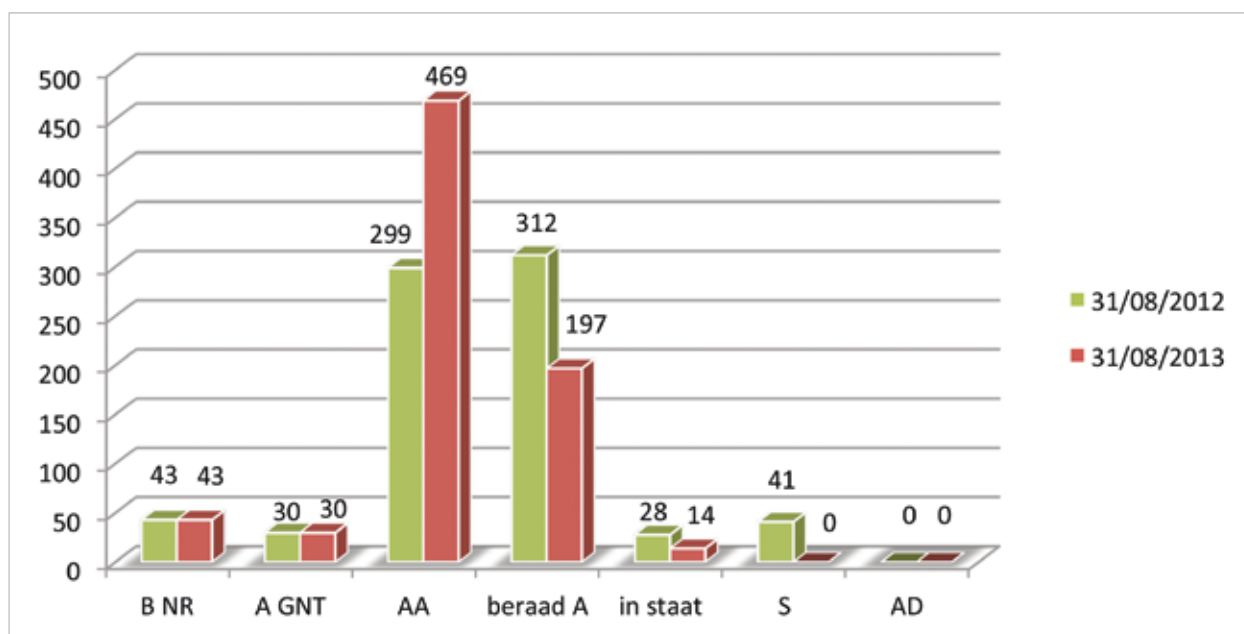

Fig. 22. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2009-2010 (totaal:753)

542 van deze 753 dossiers (72 %) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 43 zaken (5,7 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- in 30 zaken (4 %) werd een eindarrest uitgesproken over het niet-tijdig storten van het rolrecht ; en
- in 469 zaken (62,3 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging geformuleerd.

De Raad heeft tijdens het voorbije werkjaar 170 dossiers die zijn ingediend tijdens het eerste werkjaar afgesloten.

197 andere zaken (26,2 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vierde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

Tijdens het vierde werkjaar werd in alle 41 dossiers waar op het einde van het derde werkjaar nog geen uitspraak met betrekking tot de gevorderde schorsing was, intussen de procedure omtrent deze schorsingsvordering afgerond.

In 14 dossiers (1,8 %) is de zaak in staat. Dit betekent dat de zaak ofwel reeds opgeroepen is voor een zitting die gepland is in het vijfde werkjaar, ofwel dat de zaak na een openbare terechtzitting in voortzetting geplaatst is, ofwel dat de in een tussenarrest aan de procespartijen opgelegde termijnen om een aanvullende nota in te dienen nog lopende zijn.

2. Zaken die ingediend zijn tijdens het tweede werkjaar 2010-2011

Tijdens het tweede werkjaar zijn 1073 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure deze dossiers van het tweede werkjaar zich op het einde van het vierde werkjaar bevinden.

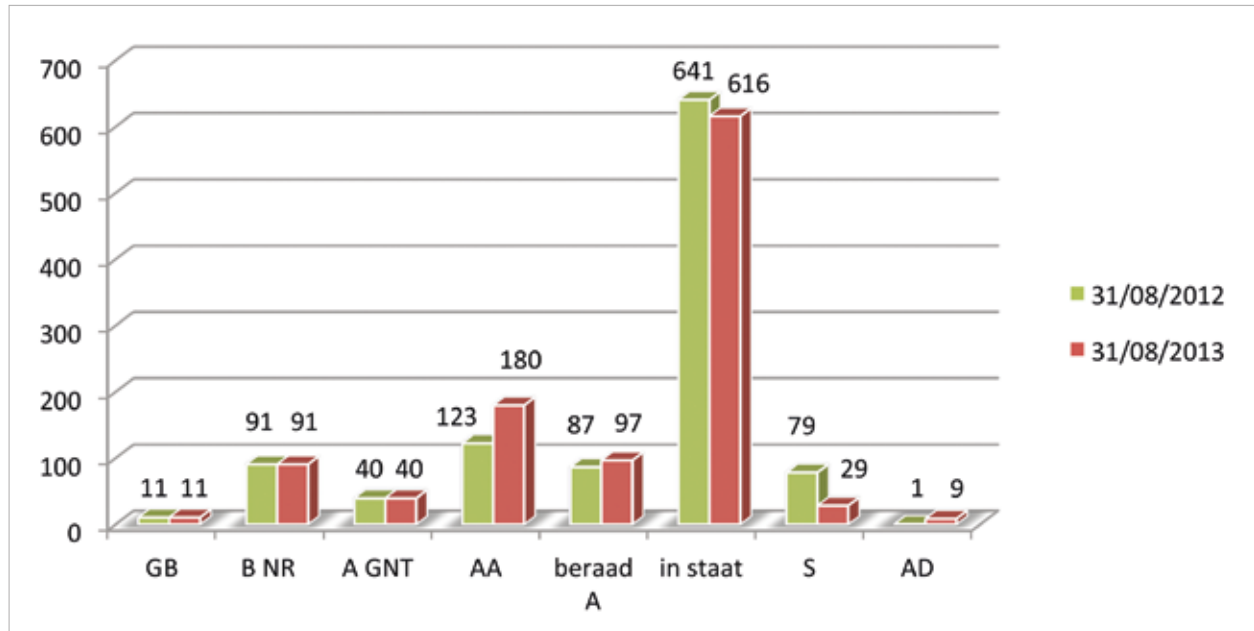

Fig. 23. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2010-2011 (totaal: 1073)

322 van de 1073 dossiers (30 %) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 11 zaken (1 %) werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet beschouwd kon worden als een verzoekschrift;
- in 91 zaken (8,5 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- in 40 zaken (3,7 %) werd een eindarrest uitgesproken over het niet-tijdig storten van het rolrecht; en
- in 180 zaken (16,8 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging geformuleerd.

97 andere zaken (9 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vierde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

In 616 dossiers (57,4 %) is de schriftelijke procedure volledig afgerond en is de zaak in staat. Dit betekent dat de zaak ofwel klaar is om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting, ofwel reeds opgeroepen is voor een zitting die gepland is tijdens het vijfde werkjaar, ofwel dat de zaak na een openbare terechtzitting in voortzetting geplaatst is, ofwel dat de in een tussenarrest aan de procespartijen opgelegde termijnen om een aanvullende nota in te dienen nog lopende zijn.

De dossiers die klaar zijn om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting, worden in de eerste plaats behandeld door de achtste kamer van de Raad die samengesteld is uit de aanvullende raadsleden.

29 zaken (2,7 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot schorsing – op het einde van het vierde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest aangaande het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning uitgesproken worden.

Tijdens het vierde werkjaar werd in 50 dossiers waar op het einde van het derde werkjaar nog geen uitspraak met betrekking tot de gevorderde schorsing was, intussen de procedure omtrent deze schorsingsvordering afgerond.

9 dossiers (0,9 %) bevinden zich in de administratieve fase van de procedure. Het gaat om dossiers waarin recentelijk een arrest met betrekking tot de vordering tot schorsing werd uitgesproken en waarbij de termijn voor het indienen van een wederantwoordnota respectievelijk toelichtende nota voor de verzoekende partij nog lopende is.

3. Zaken die ingediend zijn tijdens het derde werkjaar 2011-2012

Tijdens het derde werkjaar zijn 905 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure de dossiers van het derde werkjaar zich op het einde van het vierde werkjaar bevinden.

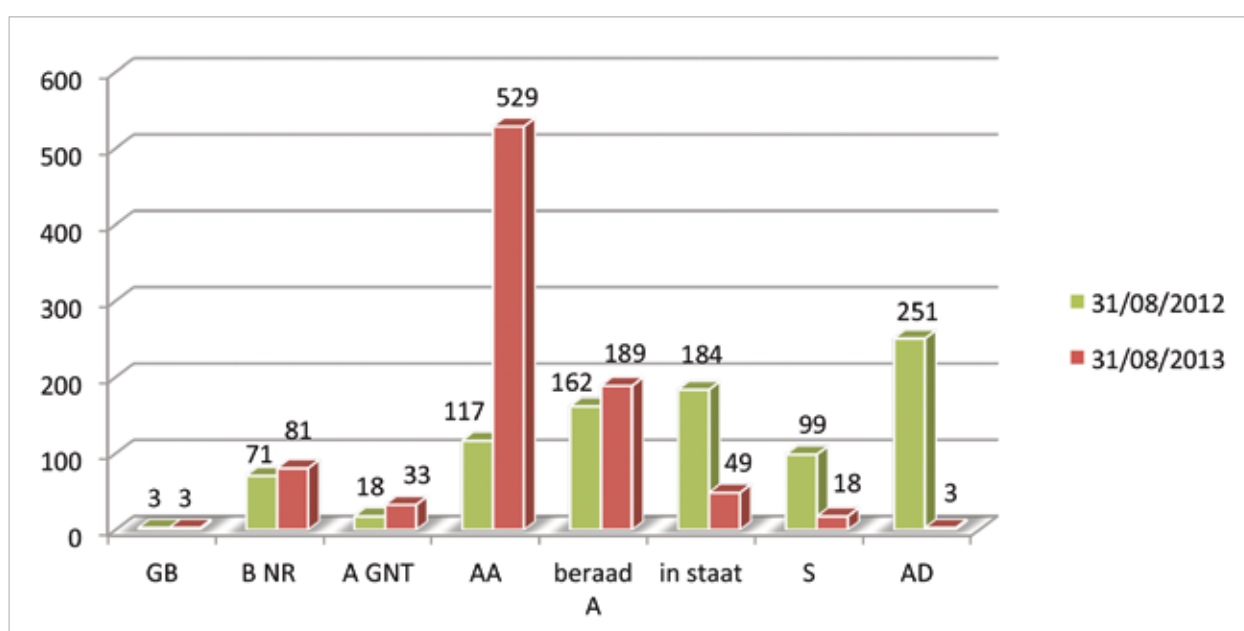

Fig. 24. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2011-2012 (totaal: 905)

646 van de 905 dossiers (71,4 %) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 3 zaken (0,3 %) werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet beschouwd kon worden als een verzoekschrift;
- in 81 zaken (9 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- in 33 zaken (3,7 %) werd een eindarrest uitgesproken over het niet-tijdig storten van het rolrecht; en
- in 529 zaken (58,4 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging geformuleerd.

189 zaken (20,9 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vierde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

In 49 dossiers (5,4 %) is de zaak in staat. Dit betekent dat de zaak ofwel klaar is om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting, ofwel opgeroepen is voor een zitting die gepland is in het vijfde werkjaar, ofwel dat de zaak na een openbare terechtzitting in voortzetting geplaatst is, ofwel dat de in een tussenarrest aan de procespartijen opgelegde termijnen om een aanvullende nota in te dienen nog lopende zijn.

18 zaken (2 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot schorsing – op het einde van het vierde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest aangaande het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de vergunning uitgesproken worden. Daarna kan de vernietigingsprocedure verder gezet worden.

3 dossiers (0,3 %) bevinden zich in de administratieve fase van de procedure. Het gaat om dossiers waarin recentelijk een arrest met betrekking tot de vordering tot schorsing werd uitgesproken en waarbij de termijn voor het indienen van een wederantwoordnota respectievelijk toelichtende nota voor de verzoekende partij nog lopende is.

4. Zaken die ingediend zijn tijdens het vierde werkjaar 2012-2013

Tijdens het vierde werkjaar zijn 800 verzoekschriften bij de Raad ingediend.

Onderstaande figuur verduidelijkt in welke stand van de procedure de dossiers van het vierde werkjaar zich op het einde van het vierde werkjaar bevinden.

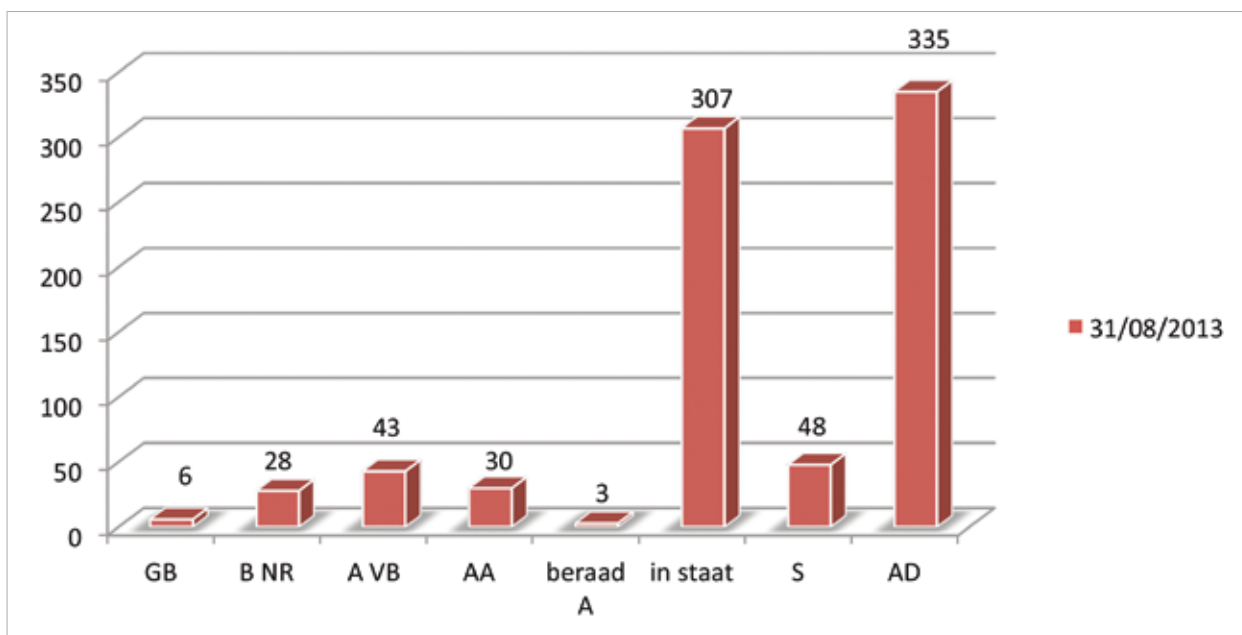

Fig. 25. Stand van zaken dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2012-2013 (totaal: 800)

107 van de 800 dossiers (13,3 %) zijn op het niveau van de Raad volledig afgesloten:

- in 6 zaken (0,7 %) werd het dossier onmiddellijk afgesloten, omdat de brief niet beschouwd kon worden als een verzoekschrift;
- in 28 zaken (3,5 %) formuleerde de voorzitter van de Raad een beschikking aangaande een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend;
- in 43 zaken (5,4 %) werd het beroep als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld in het kader van de procedure van de vereenvoudigde behandeling; en
- in 30 zaken (3,7 %) werd een arrest inzake de vordering tot vernietiging geformuleerd.

3 zaken (0,4 %) zijn – na een openbare terechtzitting over de vordering tot vernietiging – op het einde van het vierde werkjaar nog in beraad. In deze zaken moet nog een arrest inzake de vordering tot vernietiging uitgesproken worden.

In 307 dossiers (38,4 %) is de zaak in staat. Dit betekent dat de zaak ofwel klaar is om opgeroepen te worden voor een openbare terechtzitting, ofwel opgeroepen is voor een zitting die gepland is in het vijfde werkjaar, ofwel dat de zaak na een openbare terechtzitting in voortzetting geplaatst is, ofwel dat de in een tussenarrest aan de procespartijen opgelegde termijnen om een aanvullende nota in te dienen nog lopende zijn.

48 zaken (6 %) zijn ofwel na een openbare terechtzitting over de vordering tot schorsing in beraad genomen, ofwel opgeroepen voor een schorsingszitting die gepland is in het vijfde werkjaar.

Tenslotte bevinden 335 dossiers (41,9 %) zich op het einde van het vierde werkjaar nog in één of andere fase van de administratieve procedure. Deze categorie omvat ondermeer dossiers waarin het rolrecht nog betaald of opgevraagd moet worden, dossiers waarin de termijn nog loopt voor de verwerende partij om een antwoordnota in te dienen, dossiers waarin de tussenkomen partij nog de kans heeft om een schriftelijke uiteenzetting in te dienen, dossiers waarin de verzoekende partij de mogelijkheid heeft om een verzoek tot voortzetting in te dienen na een arrest met betrekking tot de vordering tot schorsing, etc.

5. Evaluatie i.f.v. de door de Raad vooropgestelde doelstellingen

5.1. De prioriteitenorde van de Raad

Tijdens het vierde werkjaar heeft de Raad de volgende prioriteitenorde gehanteerd.

Zaken ingediend tijdens het derde werkjaar werden prioritair opgeroepen voor een openbare terechtzitting. De Raad streefde ernaar om deze zaken binnen de ordetermijn van 60 dagen na de zitting uit te spreken.

Voor de zaken ingediend tijdens het eerste werkjaar en die nog steeds in beraad waren voor wat betreft de schorsingsprocedure, streefde de Raad ernaar om zo snel mogelijk een arrest aangaande de gevorderde schorsing uit te spreken, waarna de zaken prioritair opgeroepen zouden worden voor een openbare terechtzitting ten gronde.

Tegelijkertijd met – en verhoudingsgewijs evenwichtig en uitgebalanceerd met – de op zitting gebrachte zaken van het derde werkjaar wou de Raad tijdens het vierde werkjaar inzetten om de hangende zaken die ingediend zijn tijdens het eerste werkjaar en waarvan de meerderheid reeds voor de vordering tot vernietiging in beraad zijn genomen, in volgorde van inberaadname uit te spreken.

Zaken die tijdens het vierde werkjaar ingediend werden waarbij de schorsing gevorderd werd, werden zo snel mogelijk opgeroepen voor een schorsingszitting. De Raad streefde ernaar om deze schorsingszaken binnen de ordetermijn van 60 dagen na de zitting uit te spreken.

Wat de zaken betreft ingediend tijdens het tweede werkjaar en die veelal administratief in staat zijn om een op openbare terechtzitting opgeroepen en gepleit te worden, heeft de decreetgever met het oog op het behandelen van deze zaken met het decreet van 6 juli 2012 in de VCRO de mogelijkheid gecreëerd dat de Vlaamse Regering tijdelijke aanvullende raadsleden kan aanstellen.

De Raad heeft zich tijdens het vierde werkjaar bijgevolg willen concentreren om – na het organiseren van de selectieprocedure en de voordracht aan de Vlaamse Regering – deze aanvullende raadsleden zo efficiënt en vlot mogelijk op te nemen in de bestaande organisatiestructuur. De Raad heeft zich daarnaast organisatorisch grondig voorbereid opdat deze zaken – op het ogenblik dat aanvullende raadsleden door de Vlaamse Regering aangesteld zouden worden – onmiddellijk opgeroepen konden worden voor een zitting.

Dossiers die ingediend werden tijdens het vierde werkjaar, zouden volgens een identieke werkwijze als deze voor de zaken van het derde werkjaar worden opgevolgd en behandeld, met dien verstande dat deze zaken pas op een zitting ten gronde opgeroepen werden nadat alle dossiers van het eerste en het derde werkjaar opgeroepen zouden zijn.

5.2. Evaluatie van de prioriteitenorde van de Raad

De Raad heeft tijdens het vierde werkjaar getracht om zich deze duidelijke prioriteitenorde zo standvastig mogelijk eigen te maken.

Dit resulteert in een positieve balans qua stand van zaken voor de dossiers ingediend tijdens het derde werkjaar. 646 van de 905 dossiers (71,4 %) zijn op het niveau van de Raad immers reeds volledig afgesloten. Ook de overige dossiers lijken binnen een redelijke termijn afgerond te kunnen worden.

Tijdens het vierde werkjaar werd in alle 41 dossiers die tijdens het eerste werkjaar in beraad genomen zijn voor wat betreft de vordering tot schorsing en waar op het einde van het derde werkjaar nog geen uitspraak met betrekking tot de gevorderde schorsing was, intussen de procedure omtrent deze schorsingsvordering afgerond.

Voor de hangende zaken uit het eerste werkjaar die ten gronde in beraad genomen zijn, is de inhaalbeweging, ingezet tijdens het derde werkjaar, verder gezet. Dit heeft – net zoals in het derde werkjaar – geresulteerd in bijkomend 170 arresten die tijdens het vierde werkjaar ten gronde zijn uitgesproken in de dossiers van het werkjaar 2009-2010, waardoor op dit ogenblik 72 % van de dossiers van het eerste werkjaar zijn afgesloten.

De VCRO-wijziging van 6 juli 2012 heeft als gevolg gehad dat dit voor de dossiers van het tweede werkjaar tijdens het vierde werkjaar zo goed als een status quo betekende, omdat de Vlaamse Regering voor het behandelen van deze dossiers tijdelijke aanvullende raadsleden zou aanstellen.

De Raad heeft tijdens het vierde werkjaar evenwel alsnog 57 bijkomende dossiers van het tweede werkjaar afgesloten met een arrest ten gronde.

De Vlaamse Regering heeft op het einde van het vierde werkjaar uiteindelijk ook 9 tijdelijke aanvullende raadsleden aangesteld die, zetelend in de achtste kamer, in de eerste plaats deze hangende dossiers van het tweede werkjaar zullen behandelen.

Een eerste zitting vond reeds plaats op 9 juli 2013 en dat terwijl deze aanvullende raadsleden aangesteld werden met een besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 2013 respectievelijk 5 juli 2013.

De Raad heeft 107 van de 800 tijdens het vierde werkjaar ingediende dossiers (13,3 %) tijdens het huidig werkjaar zelf volledig afgesloten, vooral via de regularisatieprocedure en de procedure van de vereenvoudigde behandeling.

Tot op het einde van het vierde werkjaar zijn vooral zaken, ingediend tijdens het derde werkjaar, behandeld geworden op de openbare zittingen van de Raad. Bijgevolg is slechts een beperkt deel van de zaken, ingediend tijdens het vierde werkjaar, reeds opgeroepen kunnen worden voor een zitting aangaande de vordering tot vernietiging.

Dit zal dan ook een impact hebben op de globale behandelingstermijnen van deze dossiers en wellicht ook op de behandelingstermijnen van de dossiers ingediend tijdens de volgende werkjaren.

Ook deze vaststelling draagt bij tot de vraag van de Raad om het personeelskader structureel te verbreden.

De nieuwe rechtstechnieken zijn enkel van toepassing op dossiers ingediend vanaf 1 september 2012, met andere woorden enkel op de dossiers van (af) het vierde werkjaar.

De effecten van de bemiddelingsprocedure en de bestuurlijke lus zullen daarom pas merkbaar zijn wanneer de dossiers van het vierde werkjaar effectief opgeroepen (kunnen) worden voor een pleitzitting.

Het is immers op het ogenblik van een pleitzitting – minstens wat de bestuurlijke lus betreft – dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen ook ambtshalve, naast het initiatief dat door de procespartijen zelf genomen kan worden, kan overgaan tot het initiëren van een bestuurlijke lus.

Voor het opstarten van de bemiddelingsprocedure hoeft in principe de zitting niet te worden afgewacht en kan de Raad proactief te werk gaan. Evenwel, rekening houdend met de prioriteitenorde, heeft de Raad zich eerst geconcentreerd op de afhandeling van de dossiers uit het eerste en het derde werkjaar.

8. CASSATIEBEROEPEN

Een beslissing van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is vatbaar voor een cassatieberoep bij de Raad van State. De Raad van State onderzoekt of de Raad voor Vergunningsbetwistingen in zijn uitspraak conform de regelgeving heeft geoordeeld en de voorgeschreven procedures heeft gevolgd.

Dit is met andere woorden een kwantificeerbaar criterium om de kwaliteit van de uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen te toetsen en dat op twee vlakken: ten eerste in hoeveel zaken voelt een procespartij de noodzaak om cassatieberoep aan te tekenen en ten tweede – indien cassatieberoep is ingediend – in hoeveel zaken wordt de uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen effectief verbroken.

Op 31 augustus 2013 is in totaal, over alle werkjaren heen, 54 keer een cassatieberoep aangetekend bij de Raad van State. Alle cassatieberoepen werden door de Raad van State toelaatbaar verklaard.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft tot en met 31 augustus 2013 1325 arresten uitgesproken over een vordering tot vernietiging.

In slechts 47 van deze 1325 dossiers (3,5 %) besloot een procespartij om de cassatierechter aan te spreken. De Raad van State heeft in 34 van deze 47 zaken een uitspraak gedaan. In 5 zaken besloot de Raad van State tot het verbreken van het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen aangaande de vordering tot vernietiging. Tot op heden heeft de Raad van State met andere woorden in slechts 0,4 % van de uitspraken ten gronde van de Raad voor Vergunningsbetwistingen een dergelijk arrest verbroken.

Drie keer werd cassatieberoep aangetekend tegen een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen inzake een vordering tot schorsing. Telkens werd het beroep door de Raad van State verworpen.

1 beschikking over een verzoekschrift dat niet, onvolledig of laattijdig werd geregulariseerd, waardoor het werd geacht niet te zijn ingediend werd door de Raad van State verbroken.

Ook 2 arresten over het niet-tijdig storten van het rolrecht en 1 beschikking over een verzoek tot tussenkomst werden gecasseerd. Dit gebeurde telkens vanuit de overweging dat de strengheid van de VCRO over de sanctie van niet-ontvankelijkheid bij het niet (tijdig) betalen van het rolrecht niet belet dat de verzoekende of tussenkomende partij een toelichting moet kunnen geven omtrent de redenen van de niet-tijdige betaling.²⁶

26 R.v.St.nr.219.929 van 25 juni 2012.

Wanneer de Raad van State een arrest of beschikking van de Raad vernietigt, wordt de zaak toegewezen aan een anders samengestelde kamer en neemt deze kamer een nieuwe beslissing rekening houdende met de overwegingen van de Raad van State als cassatierechter.

DEEL 2

DE RECHTSPRAAK

VAN DE RAAD VOOR

VERGUNNINGSBETWISTINGEN

Hoofdstuk 1

De grote lijnen van de rechtspraak

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk zijn een aantal interessante overwegingen opgenomen uit arresten die door de Raad voor Vergunningsbetwistingen zijn uitgesproken tijdens het vierde werkjaar.

2. OVERZICHT VAN HET CONTENTIEUX

1. Ontvankelijkheid van de vordering

1.1. Ontvankelijkheid van de vordering wat betreft het voorwerp van het beroep en de bevoegdheid van de Raad

1.1.1. Onvolledigheids- en onontvankelijkheidsbeslissing van een stedenbouwkundige aanvraag is een aanvechtbare vergunningsbeslissing

“Aangezien artikel 4.7.12 VCRO bepaalt dat binnen de reguliere procedure een vergunning wordt afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarin het voorwerp van de vergunning gelegen is, dient een onvolledigheids- en onontvankelijkheidsverklaring van een stedenbouwkundige aanvraag, zoals bedoeld in artikel 4.7.14, § 3 VCRO, beschouwd te worden als een in laatste aanleg genomen vergunningsbeslissing in de zin van artikel 4.8.1, tweede lid, 1° VCRO, met name een uitdrukkelijk bestuurlijke beslissing, genomen in laatste aanleg betreffende het weigeren van een vergunning (RvS 16 maart 2012, nr. 218.515, nv M.H.B.S.).

3.

De conclusie van het voorgaande is dat de verwerende partij zich ten onrechte bevoegd heeft gemaakt.”²⁷

1.1.2. Het uitblijven van een gemotiveerde beslissing inzake een vraag tot opname in een vergunningenregister is geen aanvechtbare registratiebeslissing

“In artikel 4.8.1 VCRO wordt de registratiebeslissing omschreven als *‘de bestuurlijke beslissing waarbij een constructie als “vergund geacht” wordt opgenomen in het vergunningenregister, of waarbij dergelijke opname geweigerd wordt.* Het uitblijven van een dergelijke beslissing wordt echter niet beschouwd als een bij de Raad aanvechtbare beslissing.

In artikel 5.1.3, §3 VCRO wordt de beroepsmogelijkheid bij de Raad inzake de opname of de weigering tot opname van een constructie als “vergund geacht” in het vergunningenregister nogmaals beschreven. Wat moet verstaan worden als een beslissing tot opname of weigering tot opname staat uitdrukkelijk beschreven in de artikelen 5.1.3, §1 en §2 VCRO (voor de goedgekeurde vergunningenregisters) en in de artikelen 7.6.2, §1, 5de en 6de lid VCRO (voor de ontwerp vergunningenregisters) en dit onder de motiveringsverplichtingen van het college van burgemeester en schepenen. (...)

²⁷ RvVb A/2013/0217, 7 mei 2013 (rolnr. 1112/0879/A/4/0791) en RvVb A/2013/028, 7 mei 2013 (rolnr. 1112/0880/A/4/0792).

Tegen het uitblijven van een niet-gemotiveerde beslissing inzake een vraag tot opname in (al dan niet in opmaak zijnde) vergunningenregister staat decretaal geen juridictioneel beroep open.²⁸

1.1.3. (on)deelbaarheid van de vergunning

“Een stedenbouwkundige vergunning is in beginsel één en ondeelbaar, waardoor een vergunningsbeslissing niet gedeeltelijk kan worden vernietigd. Van dit beginsel kan slechts worden afgeweken – bij wijze van uitzondering – wanneer vaststaat dat het gedeelte, dat het voorwerp uitmaakt van een verzoek tot gedeeltelijke vernietiging, afgesplitst kan worden van de rest van de vergunning en dat de vergunningverlenende overheid dezelfde beslissing zou genomen hebben, ongeacht het betrokken gedeelte al dan niet mee deel uitmaakt van de aanvraag. Er anders over oordelen zou als gevolg hebben dat de Raad zich in de plaats zou stellen van de vergunningverlenende overheid en zich niet zou beperken tot zijn vernietigingsbevoegdheid, omdat het niet vernietigde gedeelte van een bestreden beslissing dan zou blijven bestaan.

De door de bestreden beslissing vergunde windturbines zijn een onderdeel van één en dezelfde bouwvraag en de onderdelen van een bouwvraag vormen één onlosmakelijk geheel, zelfs al zijn de bouwwerken op verschillende percelen gelokaliseerd of zijn de vergunde bouwwerken fysiek niet met elkaar verbonden.²⁹

1.1.4. Aanvechtbaarheid van adviezen

“Los van de vraag of het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer in casu verplicht moest worden ingewonnen en een bindend karakter heeft (zie hieronder bij de bespreking van het eerste middel), oordeelt de Raad dat dit advies, en het advies van de gewestelijke stedenbouwkundig ambtenaar, niet kunnen beschouwd worden als in laatste administratieve aanleg genomen vergunningsbeslissingen.³⁰

1.1.5. Vordering zonder voorwerp door definitieve weigering van de milieuvergunning

“De Raad oordeelt dat het instellen van een beroep bij de Raad van State tegen de weigering van de milieuvergunning geen invloed heeft op het definitieve weigeringskarakter van die milieuvergunning. De Raad stelt vast dat de minister van Leefmilieu de milieuvergunning heeft geweigerd en dit is de vergunningverlenende overheid in graad van administratief beroep. De Raad dient ook vast te stellen dat het door de tussenkomen partij bij de Raad van State ingestelde vernietigingsberoep geen administratief beroep is in de zin van artikel 23 van het Milieuvergunningsdecreet.

De tussenkomen partij, en hierin gevolgd door de verwerende partij, geven aan artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet en de daarin opgenomen definitie van “definitief geweigerd” een interpretatie die lijnrecht ingaat tegen niet enkel de woordelijke tekst van het artikel, maar ook tegen de parlementaire voorbereiding die niets aan duidelijkheid overlaat.

De definitie van artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet is gewijzigd met het oog op het verschaffen van meer duidelijkheid en rechtszekerheid aan de vergunningaanvrager. Het is dan ook tegen de geest van het decreet om te stellen dat het beroep bij de Raad van State het definitieve weigeringskarakter van de milieuvergunning aantast. Door de definitieve weigering van de milieuvergunning is de stedenbouwkundige vergunning overeenkomstig artikel 4.5.1 VCRO van rechtswege vervallen.

28 RvVb A/2013/0041, 5 februari 2013 (rolnr. 1112/0405/A/2/0365).

29 RvVb A/2013/0416, 30 juli 2013 (rolnr. 2010/0649/SA/1/0601). Zie ook: RvVb A/2012/0492 van 21 november 2012 (rolnr. 1112/0534/A/4/0474); RvVb nr. A/2012/0514 van 4 december 2012 (rolnr. 1112/0484/A/2/0436); RvVb nr. A/2013/0346 van 25 juni 2013 (rolnr. 1112/0132/SA/2/0155).

30 RvVb A/2013/0145, 16 april 2013 (rolnr. 2010/0518/SA/1/0487).

De vordering is dan ook zonder voorwerp geworden, aangezien de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege vervallen."³¹

1.2. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van de vordering

Tweede betekening

"Wanneer de verwerende partij haar beslissing correct betekent, start er geen nieuwe beroepstermijn door een tweede betekening."³²

Onderzoek redenen van overmacht voor de laattijdigheid

"(...) De voorliggende vordering werd ingesteld met een aangetekende brief van 5 oktober 2012 en dus ná het verstrijken van de beroepstermijn. (...)

Deze 'menselijke vergissing' kan echter niet beschouwd worden als een situatie van overmacht aangezien het verkeerdelijk in de agenda inschrijven steeds aan een persoonlijk handelen moet worden toegeschreven.

Het algemene rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van overmacht of van onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd, kan dan ook niet met succes door de verzoekende partij worden ingeroepen. De verzoekende partij erkent dit ook.

De aangevoerde redenen kunnen de laattijdige indiening van het beroep dan ook niet rechtvaardigen."³³

1.3. Ontvankelijkheid wat betreft het belang

Artikel 4.8.11, §1, 2° VCRO – Vergunningverlenend bestuursorgaan – CBS versus gemeente

"Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 2° VCRO bepaalt dat een beroep bij de Raad kan worden ingesteld door '*de bij het dossier betrokken vergunningverlenende bestuursorganen*'. Niet de stad Beringen, maar het college van burgemeester en schepenen is het bij het dossier betrokken vergunningverlenend bestuursorgaan. Het in eerste aanleg nemen van een beslissing over een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning in het kader van de reguliere administratieve procedure wordt immers uitdrukkelijk toevertrouwd aan het college van burgemeester en schepenen."³⁴

Artikel 4.8.11, §1, 6° VCRO – Adviesorganen – CBS als adviesverlenende instantie in de bijzondere procedure – prejudiciële vraag

"Krachtens artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO wint de verwerende partij, als vergunningsverlenend bestuursorgaan in de bijzondere procedure, zowel het voorafgaand advies in van het college van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeente(n) als van de door de Vlaamse Regering aangewezen instanties.

31 RvVb A/2013/0397, 16 juli 2013 (rolnr. 1112/0075/A/2/0066).

32 RvVb A/2012/0420, 22 oktober 2012 (rolnr. 1112/0603/A/1/0581).

33 RvVb A/4.8.14/2013/0004, 12 februari 2013 (rolnr. 1213/0087/A/2/0075).

34 RvVb A/2013/0116, 19 maart 2013 (rolnr. 1112/0624/A/4/0556).

Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, zoals gewijzigd door het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden, bepaalt dat de beroepen bij de Raad kunnen worden ingesteld door: "(...) 6° de leidend ambtenaar of bij afwezigheid diens gemachtigde van het departement of agentschap, waartoe de adviserende instantie behoort, aangewezen krachtens artikel 4.7.16, §1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, §4, 2°, op voorwaarde dat die instantie tijdig advies heeft verstrekt of ten onrechte niet om advies werd verzocht".

Alhoewel het college van burgemeester en schepenen in artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviesverlenende instantie in de bijzondere procedure, behoort zij niet tot een departement of agentschap en beschikt zij niet over een leidend ambtenaar.

De Raad kan geen rekening houden met de door de verzoekende partij in haar toelichtende nota vermelde 'recente' arresten van de Raad met betrekking tot het belang van een college van burgemeester en schepenen, dat advies heeft verstrekt in de bijzondere procedure, omdat deze arresten betrekking hebben op beroepen die ingesteld zijn voor de inwerkingtreding van voormeld wijzigingsdecreet van 18 november 2011.

Met betrekking tot de stelling van de verzoekende partij dat uit artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO een ongelijke behandeling voortvloeit, nu deze bepaling toelaat dat adviserende instanties die behoren tot een Vlaams departement of agentschap via hun leidend ambtenaar wel beroep kunnen instellen bij de Raad, terwijl die bepaling niets regelt in verband met een vorderingsrecht voor het college van burgemeester en schepenen, dat, overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO, ook wordt aangeduid als adviesverlenende instantie in de bijzondere procedure, oordeelt de Raad dat het inderdaad aangewezen is om aan het Grondwettelijk Hof de volgende, door de verzoekende partij opgeworpen prejudiciële vraag, voor te leggen:

" ...

Schendt artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het Decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserende orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend?

...³⁵

Artikel 4.8.11, §1, 6° VCRO – Adviesorganen – CBS als adviesverlenende instantie in de bijzondere procedure – functioneel belang

"2.

De verzoekende partij beroept zich op haar hoedanigheid als schepen, bevoegd voor milieu en openbaar groen, en verwijst voor de toepassing van artikel 4.8.16, §1 VCRO naar haar 'functioneel belang' om als lid van het collegiaal orgaan, dat optreedt als "bij het dossier betrokken adviserende instantie" bij de Raad beroep in te stellen om voor haar persoonlijk standpunt op te komen.

Omdat de verzoekende partij niet optreedt als, of in naam van, één van de in artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 1°, 2°, 4° tot en met 6° VCRO vermelde belanghebbenden, is zij een derde belanghebbende die, krachtens artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO, als "natuurlijke persoon of rechtspersoon, die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing" bij de Raad beroep kan instellen.

Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is. Wel zal de verzoekende partij het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijkertijd zal de verzoekende partij moeten aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden. In voorkomend geval zal de verzoekende partij beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO beroep in te stellen bij de Raad.

3.

De verzoekende partij beroept zich op haar 'functioneel belang' en beschrijft dit als het belang van eenieder die een openbare functie of mandaat uitoefent om beslissingen aan te vechten die, zonder de betrokkene persoonlijk te raken, (één of) meer prerogatieven schendt van hun openbare functie of mandaat, of van de bevoegdheid van de instelling of het orgaan, waarvan ze lid zijn.

Nog los van de vraag of de verzoekende partij haar 'functioneel belang' behoudt wanneer zij na de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 sinds 2 januari 2013 geen schepen meer is, kan een verzoekende partij haar 'functioneel belang' alleen maar invoeren wanneer de bestreden beslissing zulk prerogatief schendt en de vernietiging van de bestreden beslissing die schending in rechte ongedaan kan maken.

Dit betekent concreet dat een verzoekende partij minstens één ontvankelijk en gegrond middel moet aanvoeren dat betrekking heeft op de schending van zulk prerogatief: anders is het beroep niet ontvankelijk.

Alleen het tweede onderdeel van het derde middel van de verzoekende partij heeft betrekking op de hiernavolgende schending van een prerogatief van haar openbare functie of mandaat, of van de bevoegdheid van de instelling of het orgaan, waarvan de verzoekende partij lid is.

Omdat de verwerende partij in de bestreden beslissing alleen vermeldt dat *"het college van burgemeester en schepenen op 27/12/2011 een gunstig advies afgeleverd heeft"*, terwijl de verzoekende partij als enig lid van dit college tegen gestemd heeft, en de verwerende partij dit niet vermeldt in de bestreden beslissing, schendt deze beslissing volgens de verzoekende partij het zorgvuldigheidsbeginsel.

Een verzoekende partij kan, op basis van haar 'functioneel belang', een middel aanvoeren dat betrekking heeft op de miskenning van een adviesverplichting, bijvoorbeeld wanneer er aan een overheid, waarvan de verzoekende partij lid is, geen advies gevraagd is, terwijl dit verplicht is.

Dat een bestuur geen rekening houdt met een niet-bindend ingewonnen advies of met het persoonlijk standpunt van één van de leden van "adviserende instanties", heeft echter geen betrekking op de belemmering van het adviesverlenend orgaan om zijn opdracht te vervullen, en een verzoekende partij kan dit op basis van haar 'functioneel belang' dan ook niet als ontvankelijk middel aanvoeren.

Uit het administratief dossier blijkt overigens nog dat de verwerende partij zelfs niet op de hoogte is van het resultaat van stemming over het door het college van burgemeester en schepenen van de aanvrager uitgebrachte advies, hetgeen trouwens ook niet nodig is. Het volstaat dat het college van burgemeester en schepenen van de aanvrager een rechtsgeldige beslissing neemt, waarbij, zoals in casu, het aanwezigheids- en het stemquorum nageleefd is, minstens de schending ervan niet aangevoerd wordt.

Het tweede onderdeel van het derde middel is dan ook onontvankelijk.³⁶

36 RvVb A/2013/0036, 5 februari 2013 (rolnr. 1112/0564/SA/1/0505).

Artikel 4.8.11, §1, 6° VCRO – Adviesorganen – CBS als adviesverlenende instantie in de bijzondere procedure – tijdigheid van het advies

“De termijn van dertig dagen na het afsluiten van het openbaar onderzoek, waarover het college van burgemeester en schepenen beschikt om krachtens artikel 4.7.26, §4, 2°, b VCRO advies te verstrekken, is “een ordetermin”.

Alhoewel er geen sancties verbonden zijn aan het overschrijden van een ordetermin, geldt er toch een rechtsplicht tot advisering binnen een redelijke termijn.

De Raad oordeelt dat de overschrijding van de adviestermijn met 75 dagen, omwille van de complexiteit van het dossier, zoals blijkt uit de in de bestreden beslissing opgenomen uitgebreide bespreking van de andere adviezen, niet onredelijk is, zodat het advies tijdig is verstrekt.”³⁷

1.4. Ontvankelijkheid wat betreft de hoedanigheid: onderzoek van de rechtsgeldigheid van de beslissing om in rechte te treden

Beslissing om in rechte te treden voor vernietiging en schorsing

“De Raad stelt vast dat de verantwoordingsnota voor wat betreft de procesbevoegdheid bij de vordering tot schorsing stelt dat de vordering tot schorsing (hier) een wezenlijk onderdeel van het ingestelde beroep is. De VCRO vat de vordering tot schorsing echter ontegensprekelijk op als een accessorium van de vordering tot vernietiging. De vordering tot schorsing dient derhalve niet alleen als accessorium van de vordering tot vernietiging te zijn opgenomen in het inleidend verzoekschrift, maar moet ook uitdrukkelijk in de beslissing om in rechte te treden staan.

De beslissing om in rechte te treden van 23 november 2012 bevat geen enkele overweging met betrekking tot het instellen van een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Er wordt enkel als volgt beslist:

‘...’

Enig artikel:

Het college van burgemeester en schepenen beslist beroep in te stellen bij de Raad voor vergunningsbetwistingen.
...’

De Raad beschouwt deze algemene bewoordingen uitsluitend als een beslissing om een beroep tot vernietiging in te stellen en niet om tevens een accessoire vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing in te stellen. De vordering tot schorsing is gegeven voorgaande vaststellingen dan ook onontvankelijk.”³⁸

Beslissing om in rechte te treden had betrekking op een ander voorwerp

“De Raad stelt echter vast dat beide beslissingen betrekking hebben op een op dat moment door de verzoevende partij nog in te dienen aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voor een windturbine op haar eigendom. Zij staan niet in relatie tot de huidige procedure bij de Raad, die een stedenbouwkundige vergunning voor een windturbine op aangrenzende, aan een andere vennootschap toebehorende percelen betreft.

37 RvVb A/2013/0037, 5 februari 2013 (rolnr. 1112/0605/A/1/538). Zie ook: RvVb A/2013/0416, 30 juli 2013 (rolnr. 2010/0649/SA/1/0601).

38 RvVb A/4.8.14/2013/0019, 15 maart 2013 (rolnr. 1213/0254/SA/3/0234). Zie ook: RvVb A/4.8.14/2013/0006, 12 februari 2013 (rolnr. 1213/0042/SA/3/0053) en RvVb S/2012/0244, 5 december 2012 (1112/0803/SA/3/0754).

Bijgevolg bevestigt de Raad zijn gedane vaststellingen inzake het ontbreken van een rechtsgeldige beslissing om in rechte te treden.³⁹

1.5. (tijds) Betaling van het rolrecht: onderzoek van de redenen van overmacht of onoverwinnelijke dwaling

“Wat de sanctie voor de niet-tijds betaling van het rolrecht betreft, wijst de Raad er op dat in voorbereiding van het decreet van 6 juli 2012 uitdrukkelijk is gesteld dat artikel 4.8.13 VCRO niet vermag af te wijken van het algemeen rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van onoverkomelijke dwaling of overmacht kan worden gemilderd.

Wat dat betreft kan er op worden gewezen dat voor de toepassing van artikel 6.1 EVRM het noodzakelijk doch ook voldoende is dat een verzoekende partij bij de Raad dit algemeen rechtsbeginsel kan inroepen tijdens het ontvankelijkheidsonderzoek dat de Raad voert in het kader van artikel 4.8.13 VCRO en van artikel 55 van het Procedurebesluit.

De verzoekende partijen hebben in casu, in toepassing van artikel 4.8.14 VCRO, de mogelijkheid gekregen om met een verantwoordingsnota toelichting te verstrekken over de redenen van de niet-tijds betaling. Het is aan de verzoekende partijen om – indien nuttig of gewenst – zich te beroepen op voormeld algemeen rechtsbeginsel om de sanctie van onontvankelijkheid te ontlopen.

Er moet evenwel worden vastgesteld dat de verzoekende partijen geen onoverkomelijke dwaling en/of overmacht aantonen in hun verantwoordingsnota buiten het feit dat zij menen dat er morele overmacht is die erin bestaat dat zij gehinderd zouden zijn in hun recht op toegang tot de rechter zoals dat is opgenomen in artikel 6 EVRM.

Wat de stelling van de morele overmacht betreft, wenst de Raad te verwijzen naar het reeds vastgestelde gegeven dat de toegang tot de rechter niet gehinderd wordt door het vaststellen van een rolrecht in hoofde van diverse verzoekende partijen behorende tot éénzelfde familie.

Voor het overige hebben de verzoekende partijen via de verantwoordingsnota de mogelijkheid gekregen om het algemeen rechtsbeginsel en dus redenen van overmacht of onoverwinnelijke dwaling in te roepen die hen zouden gehinderd hebben bij de betaling van het rolrecht in hoofde van elk van de verzoekende partijen, zodat ook hier geen schending is vast te stellen van artikel 6.1 EVRM en tegemoet is gekomen aan het recht op redelijke toegang tot de rechter.

Verzoekende partijen roepen geen andere redenen van onoverwinnelijke dwaling of overmacht in.

5.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen stelt vast dat de betaling van het verschuldigde rolrecht niet gebeurd is, dat de aangevoerde redenen om de niet-betaling van het verschuldigde rolrecht te verantwoorden, geen overmacht of onoverwinnelijke dwaling uitmaken en dat het ingestelde beroep bijgevolg onontvankelijk is in hoofde van deze verzoekende partijen.⁴⁰

39 RvVb A/4.8.14/2013/0031, 28 mei 2013 (rolnr. 1213/0107/A/1/0142).

40 RvVb A/4.8.14/2013/0007, 25 februari 2013 (rolnr. 1213/0016/SA/3/0012). Zie ook: RvVb A/2013/0085, 25 februari 2013 (rolnr. 1112/0454/SA/2/0414).

“De Raad stelt vooreerst vast dat de verzoekende partijen uitgaan van de verkeerde premisse dat het kennelijk niet-ontvankelijk verklaren van het verzoekschrift ingevolge de niet-tijdige betaling van de rolrechten niet meer mogelijk is nu het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 85/2013 van 13 juni 2013 artikel 5 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de VCRO, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, vernietigt in zoverre het artikel 4.8.13 VCRO invoert.

Het arrest van het Grondwettelijk Hof handhaaft immers de gevolgen van de vernietigde bepaling tot 31 december 2013.

4.

De Raad is verder van oordeel dat onverminderd het algemeen rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van overmacht of onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd, de door de verzoekende partijen ingeroepen reden niet kan aanvaard worden als overmacht of als een onoverwinnelijke dwaling. (...)

4.2.

De niet-betaling van het rolrecht is volgens de verzoekende partijen dan ook het gevolg van een administratieve en voor het kantoor onoverkoombare dwaling.

Overmacht kan echter enkel voortvloeien uit een gebeurtenis buiten de wil van degene die zich erop beroept en die door deze niet kon worden voorzien noch vermeden, en die niet het gevolg is van nalatigheid of een gebrek aan voorzorg van zijnentwege.”⁴¹

2. Onderzoek van de schorsingsvordering

Koppeling stedenbouwkundige vergunning-milieuvergunning – nog geen definitieve uitspraak over administratief beroep – van rechtswege schorsing – schorsingsvordering verworpen

“2.

De verwerende partij deelt in haar antwoordnota en tijdens de openbare zitting van 2 juli 2013 mee dat er op dit moment nog steeds een administratief beroep hangende is bij de bevoegde minister tegen de door de deputatie van de provincie Limburg geweigerde milieuvergunning van 29 november 2012.

Artikel 4.5.1, §2 VCRO bepaalt dat een stedenbouwkundige vergunning voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is, van rechtswege geschorst wordt zolang de milieuvergunning die voor deze inrichting nodig is, niet definitief werd verleend overeenkomstig artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985.

De Raad kan alleen maar vaststellen dat, met het oog op de wederkerige koppeling tussen de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning, de op 21 december 2012 aan de tussenkomen partij verleende stedenbouwkundige vergunning tijdelijk van rechtswege geschorst is zodat de Raad niet opnieuw de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing kan schorsen.

Er is dan ook niet voldaan aan de voorwaarde van artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO dat stelt dat de schorsing enkel kan worden bevolen als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.”⁴²

41 RvVb A/4.8.14/2013/0037, 2 juli 2013 (rolnr. 1213/0320/A/1/0301). Zie ook: RvVb A/4.8.14/2013/0033, 28 mei 2013 (rolnr. 1213/0315/A/1/0347) en RvVb A/4.8.14/2013/0029, 28 mei 2013 (rolnr. 1213/0287A/2/0266).

42 RvVb S/2012/0248, 5 december 2012 (rolnr. 1213/0026/SA/3/0022).

Ernstige aantasting van het woongenot – zichthinder en aantasting privacy – MTHEN voldoende aangetoond

“De Raad heeft tevens, aan de hand van het aan de Raad bezorgde foto- en simulatiemateriaal, voldoende zicht op de huidige oriëntatie, inplanting en indeling van de woning van de verzoekende partijen en van hun onmiddellijke leefomgeving.

De Raad is het er, door vergelijking met de in het dossier aanwezige plannen, niet mee eens dat de simulatiefoto's subjectief zouden zijn, zoals de tussenkomen partij voorhoudt.

Uit het voorgelegde fotomateriaal kan worden afgeleid dat de verzoekende partijen ernstige hinder zullen ondervinden in hun woning en tuin. De verzoekende partijen maken op een concrete en onderbouwde wijze aannemelijk dat de bestreden beslissing, door de zichthinder en aantasting van hun privacy, een negatieve impact zal hebben op hun woongenot. Minstens het door de bestreden beslissing vergunde terras op de eerste verdieping aan de achtergevel van de Olenseweg zal een rechtstreekse inkijk toelaten in de tuin en woning van de verzoekende partijen.

Het door de bestreden beslissing vergunde project veroorzaakt dan ook, zoals zij illustreren in de door hen neergelegde stavingsstukken, een ernstige inbreuk op hun privacy.

De Raad oordeelt dan ook dat het grote bouwvolume en de inplanting van het door de bestreden beslissing vergunde appartementsgebouw het rustig woongenot van de verzoekende partijen ernstig aantast.”⁴³

Ernstige visuele hinder en aantasting privacy door bouw kantoortoren – MTHEN voldoende aange-toond

“Aan de hand van de uiteenzetting van de verzoekende partij, inclusief de bij het verzoekschrift gevoegde stukken, en het administratief dossier, is de Raad van oordeel dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de door de verzoekende partij omschreven visuele hinder en aantasting van de privacy daadwerkelijk zal veroorzaken en dat vermelde nadelen de voor de schorsing vereiste ernst vertonen.

Gegeven de aard en de omvang van de kwetsieuze kantoortoren kan bovendien niet in redelijkheid worden betwist, zoals de verzoekende partij terecht aanvoert, dat het bekomen van de gedwongen afbraak ervan voor een particulier, zoals de verzoekende partij, misschien niet onmogelijk doch wel dermate moeilijk is zodat het aangevoerde nadeel evenzeer als moeilijk te herstellen dient te worden aangemerkt.”⁴⁴

Ernstige aantasting van uitzicht en woongenot/privacy door grootschalige ontbossing – MTHEN voldoende aangetoond

“1.

De verzoekende partij voert, kort samengevat, aan dat het uitvoeren van de bestreden beslissing het verlies zal betekenen aan haar uniek zicht op het aanpalende bos, dat het bestaande bomenbestand tevens beschermt tegen het lawaai en de vervuiling van de autosnelweg en dat de nieuwbouw van elf appartementen ernstige nadelen zal meebrengen naar woongenot en privacy.

2.

Zoals hierboven reeds vastgesteld bevestigen de gegevens van het dossier dat de woning van de verzoekende partij paalt aan het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft.

43 RvVb S/2013/0015, 29 januari 2013 (rolnr. 2010/0440/SA/1/0397). Zie ook: RvVb S/2013/0029, 5 februari 2013 (rolnr. 1213/0070/SA/0061); RvVb S/2013/0028, 5 februari 2013 (rolnr. 1112/0808/SA/3/0723); RvVb S/2013/0038, 26 februari 2013 (rolnr. 1112/0882/SA/3/0794).

44 RvVb S/2013/005, 9 januari 2013 (rolnr. 1112/0604/SA/3/0537).

De woning van de verzoekende partij maakt deel uit van een bestaande verkaveling van 17 loten met open bebouwing. De bestaande woningen in de verkaveling zijn eengezinswoningen met hoofdzakelijk één bouwlaag en een hellend dak.

De woning van de verzoekende partij is gelegen aan het einde van een doodlopende straat van de voormelde verkaveling en grenst aan het bouwperceel, dat in de bestaande toestand bebost is.

Uit het liggingsplan blijkt dat de toegang tot het bouwperceel zal worden genomen ter hoogte van de woning van de verzoekende partij, die, zoals reeds vastgesteld, nu gelegen is aan het einde van een doodlopende weg.

Het is aannemelijk dat een ontbossing met een oppervlakte van 2.240 m² - ongeveer 72 % van het gedeelte van het bouwperceel gelegen in woongebied – en het oprichten van een gebouw voor elf appartementen op het bouwperceel, met toegang ter hoogte van de woning van de verzoekende partij, een dermate nadelige wijziging meebrengt van de bestaande woon- en leefomgeving van de verzoekende partij, dat dit een ernstig nadeel vormt.

De verzoekende partij kan eveneens gevolgd worden dat het nadeel moeilijk te herstellen is. Een vernietiging van de bestreden beslissing zal niet kunnen verhelpen aan de intussen uitgevoerde ontbossing en heeft evenmin noodzakelijkerwijs een herstel in de vorige toestand tot gevolg van de reeds uitgevoerde werken.

3.

De repliek van de verwerende en de tussenkomenende partij dat het bouwperceel gelegen is in woongebied doet niet anders besluiten.

De ligging van het bouwperceel in woongebied impliceert immers niet dat de verzoekende partij geen ernstig nadeel kan ondergaan door de bestreden vergunning. Er kan niet aangenomen worden dat de hinder en nadelen dermate gerelativeerd zouden moeten worden omwille van de ligging van het bouwperceel in woongebied, dat de verzoekende partij zich zou dienen neer te leggen bij elke concrete stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor het bouwperceel.⁴⁵

Ernstige visuele hinder door omvangrijke blinde muur – MTHEN voldoende aangetoond

“5.

Voorgaande overweging verhindert evenwel niet dat de Raad, aan de hand van de uiteenzetting van de verzoekende partij, inclusief de bij het verzoekschrift gevoegde stukken, de goedgekeurde plannen en de stukken van de tussenkomenende partij, van oordeel is dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing inderdaad aanleiding zal geven tot de oprichting van een omvangrijke blinde muur waardoor in redelijkheid niet kan worden betwist dat de grenzen van normaal te tolereren hinder dermate worden overschreden en dat het door de verzoekende partij ingeroepen nadeel de voor de schorsing vereiste ernst vertoont.

De omstandigheid dat de blinde muur op een afstand van 3m van de perceelsgrens wordt opgetrokken, relativeert geenszins de ernst van het nadeel. In zoverre de tussenkomenende partij tot slot verwijst naar de beschikking van 3 december 2012 van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen, merkt de Raad op dat het beoordelingskader en de finaliteit van een burgerlijke procedure in kort geding en een vordering tot schorsing van de onmiddellijke tenuitvoerlegging van een vergunningsbeslissing voor de Raad essentieel verschillend zijn zodat de bevindingen geen afbreuk doen aan de hoger gedane vaststellingen van de Raad.

45 RvVb S/2013/0060, 9 april 2013 (rolnr. 1213/0232/SA/4/0212).

6.

Gegeven de aard en de omvang van de vergunde meergezinswoning kan bovendien niet in redelijkheid worden betwist, zoals de verzoekende partij terecht aanvoert, dat het bekomen van enig dienstig herstel voor een particulier, zoals de verzoekende partij, misschien niet onmogelijk doch wel dermate moeilijk is dat het aangevoerde en door de Raad ernstig bevonden nadeel evenzeer als moeilijk te herstellen moet aangemerkt worden.

Er is bijgevolg voldaan aan de in artikel 4.8.18 VCRO gestelde voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van een bestreden vergunningsbeslissing bij wijze van voorlopige voorziening kan geschorst worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.⁴⁶

Ernstige visuele hinder en verlies natuurwaarde door gebouwencomplex – MTHEN voldoende aangetoond

“2.

De Raad stelt vast dat de verwerende partij geen nota betreffende de voorliggende vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing heeft neergelegd. De Raad leidt uit deze vaststelling af dat de verwerende partij het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hoofde van de verzoekende partijen niet lijkt te betwisten.

Deze vaststelling maakt, mede gelet op het ontbreken van enig nuttig verweer in hoofde van de Tussenge-meentelijke Maatschappij Der Vlaanderen Voor Waterbedeling (TMVW), zijnde de aanvrager, dat de Raad bij de beoordeling van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel enkel acht kan slaan op de uiteenzetting van de verzoekende partijen, de door hen neergelegde stukken en de gegevens van het administratieve dossier.

3.

Aan de hand van de uiteenzetting van de verzoekende partijen, inclusief de bij het verzoekschrift gevoegde stukken, en het administratief dossier, is de Raad van oordeel dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de door de verzoekende partijen omschreven visuele en esthetische hinder, evenals het verlies aan natuurwaarden, daadwerkelijk zal veroorzaken en dat vermelde nadelen de voor de schorsing vereiste ernst vertonen.

Gelet op de aard en de omvang van het project kan bovendien niet in redelijkheid worden betwist dat het bekomen van de gedwongen afbraak ervan voor een particulier, zoals de verzoekende partijen, misschien niet onmogelijk doch wel dermate moeilijk is zodat de aangevoerde nadelen evenzeer als moeilijk te herstellen dient te worden aangemerkt.

4.

Er is dan ook voldaan aan de in 4.8.18, §2, eerste lid VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing bij wijze van voorlopige voorziening kan geschorst worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.⁴⁷

46 RvVb S/2013/0045, 19 maart 2013 (rolnr. 1213/0146/SA/3/0128).

47 RvVb S/2013/0144, 28 mei 2013 (rolnr. 1213/0255/SA/3/0235). Zie ook: RvVb S/2013/0086, 23 april 2013 (rolnr. 1011/0562/SA/1/0513).

Ernstige aantasting erfgoedwaarde gebouw en belemmering van de werking van het Agentschap Onroerend Erfgoed – MTHEN voldoende aangetoond

“2.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij voldoende concreet en precies aangeeft in welke mate de uitoefening van haar overheidstaken en bestuursopdrachten door de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing wordt verhinderd, dan wel in ernstige mate wordt bemoeilijkt. De kerntaak van de verzoekende partij bestaat erin om het bestaande onroerend erfgoed te onderzoeken, inventariseren, beheren, beschermen en informatie over onroerend erfgoed te vergaren. Indien tot de sloop van het kwetsieuze gebouw zou worden overgegaan dan wordt de werking van haar diensten dermate in het gedrang gebracht dat zij haar geschetste taken als overheid niet meer naar behoren kan uitoefenen.

De verzoekende partij heeft naar aanleiding van de voorliggende aanvraag een ongunstig advies uitgebracht. Uit deze stukken blijkt dat het gebouw een buitengewoon beeldbepalend gebouw is in een van de hoofdstraten van Nieuwpoort-stad waarvan de erfgoedwaarde nog zeer hoog is nu het pand uit de wederopbouwperiode teruggrijpt naar traditionele bouwstijlen als Brugse neogotiek en neo-Vlaamse renaissance. Verder blijkt dat de gevelopbouw reminiscenties biedt aan de middeleeuwse hospitaalarchitectuur zoals de Sint-Janshospitaal in Damme en Brugge.

De historische waarde van het gebouw lijkt met het oog op de beoordeling van het ingeroepen nadeel voldoende aangetoond. Het feit dat voor het pand nog geen beschermingsprocedure werd opgestart en het ‘enkel’ is opgenomen in de inventaris van het Bouwkundig Erfgoed doet hieraan geen afbreuk. Elk pand dient immers afzonderlijk en rekening houdend met de concrete inhoud en draagwijdte van de aanvraag op haar erfgoedwaarde te worden beoordeeld.

De Raad is van oordeel dat de verzoekende partij, gelet op haar takenpakket ten aanzien van het onroerend erfgoed in Vlaanderen, de ernst van het ingeroepen nadeel voldoende concreet en precies heeft aangetoond.

Het aangevoerde nadeel dat bestaat in de afbraak het gebouw is uiteraard moeilijk te herstellen zeker nu de tussenkomen partij op de zitting heeft meegedeeld dat er op dit ogenblik geen zekerheid bestaat over de toekenning van de subsidie voor een vervangend gebouw dat er geen nieuw gebouw komt indien de subsidies niet worden toegekend.”⁴⁸

Artikel 4.8.4 VCRO – toepassing van de bestuurlijke lus in de schorsingsprocedure – verzoek verworpen

“1.

De tussenkomen partij verzoekt de Raad, zij het in uiterst subsidiaire orde, om toepassing te maken van artikel 4.8.4 VCRO en ‘... de verwerende partij de mogelijkheid te bieden om de onregelmatigheden in de bestreden beslissing te herstellen.’

2.

Gegeven de concrete omstandigheden van het dossier, de in de onderdelen VI.A en B van dit arrest gedane vaststellingen en het feit dat de verwerende partij geen nota betreffende de vordering tot schorsing heeft neergelegd, noch aanwezig dan wel vertegenwoordigd was op de openbare zitting van 22 januari 2013, acht de Raad de gebeurlijke toepassing van artikel 4.8.4 VCRO in de huidige stand van het geding niet wenselijk.”⁴⁹

48 RvVb S/2013/0208, 27 augustus 2013 (rolnr. 1213/0365/SA/3/0339). Zie ook: RvVb S/2013/0039, 26 februari 2013 (rolnr. 1112/0904/SA/3/0813).

49 RvVb S/2013/0045, 19 maart 2013 (rolnr. 1213/0146/SA/3/0128).

3. Onderzoek van de vordering tot vernietiging

3.1. Regelgeving administratief beroep

3.1.1. Ontvankelijkheid van het beroep

Artikel 4.7.21 VCRO – Ontvankelijkheid van het administratief beroep – belang en hoedanigheid van beroepsindiener

"1.

Artikel 4.7.21, § 1 en § 2, VCRO luidt als volgt: (...)

Artikel 1, § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 2009 tot regeling van sommige onderdelen van de administratieve beroepsprocedure inzake stedenbouwkundige of verkavelingsvergunningen, bepaalt: (...)

Uit deze bepalingen volgt dat niet enkel de aanvrager, maar tevens "elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing" administratief beroep kan aantekenen bij de deputatie tegen een uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissing van het college van burgemeester en schepenen omtrent een vergunningsaanvraag. Het administratief beroep van derden belanghebbenden is evenwel slechts ontvankelijk voor zover ze hinder of nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden beslissing en voor zover het beroepschrift een omschrijving bevat van deze hinder en nadelen.

2.

Zoals de verwerende partij terecht stelt betwist de tweede verzoekende partij niet dat het administratief beroep niet werd ingesteld door de aanvrager. De tweede verzoekende partij betwist derhalve niet het deugdelijk zijn van de vaststelling door de verwerende partij in de bestreden beslissing dat het administratief beroep niet is ingesteld door de aanvrager.

3.

In het tweede middel voert de tweede verzoekende partij in essentie aan dat de verwerende partij in de bestreden beslissing oordeelde dat "alleen de aanvrager van de vergunning een beroep kon aantekenen".

In het derde middel wordt aangevoerd dat de beroepsindieners, als natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing, belanghebbenden zijn.

Uit de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij het administratief beroep onontvankelijk heeft bevonden om reden dat het beroep werd ingesteld "door de eigenaar van de grond, B.V.B.A., en door de architect, dhr." en omdat uit niets blijkt dat het beroep wordt ingesteld namens de aanvrager van de vergunning namelijk N.V.

Uit deze overwegingen kan slechts worden afgeleid dat het administratief beroep onontvankelijk wordt bevonden omdat de beroepsindieners werden beschouwd als niet-aanvragers, hetgeen de tweede verzoekende partij overigens niet betwist.

In de bestreden beslissing wordt niet onderzocht of de beroepsindieners kunnen beschouwd worden als derde belanghebbenden in de zin van artikel 4.7.21, § 2, 2° VCRO. Er moet echter worden vastgesteld dat de beroepsindieners zich in het administratief beroepschrift ook niet hebben voorgesteld als "natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing". De beroepsindieners hebben zich integendeel enkel voorgesteld als "eigenaar" en "architect", zonder meer, en derhalve, in de concrete omstandigheden van de zaak, als beroepsindieners die de belangen voorstaan van de aanvrager van de vergunning. De voor de verwerende partij bestreden beslissing is immers een weigeringsbeslissing en in principe kan enkel diegene die aanspraak maakt op het verkrijgen van een vergunning, met name de aanvrager, een voordeel bekomen bij het bestrijden van een weigeringsbeslissing.

De tweede verzoekende partij stelt voor het eerst in het verzoekschrift tot vernietiging de beroepsindieners voor als derde belanghebbenden, zoals bedoeld in artikel 4.7.21, § 2, 2° VCRO. Pas voor het eerst in het vermeld verzoekschrift worden hinder en nadelen uiteengezet, waarvan wordt beweerd dat deze van aard zouden zijn om een toegang te verschaffen tot de administratieve beroepsprocedure.

Deze argumentatie werd echter niet aangevoerd voor de verwerende partij zodat het haar niet kan verweten worden dat zij in de bestreden beslissing het beroep onontvankelijk heeft verklaard omdat niet bleek dat het beroep van de "eigenaar" en "architect" werd ingesteld "namens de aanvrager" en evenmin dat zij niet heeft onderzocht of de beroepsindieners konden beschouwd worden als derden belanghebbenden.

Of de beroepsindieners al dan niet kunnen beschouwd worden als "natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing" maakt niet het motief uit van de bestreden beslissing, zodat het aangevoerde in het derde middel evenmin het voorwerp kan uitmaken van een ontvankelijk middel voor de Raad.⁵⁰

3.1.2. Verslag PSA en hoorzitting

Artikel 4.7.22-4.7.23 VCRO – Verslag PSA en hoorrecht zijn substantiële vormvereisten ook in het onderzoek naar de ontvankelijkheid

"2.

Zowel het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar als het hoorrecht en de daaraan gekoppelde hoorplicht in hoofde van de verwerende partij vormen een wezenlijk onderdeel van de in de VCRO vastgestelde administratieve beroepsprocedure. Het verslag en het horen van de beroeper die daarom heeft verzocht, zijn derhalve substantiële vormvereisten. Het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar vormt een essentieel en noodzakelijk te onderzoeken aspect van het dossier, ook in het onderzoek naar de ontvankelijkheidsvereisten.⁵¹

Artikel 4.7.22-4.7.23 VCRO – Herstelbeslissingen – nieuw verslag PSA en een nieuwe hoorzitting indien daarom wordt verzocht

"Bij het nemen van een herstelbeslissing dient de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar een nieuw verslag op te stellen en dient een nieuwe hoorzitting georganiseerd te worden, zo de beroepsindieners daarom heeft gevraagd.⁵²

50 RvVb A/2013/0515, 27 augustus 2013 (rolnr.1112/0769/A/4/0734).

51 RvVb A/2012/0532, 18 december 2012 (rolnr. 1112/0533/A/2/0473).

52 RvVb A/2013/0032, 29 januari 2013 (rolnr. 1112/0770/A/2/0690). Zie ook: RvVb A/2013/0154, 16 april 2013 (rolnr. 1112/0752/A/4/0670).

Artikel 4.7.22-4.7.23 VCRO – Hoorplicht – kennisname van het verslag PSA voor de hoorzitting, indien daarom wordt verzocht

“3.

De Raad oordeelt dat de zorgvuldigheidsplicht van de verwerende partij centraal staat, ook wanneer de VCRO enerzijds wel een normatief hoorrecht regelt, maar dat anderzijds de inhoudelijke verplichtingen voor de verwerende partij nog niet uitgewerkt zijn.

Aan de hoorplicht is, ook omwille van de volgorde van de artikelen 4.7.22 en 4.7.23 VCRO, alleen voldaan wanneer al wie vraagt gehoord te worden, beschikt over alle gegevens en documenten, waarover ook de verwerende partij beschikt op het ogenblik dat zij beslist over het administratief beroep.

Dit betekent dat de bij de administratieve beroepsprocedure betrokken partijen, wanneer zij dit vragen, voor de hoorzitting kennis moet kunnen nemen van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.”⁵³

Artikel 4.7.22-4.7.23 VCRO – Verslag PSA – motivering t.a.v. verslag – eensluidend verslag – geen belang bij het middel

“In het bestreden besluit wordt verwezen naar het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar. De verwerende partij overweegt in het bestreden besluit uitdrukkelijk dat zij zich aansluit bij het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 19 april 2012 en “de inhoud ervan tot haar eigen motivering (maakt)”.

Er moet inderdaad vastgesteld worden dat de motivering van het bestreden besluit volledig overeenstemt met de beoordelingen in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

4.

Uit de bovenstaande bespreking volgt dat de verzoekende partij geen belang heeft bij het aanvoeren van de door haar aangeklaagde onregelmatigheid betreffende het ontbreken van de feitelijke en juridische determinerende overwegingen van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar in de bestreden beslissing.

Het vernietigingsmotief op grond van de aangeklaagde onregelmatigheid zou enkel noodzaken tot het uitdrukkelijk opnemen in de herstelbeslissing van de feitelijke en juridische overwegingen van het verslag van haar ambtenaar, die, zoals hierboven is gebleken, integraal gelijklopend zijn met de overwegingen die zijn opgenomen in de bestreden beslissing. (...)

5.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partij geen belang heeft bij het aanvoeren van het vierde middel aangezien haar dit geen nuttig voordeel kan opleveren.

6.

Het vierde middel is onontvankelijk.”⁵⁴

53 RvVb A/2013/0285, 4 juni 2013 (rolnr. 1112/0239/A/1/0205). Zie ook: RvVb A/2012/0531, 18 december 2012 (rolnr. 1112/0160/SA/2/0127); RvVb A/2012/0501, 28 november 2012 (1112/0547/A/4/0484); RvVb A/2012/0502, 28 november 2012 (1112/0548/A/4/0485); RvVb A/2012/0503, 28 november 2012 (1112/0549/A/4/0486); RvVb A/2013/0398, 16 juli 2013 (rolnr. 1112/0807/A/2/0784).

54 RvVb A/2013/0102, 26 februari 2013 (rolnr. 1112/0757/A/4/0679). Zie ook: RvVb A/2013/0373, 2 juli 2013 (rolnr. 1112/0771/SA/4/0691); RvVb A/2013/0398, 16 juli 2013 (rolnr. 1112/0807/A/2/0784) en RvS nrs. 224.212, 224.213, 224.214 van 2 juli 2013; RvVb A/2013/0459, 6 augustus 2013 (rolnr. 1112/0861/A/4/0772); RvVb A/2012/0501, 28 november 2012 (1112/0547/A/4/0484); RvVb A/2012/0502, 28 november 2012 (1112/0548/A/4/0485); RvVb A/2012/0503, 28 november 2012 (1112/0549/A/4/0486); RvVb A/2013/0193, 30 april 2013 (rolnr. 1112/0781/SA/4/0702).

Artikel 4.7.22-4.7.23 VCRO – Verslag PSA – motivering t.a.v. verslag – andersluidend verslag – verslag moet op zorgvuldige wijze worden weerlegd

“De Raad besluit dat de verwerende partij de gevraagde functiewijziging op voldoende concrete wijze aan de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening heeft getoetst en hierbij de andersluidende opvattingen uit het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar op zorgvuldige wijze heeft weerlegd. De bestreden beslissing is zowel formeel als materieel voldoende gemotiveerd.”⁵⁵

3.2. Advisering

Consultatieplicht krachtens de zorgvuldigheidsplicht

“Daargelaten de vraag of een onderzoek van de noodzaak aan advies voor het aangevraagde, omwille van de ligging van de betrokken percelen in de onmiddellijke omgeving van de Molenbeek en de Dender, moet onderzocht worden hetzij op grond van het Watertoetsbesluit, zoals de verzoekende partij aanvoert, hetzij op grond van het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen, zoals de verwerende partij repliceert, moet worden vastgesteld dat de zorgvuldigheidsplicht alleszins een dergelijk onderzoek vereist.”⁵⁶

Artikel 4.7.22 VRO – De PSA kan bijkomend advies vragen, maar is daartoe niet verplicht

“Met de verwerende partij moet vastgesteld worden dat de adviesvereiste van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, zoals bepaald in artikel 4.7.16 VCRO, betrekking heeft op de administratieve procedure in eerste aanleg.”⁵⁷

Artikel 7.5.9 VCRO – Advies van de wegbeheerder – Onduidelijkheid over verplicht/bindend karakter

“Nergens in het dossier kan duidelijk vastgesteld worden dat Eke een lokale oprit is, zoals de tweede, derde en vierde tussenkomende partij beweren, of dat de gewestweg op deze plaats een andere naam heeft, zoals de verwerende partij stelt.

Dat de weg “Eke” zou worden beschouwd als een “parallele” “ventweg” kan er ook niet toe leiden dat deze weg deel uitmaakt van de N42.

De verwerende partij treedt in de bestreden beslissing het advies bij van het Agentschap Wegen en Verkeer bij en weigert een stedenbouwkundige vergunning op basis van de motivering van dat advies.

De verwerende partij kan zich echter niet beperken tot het verwijzen naar het advies van de wegbeheerder om de aanvraag te weigeren, omdat zij eerst moet bepalen of het bindend advies van de wegbeheerder wel degelijk moest ingewonnen worden op basis van een grondig en afdoende onderzoek van het statuut van de weg “Eke”.”⁵⁸

55 RvVb A/2013/0291, 4 juni 2013 (rolnr. 1112/0047/A/2/0029). Zie ook: RvVb A/2013/0383, 9 juli 2013 (rolnr. 2010/0541/A/2/0522) en RvVb A/2013/0456, 6 augustus 2013 (rolnr. 1112/0269/A/2/0236).

56 RvVb A/2012/0518, 5 december 2012 (rolnr. 1112/0592/A/4/0533).

57 RvVb A/2012/0501, A/2012/0502, A/2012/0503 van 28 november 2012. Zie ook: RvS nrs. 224.212, 224.213, 224.214 van 2 juli 2013.

58 RvVb A/2013/0145, 16 april 2013 (rolnr. 2010/0518/SA/1/0487).

Artikel 12/1 Decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten – opname op inventaris van bouwkundig erfgoed leidt niet tot bindende advisering

“4.

Wel heeft de Vlaamse regering op grond van artikel 4.7.16 VCRO de instanties aangewezen die over een vergunningsaanvraag advies dienen te verlenen. Artikel 1, eerste lid, 1°, g van het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen, bepaalde aanvankelijk dat advies moet worden gevraagd aan het Agentschap Ruimte en Erfgoed wanneer het aanvragen betreft *“die de sloop van gebouwen of constructies omvatten, opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, vermeld in artikel 12/1 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, met dien verstande dat deze adviesverlening uitgeoefend wordt bij wijze van uitvoering van de algemene onroerenderfgoedtoets, vermeld in artikel 12/2 van voormeld decreet van 3 maart 1976”* (eigen onderlijning).

Dit artikel werd evenwel gewijzigd met het besluit van de Vlaamse regering van 2 juli 2010 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen, wat betreft aanvragen die de sloop van gebouwen of constructies omvatten opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Met deze wijziging is de link naar de algemene erfgoedtoets verdwenen.

Het huidige artikel 1, eerste lid, 1°, g van het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 bepaalt enkel dat advies moet worden gevraagd aan het agentschap Ruimte en Erfgoed wanneer de aanvraag het slopen betreft van een gebouw of constructie, opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, vermeld in artikel 12/1 van het Monumentendecreet. Het wordt door geen van de partijen betwist dat dit advies diende te worden ingewonnen.

Wel is dit advies een niet bindend advies.⁵⁹

Gebondenheid van de deputatie aan de adviezen die in eerste aanleg zijn uitgebracht

“Tenslotte, in verband met de kritiek dat in de bestreden beslissing de gunstige adviezen onvoldoende weerlegd zijn, stelt de Raad vast dat de verwerende partij niet noodzakelijk gebonden is door andersluidende, terzake positieve adviezen. De verwerende partij is enkel gebonden door adviezen die op basis van direct werkende normen bindende kracht hebben en andere adviezen waarvan de VCRO of andere regelgeving voorschrijft dat de vergunningverlenende overheid ertoe gehouden is het negatief of voorwaardelijk advies te volgen. Dit is terzake niet het geval daar enkel de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar en de bouwcommissie een positief advies hebben uitgebracht dat geen bindende kracht heeft.”⁶⁰

Motivering t.a.v. adviezen – Afwijking moet des te zorgvuldiger worden gemotiveerd

“Wanneer er door het vergunningverlenend bestuursorgaan andersluidend wordt geoordeeld dan de doorheen de administratieve procedure uitgebrachte adviezen, of, indien tijdens deze procedure bezwaren en opmerkingen zijn geformuleerd aangaande een relevant en te beoordelen aspect, geldt in principe dat het vergunningverlenend bestuursorgaan haar beslissing op dat punt des te zorgvuldiger dient te motiveren.”⁶¹

59 RvVb A/2013/0426, 30 juli 2013 (rolnr. 1011/0854/SA/2/0798).

60 RvVb A/2013/0363, 2 juli 2013 (rolnr. 1112/0296/A/2/0325).

61 RvVb A/2013/0260, 21 mei 2013 (rolnr. 1112/0381/A/4/0344). Zie ook: RvVb A/2013/0447, 6 augustus 2013 (rolnr. 2010/0461/A/2/0428); RvVb A/2013/0174, 30 april 2013 (rolnr. 2009/0032/SA/2/0018) en RvVb A/2013/0216, 7 mei 2013 (rolnr. 1112/0715/SA/4/0635); RvVb A/2013/0207, 7 mei 2013 (rolnr. 1112/0171/A/2/0139).

3.3. Motivering van de vergunningsbeslissing – Algemeen

Artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1° a VCRO – Aanvraag is strijdig met de stedenbouwkundige voorschriften – strijdigheid is een voldoende draagkrachtig motief

“Uit de bespreking onder het eerste middel is gebleken dat verwerende partij in de bestreden beslissing oordeelt dat de aanvraag strijdig is met de voorschriften van het bijzonder plan van aanleg ‘Schotenhof’ en dat de verzoekende partijen er niet in slagen de onwettigheid van dit motief aan te tonen.

Het motief dat het aangevraagde strijdig is met de voorschriften van het toepasselijke bijzonder plan van aanleg volstaat om de weigering van de stedenbouwkundige vergunning te dragen.

In die omstandigheden diende de verwerende partij niet te beoordelen of het aangevraagde de toets van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening kan doorstaan.”⁶²

Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO – Beoordeling/motivering van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening a.h.v. de decretale aandachtspunten en criteria

“Artikel 4.3.1 §2, eerste lid, 1° VCRO stelt dat enkel voor zover noodzakelijk of relevant met de aldaar vermelde aandachtspunten en criteria wordt rekening gehouden.

De Raad is van oordeel dat indien de verwerende partij reeds op basis van een aantal voor de aanvraag relevante aandachtspunten en criteria tot de conclusie is gekomen dat de vergunning moet worden geweigerd, het niet noodzakelijk is dat er nog een onderzoek plaatsvindt van de overige criteria. Eén enkel weigeringsmotief kan immers volstaan om een beslissing te schragen.”⁶³

Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO – Beoordeling/motivering van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening met inachtneming van de relevante in de omgeving bestaande toestand

“Uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO volgt onder meer dat een vergunningverlenend bestuursorgaan bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening rekening moet houden met de in de omgeving bestaande toestand.

De ‘in de omgeving bestaande toestand’ is de voor het dossier ‘relevante’ in de omgeving bestaande toestand, rekening houdende met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die voor zover noodzakelijk of relevant, voor het aangevraagde dienen onderzocht te worden.

Deze mogelijke relevante aandachtspunten en criteria zijn de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4 VCRO.”⁶⁴

62 RvVb A/2013/0144 9 april 2013 (rolnr. 1112/0814/A/4/0729).

63 RvVb A/2012/0498, 27 november 2012 (rolnr. 1112/0704/A/2/0624).

64 RvVb A/2013/0023, 22 januari 2013 (rolnr. 1011/0304/A/2/0448). Zie ook: RvVb A/2013/0114, 19 maart 2013 (rolnr. 1112/0604/SA/3/0537); RvVb A/2013/0177, 30 april 2013 (rolnr. 2010/0186/A/2/0170) en RvVb A/2013/0174, 30 april 2013 (rolnr. 2009/0032/SA/2/0018).

Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO – Beoordeling/motivering van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening – de in de omgeving bestaande toestand – feitelijke toestand versus juridische toestand

“Uit artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 2° VCRO volgt dat het vergunningsverlenend bestuursorgaan bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het gevraagde met de goede ruimtelijke ordening in de eerste plaats rekening moet houden met de in de omgeving bestaande toestand. Niet de vergunningstoestand (juridische toestand) maar wel de bestaande toestand (feitelijke toestand) is relevant bij de beoordeling.

De aan de overkant van de straat gelegen constructies zijn bijgevolg onderdelen van de in de (onmiddellijke) omgeving bestaande toestand waaraan de aanvraag moet worden getoetst, zelfs als er hiervoor geen stedenbouwkundige vergunningen verleend zijn.”⁶⁵

Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO – Beoordeling/motivering van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening – beleidsmatig gewenste ontwikkelingen – loutere verwijzing naar RUP volstaat niet

“Het begrip “beleidsmatig gewenste ontwikkeling” is een rekbaar begrip, waarvan de inhoud niet alleen uit de ruimtelijke structuurplannen, maar ook uit andere bestuursdocumenten kan voortvloeien. Wanneer de verzoekende partij ter ondersteuning van de ingeroepen schending louter en alleen verwijst naar bepalingen van het ruimtelijk structuurplan, dient verwezen te worden naar het artikel 2.1.2, §7 VCRO dat stelt dat een ruimtelijk structuurplan geen beoordelingsgrond uitmaakt voor vergunningsaanvragen.”⁶⁶

Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO – Beoordeling/motivering van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening – beleidsmatig gewenste ontwikkelingen – kenbaarheid

“Een overheid die een gewenste stedenbouwkundige politiek wenst te voeren, in afwijking van een vorig beleid (Masterplan) dient dit ook concreet en openbaar te maken, en dit niet op één enkel project te gaan toepassen.”⁶⁷

Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 3° VCRO – Beoordeling/motivering van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening op basis van RUP

“Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 3° VCRO bepaalt verder dat wanneer een gebied geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan en dit plan voorschriften bevat die de aandachtspunten uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO behandelen en regelen, deze voorschriften geacht worden de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven. Op grond van artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO kan een vergunningverlenende overheid ook rekening houden met de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen.

Enkel wanneer het ruimtelijk uitvoeringsplan de voor de goede ruimtelijke ordening bepalende aandachtspunten en criteria niet bevat, dient het vergunningverlenend bestuursorgaan het aangevraagde nog te toetsen aan de goede ruimtelijke ordening overeenkomstig artikel 4.3.2, §2 VCRO.”⁶⁸

65 RvVb A/2012/0468, 13 november 2012 (rolnr. 1112/0623/A/2/0550).

66 RvVb A/2013/0274, 28 mei 2013 (rolnr. 1112/0407/A/2/0416). Zie ook: RvVb A/2013/0331, 18 juni 2013 (rolnr. 1112/0743/A/2/0662).

67 RvVb A/2013/0071, 19 februari 2013 (rolnr. 1112/0670/A/2/0595). Zie ook: RvVb A/2013/0511 27 augustus 2013 (rolnr. 2010/0138/A/3/0123).

68 RvVb A/2013/0398, 16 juli 2013 (rolnr. 1112/0807/A/2/0784). Zie ook: RvVb A/2013/0179, 30 april 2013 (rolnr. 2010/0253/A/2/0235).

Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 3° VCRO – Beoordeling/motivering van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening op basis van omzendbrieven

“4.

De omzendbrief EME/2006/01 – RO/2006/02 “Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines” kan als toetsingskader gelden voor de beoordeling van vergunningsaanvragen voor de bouw van windturbines.

Dit betekent niet dat de verwerende partij de aanvraag niet verder moet toetsen aan de verenigbaarheid met een goede ruimtelijke ordening of dat de verwerende partij in de bestreden beslissing kan volstaan met te stellen dat “de aanvraag voldoet aan deze omzendbrief, zodat gesteld kan worden dat de goede ruimtelijke ordening door deze aanvraag niet in het gedrang wordt gebracht.”⁶⁹

Artikel 4.3.1, §1, tweede lid en artikel 4.2.19 VCRO – Vergunning onder voorwaarden – beoordeling doorgeschoven naar een adviseur

“De Raad oordeelt dat de verwerende partij, door het aan de bestreden vergunning verbinden van de voorwaarde “een bijkomend advies van het Agentschap Wegen en Verkeer - district Maaseik ... in te winnen voor wat betreft de uitrit van de parking naar de Brugstraat en dat dit advies te volgen is”, artikel 4.2.19, § 1 VCRO schendt en haar eigen bevoegdheid om al dan niet een vergunning te verlenen ‘ontloopt’ en ten onrechte ‘doorschuift’ naar een adviserende overheidsdienst, die daardoor de facto en de jure bepaalt of en hoe “de uitrit van de parking naar de Brugstraat” moet voorzien worden, te meer omdat deze overheidsdienst de aanvraag eerder in de procedure positief heeft geadviseerd.”⁷⁰

3.4. Afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften

3.4.1. Beperkte afwijking van stedenbouwkundige voorschriften

Artikel 4.4.1 VCRO – Afwijking van de bestemming is geen beperkte afwijking

“Aangezien de aanvraag voorziet in een andere bestemming dan deze die voorzien is in de voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, kan er ook geen gebruik worden gemaakt van de afwijkingsregels uit artikel 4.4.1 VCRO. Dit artikel laat weliswaar beperkte afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften toe, doch niet wanneer het een afwijking van de bestemming betreft.”⁷¹

Artikel 4.4.1 VCRO versus 111bis DRO – Overgangsrecht – ontvoogde gemeenten

“De verzoekende partij voert in haar tweede middel de schending aan van artikel 49 Coördinatiedecreet omdat er geen met reden omkleed voorstel van het college van burgemeester en schepenen voorligt met betrekking tot de afwijkingen van het bijzonder plan van aanleg.

De bestreden beslissing dateert van 1 oktober 2009, volgend op een op 22 juni 2009 ingediend administratief beroep.

69 RvVb A/2013/0416, 30 juli 2013 (rolnr. 2010/0649/SA/1/0601). Zie ook: RvVb A/2013/0434, 6 augustus 2013 (rolnr. 2010/0687/SA/1/0634) en RvVb A/2013/0017, 16 januari 2013 (rolnr. 1112/0393/SA/4/0355).

70 RvVb A/2013/0474, 20 augustus 2013 (rolnr. 2010/0325/SA/1/0306).

71 RvVb A/2013/0398, 16 juli 2013 (rolnr. 1112/0807/A/2/0784).

Krachtens artikel 7.5.8, §2, tweede lid VCRO moeten beroepsdossiers, die bij de deputatie vóór 1 september 2009 betekend werden, maar waarover de deputatie op die datum nog niet beslist heeft, behandeld worden overeenkomstig de 'procedureregelen' die golden voorafgaand aan die datum. Inhoudelijk worden de beroepen behandeld volgens de bepalingen van de VCRO.

Aangezien de verzoekende partij sedert 1 november 2008 "ontvoogd" is, is artikel 49 Coördinatiedecreet zeker niet meer van toepassing.

Uit artikel 7.5.8 VCRO volgt dat de procedureregelen van artikel 111*bis* DRO moesten worden nageleefd. Inhoudelijk kon de verwerende partij, op basis van artikel 4.4.1 VCRO, afwijken van het bijzonder plan van aanleg."⁷²

3.4.2. Stabiliteitswerken

Artikel 4.4.2 VCRO – uitbreiding van de constructie is uitgesloten

"(...) Hieruit volgt dat werken die de stabiliteit betreffen steeds moeten gericht op een herstel in de oorspronkelijke toestand en dat een uitbreiding van de constructie daarbij uitgesloten is.

4.

De conclusie van het voorgaande is dat het aangevraagde, waarvan niet kan ontkend worden dat het een uitbreiding betreft van het gebouw, niet kan worden beschouwd als "stabiliteitswerken". De verwerende partij heeft in de bestreden beslissing terecht vastgesteld dat er een legaliteitsbelemmering is om een vergunning te verlenen voor het uitbreiden van het gebouw en daarbij evenzeer terecht verwezen naar artikel 4.4.19 VCRO."⁷³

3.4.3. Handelingen sorterend onder voorschriften van een gewestplan

Artikel 4.4.9 VCRO – Overstromingsbekken in agrarisch gebied

"De Raad stelt vast dat het overstromingsbekken in agrarisch gebied niet kan worden vergund op grond van artikel 4.4.9 VCRO en de standaardtypebepaling uit de bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering van 11 april 2008.

Mede gelet op het negatief advies van het departement Landbouw en Visserij van 21 november 2006 dat uitdrukkelijk stelt dat een verder normaal landbouwgebruik niet mogelijk is en dat in de woonzone zelf geen enkele inspanning wordt geleverd om de woonbestemming echt te realiseren doordat het probleem wordt verhaald op de naastliggende landbouwzone, kon de verwerende partij niet oordelen dat een overstromingsbekken die in functie staat van de nabijgelegen verkaveling verenigbaar is met de bestemming agrarisch gebied."⁷⁴

72 RvVb A/2013/0323, 18 juni 2013 (rolnr. 2009/0037/SA/1/0080). Zie in dezelfde zin: RvVb A/2013/0324, 18 juni 2013 (rolnr. 2009/0066/SA/1/0040). Zie ook inzake de niet-ontvoogde gemeenten: RvVb A/2013/0093, 26 februari 2013 (rolnr. 2009/0003/A/3/0002) en RvVb A/2013/0427, 30 juni 2013 (rolnr. 1112/0096/A/2/0074).

73 RvVb nr. A/2013/0351, 25 juni 2013 (rolnr. 1112/0829/A/4/0742).

74 RvVb A/2013/0267, 28 mei 2013 (rolnr. 2010/152/SA/2/0132). Zie ook: RvVb A/2013/0261, 21 mei 2013 (rolnr. 1112/0726/A/4/0651).

3.4.4. Basisrechten zonevreemde constructies

3.4.4.1. Algemene toepassingsvoorwaarden

Artikel 4.4.10-4.1.1, 7° VCRO – Hoofdzakelijk vergund karakter

“De vaststelling in de bestreden beslissing dat het oorspronkelijk volume van 246 m³ nog steeds aanwezig is, belet echter niet dat een onvergunde volume-uitbreiding moet leiden tot de vaststelling dat de constructie niet meer kan beschouwd als hoofdzakelijk vergund, indien door deze onvergunde volume-uitbreiding niet langer ten minste 90% van het bruto-bouwvolume van de constructie, zoals bedoeld in artikel 4.1.1, 7° VCRO, vergund of vergund geacht is.”⁷⁵

Artikel 4.4.10-4.1.1, 15° VCRO – Verkrot karakter

“Wanneer een vergunningverlenende overheid zich reeds vroeger heeft uitgesproken over de staat van de woning in de zin van ‘ruïneuze toestand’, dient de verwerende partij des te meer een concrete beoordeling te geven wanneer zij tot een andersluidende conclusie zou komen op basis van dezelfde foto’s. Dit doet zij evenwel niet.

Op basis van de feitelijke gegevens waarop de verwerende partij zich beroept, kon zij niet in redelijkheid en zonder miskening van het zorgvuldigheidsbeginsel oordelen dat de woning niet verkrot was volgens de huidige regelgeving.”⁷⁶

3.4.4.2. Bestaande zonevreemde woningen

Artikel 4.4.12-4.4.15 VCRO – Toetsing voorwaarden – algemeen

“Ook de aanvraag tot het verbouwen van een woning en de uitbreiding ervan (artikel 4.4.12 VCRO en 4.4.15 VCRO) vallen onder deze basisrechten zodat de aanvrager in ieder geval, om aanspraak te kunnen maken op een stedenbouwkundige vergunning, moet aantonen dat de woning waarvan hij de verbouwing en de uitbreiding vraagt, op het ogenblik van zijn eerste vergunningsaanvraag tot verbouwen, herbouwen of uitbreiden, hoofdzakelijk vergund en niet verkrot was.

Indien blijkt dat de voorwaarden niet vervuld zijn, moet de vergunningverlenende overheid gelet op het uitzonderingskarakter van de basisrechten en de verordenende kracht van de gewestplanbestemming, een vergunning voor een zonevreemde constructie weigeren. De overheid bevindt zich dan in een geval van gebonden bevoegdheid.”⁷⁷

Artikel 4.4.14 VCRO – Herbouw op een gewijzigde plaats – toetsing voorwaarden

“De verwerende partij heeft nagelaten om uitdrukkelijk te motiveren waarom de aanvraag voldoet aan de voorwaarden van artikel 4.4.14, §1 VCRO. Zij stelt nergens dat de verplaatsing volgt uit redenen van een goede ruimtelijke ordening en dat de aanvraag gemotiveerd zou zijn door een betere integratie in de omgeving. Bovendien verduidelijkt de verwerende partij de plaatselijk courante inplantingswijze niet en verantwoordt ze niet dat de aanvraag voldoet aan de generieke voorwaarden voor de basisrechten.

75 RvVb A/2013/0236, 14 mei 2013 (rolnr. 1112/0805/A/4/0721). Zie ook: RvVb A/2013/0204, 7 mei 2013 (rolnr. 2010/0510/A/2/0481).

76 RvVb A/2012/0387, 2 oktober 2012 (rolnr. 11112/0292/A/2/0260). Zie ook: RvVb A/2013/0083, 25 februari 2013 (rolnr. 2009/0023/A/2/0011).

77 RvVb A/2013/0083, 25 februari 2013 (rolnr. 2009/0023/A/2/0011).

Door af te wijken van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en de daarin opgenomen motivering met betrekking tot de goede ruimtelijke ordening, zonder in de beslissing zelf uitdrukkelijk de feitelijke en juridische determinerende overwegingen op te nemen en specifiek te motiveren waarom afgeweken wordt van deze toetsing, heeft de verwerende partij de aanvraag op kennelijk onzorgvuldige wijze aan artikel 4.4.14, §1 VCRO getoetst. De Raad is tevens van oordeel dat de summiere overwegingen met betrekking tot de voorwaarden van artikel 4.4.14, §1 VCRO, in het licht van de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel, geenszins volstaat om te kunnen besluiten dat voldaan is aan artikel 4.4.14, §1 VCRO.⁷⁸

Artikel 4.4.15 VCRO – Uitbreiden – toetsing voorwaarden – bouwvolume

“Rekening houdende met het feit dat het vergunde bouwvolume van de woning reeds meer dan 1.000m³ bedraagt, zonder rekening te houden met de woningbijgebouwen, kon de uitbreiding dan ook niet worden toegestaan.

Het feit dat de basisrechten, waartoe artikel 4.4.15 VCRO behoort, te beschouwen zijn als uitzonderingsbepalingen, betekent dat deze op restrictieve wijze moeten worden geïnterpreteerd. Vanaf het ogenblik dat een aanvraag niet voldoet aan de voorgeschreven decretale voorwaarden zal de vergunningverlenende overheid verplicht zijn de gevraagde stedenbouwkundige vergunning te weigeren. De overheid bevindt zich dan in een geval van gebonden bevoegdheid.

In dergelijk geval volstaat het dat het vergunningverlenend bestuursorgaan zich beperkt tot een weergave van de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn en van de redenen die haar er in het betrokken geval toe nopen deze wettelijke bepalingen toe te passen.

De verwerende partij is, zoals blijkt uit de bespreking onder het vorige randnummer, op basis van een correcte motivering tot het besluit gekomen dat de aanvraag een uitbreiding van een zonevreemde woning behelst die nu reeds een bouwvolume van meer dan 1.000m³ heeft. De decretaal voorziene onmogelijkheid om de uitbreiding toe te staan, is daarenboven te beschouwen als een determinerend motief van de weigering.⁷⁹

3.4.4.3. Bestaande zonevreemde constructies, niet zijnde woningbouw

Artikel 4.4.18 VCRO – Herbouwen op een gewijzigde plaats – bestaand versus recent afgebroken

“Artikel 4.4.17 en 4.4.18 VCRO maakt deel uit van “Sectie 2 : Bestaande zonevreemde constructies, niet zijnde woningbouw”.

De artikelen 4.4.10, §1 en 4.4.11 VCRO bepalen dan weer het toepassingsgebied en de draagwijdte van de basisrechten voor de zonevreemde constructies.

Zowel artikel 4.4.17 als artikel 4.4.18 VCRO hebben betrekking op ‘bestaande’ zonevreemde constructies en dit in tegenstelling tot artikel 4.4.20 VCRO waar de voorwaarde voor het bestaan van de constructie vervalt.

Hieruit volgt dat de verwerende partij geen combinatie kan maken van het toepassingsgebied van artikel 4.4.18 VCRO met dit van artikel 4.4.20 VCRO.

Bij de beoordeling van een vergunningsaanvraag tot herbouw van een zonevreemde constructie dient de vergunningverlenende overheid zich de vraag te stellen of het gaat om een bestaande zonevreemde constructie, dan wel om een reeds recent afgebroken zonevreemde constructie.

78 RvVb A/2013/0231, 14 mei 2013 (rolnr. 1112/0347/A/2/0308).

79 RvVb A/2013/0175, 30 april 2013 (rolnr. 2010/0184/A/2/0162). Zie ook: RvVb A/2013/0192, 30 april 2013 (rolnr. 1112/0729/A/4/0653).

In het eerste geval zal artikel 4.4.17 of 4.4.18 VCRO van toepassing zijn en in het tweede geval artikel 4.4.20 VCRO.

5.

De Raad stelt vast dat de verwerende partij niet echt onderzoekt of de aanvraag gaat over een bestaande zonevreemde constructie, dan wel over een recent afgebroken zonevreemde constructie. Zij plaats de beide toepassingsmogelijkheden naast elkaar en combineert de gewijzigde inplantingsplaats met de toepassingsmogelijkheid van artikel 4.4.20 VCRO.⁸⁰

Artikel 4.4.19 VCRO – Uitbreiden en aanpassen – toetsing voorwaarden – noodzakelijkheid

“Zoals reeds gesteld, heeft de verwerende partij in de bestreden beslissing uitdrukkelijk te kennen gegeven waarom zij artikel 4.4.19, §1, 2° en 3° VCRO toepast. Zij citeert zelfs uit bedoeld verslag van de arbeidsinspectie (arbeidsgeneesheer).

Verder betreft de verwerende partij bij haar motieven ook de foto’s van het volledig gesloten hoofgebouw om duidelijk te maken dat de huidige toestand, bestaande uit kantoren in prefabcontainers in dit gebouw, onhoudbaar is vanuit de huidige comfortnormen en de bepalingen betreffende de hygiëne en arbeidsplekken van het ARAB. Het bestaande gebrek aan ruimte en licht, de garantie voor de meest optimale arbeidsomstandigheden én de voorziene inplanting en het gebruik van geluidswerend materiaal hebben de verwerende partij er mede toe gebracht om de nieuwbouw te vergunnen. Een eventueel verbouwen van het bestaande, oude magazijn biedt volgens de bestreden beslissing minder mogelijkheden op het vlak van licht- en luchtcirculatie en geluidsdemping.

De verzoekende partij toont niet aan dat deze motieven niet concreet, nauwkeurig en pertinent zijn, noch dat deze onredelijk zouden zijn of op onzorgvuldige wijze zouden zijn voorbereid. De verzoekende partij toont ook het tegendeel niet aan.

Haar argument als zou de uitbreiding even goed in het bestaande gebouw ingericht kunnen worden, dan wel elders dan voorzien in de aanvraag, is overigens veeleer een kwestie van opportuniteit en niet van legaliteit.⁸¹

3.4.4.4. Recent afgebroken zonevreemde woningen of andere constructies

Artikel 4.4.20 VCRO – toetsing voorwaarden – ruimtelijk kwetsbaar gebied

“Artikel 4.4.20 VCRO is van toepassing op recent afgebroken zonevreemde woningen of andere constructies. Artikel 4.4.20, §1 VCRO bepaalt dat de mogelijkheden in onderafdeling 2 (waaronder artikel 4.4.12 VCRO) van overeenkomstige toepassing zijn op zonevreemde woningen of andere constructies die geheel of gedeeltelijk zijn afgebroken indien cumulatief voldaan is aan twee voorwaarden. Echter bepaalt artikel 4.4.20, § 2 VCRO dat de mogelijkheden in onderafdeling 2, die ingevolge artikel 4.4.20, §1 van overeenkomstige toepassing zijn op zonevreemde woningen of andere constructies die geheel of gedeeltelijk zijn afgebroken, niet gelden in ruimtelijk kwetsbare gebieden, met uitzondering van parkgebieden.

Conform artikel 1.1.2, 10° VCRO behoort natuurgebied tot ruimtelijk kwetsbaar gebied, zodat de verwerende partij op grond van artikel 4.4.20, §2 VCRO geen toepassing had mogen maken van artikel 4.4.20, §1 VCRO *juncto* artikel 4.4.12 VCRO.⁸²

80 RvVb A/2012/0440, 30 oktober 2012 (rolnr. 1112/0338/A/2/0285).

81 RvVb A/2013/0228, 14 mei 2013 (rolnr. 2010/0322/A/2/0303).

82 RvVb A/2013/0277, 28 mei 2013 (rolnr. 2009/0060/SA/3/0034).

Artikel 4.4.20 VCRO – toetsing voorwaarden – verval vergunning

“In zoverre de verwerende partij enkel overweegt dat de werken binnen de geldigheidstermijn werden aan-gevat is dit op zich niet dienend, minstens onvoldoende. De verwerende partij diende immers evenzeer na te gaan of de tussenkomen- de partij binnen de twee jaar na de afgifte van de initiële stedenbouwkundige ver- gunning daadwerkelijk met de verwezenlijking ervan van start is gegaan. De omstandigheid dat de staking van de werken werd bevolen en bekrachtigd, is irrelevant voor de berekening van het verval van de initiële bouwvergunning. Een dergelijk bevel schorst immers niet de stedenbouwkundige vergunning maar wel de werken die in strijd ermee worden uitgevoerd.”⁸³

3.4.5. Zonevreemde functiewijzigingen

Artikel 4.4.23 VCRO – Toetsing voorwaarden – hoofdzakelijk vergund karakter

“Artikel 4.4.23 VCRO vereist wel dat het gebouw, waarvoor een zonevreemde functiewijziging gevraagd wordt, hoofdzakelijk vergund is, maar niet dat deze voorwaarde vervuld moet zijn op het ogenblik van de eerste vergunningsaanvraag, zoals wel vermeld in artikel 4.4.10 §1 VCRO.

Het hoofdzakelijk vergund karakter van het gebouw waarvoor een zonevreemde functiewijziging gevraagd wordt, moet dan ook beoordeeld worden op het ogenblik van de aanvraag, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft.”⁸⁴

3.5. Diverse regelgeving ruimtelijke ordening

3.5.1. KB 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (Inrichtingsbesluit)

Artikel 5.1.0 Inrichtingsbesluit – Sociaal-culturele inrichting in woongebied

“De procespartijen betwisten niet dat de aanvraag van de tussenkomen- de partij betrekking heeft op een sociaal-culturele inrichting en derhalve in beginsel verenigbaar is met de hoofdfunctie ‘wonen’. De inrichting kan echter alleen vergund worden voor zover ze verenigbaar is met de onmiddellijke omgeving en sinds de inwerkingtreding van de VCRO moet bovendien rekening worden gehouden met het (bijkomend) toet- singskader, voorzien in art. 4.3.1 VCRO.”⁸⁵

Artikel 5.1.0 Inrichtingsbesluit – Horecazaak in woongebied

“2.

Bij de beoordeling van de bestaanbaarheid met het bestemmingsgebied woongebied dient het vergun- ningverlenend bestuursorgaan overeenkomstig artikel 5.1.0 van het Inrichtingsbesluit in de eerste plaats na te gaan of het aangevraagde aangemerkt kan worden als “handel, dienstverlening, ambacht of kleinbedrijf”; nu het duidelijk is dat de aangevraagde werken niet louter betrekking hebben op de woonfunctie.

Een horeca-uitbating valt ontegensprekelijk onder de noemer ‘dienstverlening’ en is verenigbaar met de functie wonen, tenzij ‘om reden van goede ruimtelijke ordening’ deze functie ‘in een ander daartoe aangewezen gebied moet worden afgezonderd’.

83 RvVb A/2013/0389, 9 juli 2013 (rolnr. 1011/0557/A/3/0509). Zie ook: RvVb A/2013/0289, 4 juni 2013 (rolnr. 2010/0519/A/2/0488).

84 RvVb A/2013/0354, 2 juli 2013 (rolnr. 1112/0007/A/1/0005). Zie ook: RvVb A/2013/0063, 19 februari 2013 (rolnr. 2009/0119/A/2/0096).

85 RvVb A/2013/0504, 27 augustus 2013 (rolnr. 1112/0232/SA/1/0199). Zie ook: RvVb A/2013/0446, 6 augustus 2013 (rolnr. 2010/0394/SA/2/0358); RvVb A/2013/0473, 13 augustus 2013 (rolnr. 1112/0612/SA/1/0544).

Het vergunningverlenend bestuursorgaan zal de bestaanbaarheid van de gevraagde horeca-uitbating met de bestemming van het woongebied moeten nagaan. Dit dient te gebeuren rekening houdend met de aard en de omvang van de aangevraagde horeca-uitbating, het eventuele intrinsiek hinderlijk of storend karakter ervan, en eventueel rekening houdend met het bijzonder karakter van het woongebied. Dit houdt een onderzoek in naar de ruimtelijke draagkracht van de functie wonen in het woongebied en de impact daarop door de andere functie.

Dit betekent dat het onderzoek naar de bestaanbaarheid met de bestemming woongebied een onderdeel vormt van het onderzoek naar de planologische verenigbaarheid met het bestemmingsgebied en dus een andere beoordelingswijze vergt dan de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

Het is niet omdat de decreetgever sinds 1 september 2009 in artikel 4.3.1, §2 VCRO ook de hinderaspecten als een te beoordelen aandachtspunt heeft opgenomen, dat de verwerende partij zich in algemene bewoordingen mag uitlaten over de te verwachten hinder. Bovendien blijkt uit artikel 4.3.1, §2 VCRO dat de goede ruimtelijke ordening niet enkel meer wordt afgetoetst aan de hand van de onmiddellijke omgeving, zoals bepaald in artikel 5 van het Inrichtingsbesluit, maar dat rekening moet gehouden worden met de in de omgeving bestaande toestand, wat verder kan reiken dan louter de 'onmiddellijke omgeving'.⁸⁶

Artikel 5.1.1 Inrichtingsbesluit – Onverenigbaarheid met bestemming woonuitbreidingsgebied

"5.

In tegenstelling met wat de verwerende partij voorhoudt, kon zij zich niet met goed gevolg beroepen op een onder punt 2.1.1.5 van de omzendbrief R/2002/03 gestelde richtlijn omdat daar gesteld zou zijn *'dat het ontwikkelen van woonuitbreidingsgebieden zonder woonbehoefte studie mogelijk is indien het percelen betreft die gelegen zijn langsheen een voldoende uitgeruste weg en het project de ontsluiting van het achterliggend gebied niet het gedrang brengt'*.

De Raad stelt vooreerst vast dat, net zoals de Raad van State reeds gesteld heeft in zijn arrest van 12 mei 2009, deze omzendbrief slechts een louter richtgevend karakter heeft en dus niet als afwijking op de bestemmingsvoorschriften van artikel 5.1.1 uit het Inrichtingsbesluit kan worden ingeroepen.

Daarnaast stelt de Raad vast dat de verwerende partij artikel 2.1.1.5 van de voormelde omzendbrief wel zeer selectief heeft gelezen en citeert aangezien in dit artikel wel uitdrukkelijk vermeld staat dat het 'project' een groepswooningbouw dient te zijn.

Artikel 2.1.1.5 van de omzendbrief R/2002/03 bepaalt immers: *'aan deze voorwaarde(n) is tevens voldaan indien het enkele restpercelen betreft of indien het percelen betreft die gelegen zijn langsheen een voldoende uitgeruste openbare weg en het project voor groepswooningbouw de ontsluiting van het achterliggende gebied niet in het gedrang brengt'*.

Aangezien de beoogde verkaveling een louter particulier initiatief betreft voor de oprichting van een één-gezinswoning op het eerste lot en het tweede achterliggende lot met achtergrond uit de verkaveling wordt gesloten, kan de verwijzing naar de omzendbrief R/2002/03 van 25 oktober 2002 het afleveren van de verkavelingsvergunning niet dragen.⁸⁷

86 RvVb A/2013/0396, 16 juli 2013 (rolnr. 1011/0002/SA/2/0002). Zie ook: RvVb A/2013/0352, 25 juni 2013 (rolnr. 1112/0858/A/4/0769).

87 RvVb A/2013/0251, 21 mei 2013 (rolnr. 2010/0535/A/2/0517). Zie ook: RvVb A/2012/0511, 4 december 2012 (rolnr. 2009/0073/A/2/0045).

Artikel 7.2.0 Inrichtingsbesluit – Exploitatie van hondenkennel is onverenigbaar met de bestemming industriegebied

“Het houden en opvangen van honden (met een maximum van 75) kan niet beschouwd worden als een industriële activiteit of een ambachtelijke activiteit in de betekenis van artikel 7.2 van het Inrichtingsbesluit. Een hondenkennel is dan ook niet verenigbaar met de bestemming industriegebied. De omstandigheid dat een bedrijf als klein of middelgroot kan beschouwd worden, impliceert ook niet dat de uitgevoerde activiteiten daardoor een industrieel of ambachtelijk karakter krijgen (RvS, 12 januari 2012, nr. 217.159).”⁸⁸

Artikel 11.4.1 Inrichtingsbesluit – Landbouwsmederij als para-agrarisch bedrijf – onvoldoende gemotiveerd mede in functie van andersluidende adviezen

“Gelet op het negatief advies van het departement Landbouw en Visserij, evenals de vaststellingen van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, waarin respectievelijk wordt gesteld dat het bedrijf een overwegend commercieel karakter heeft en het para-agrarisch karakter van de bedrijvigheid onvoldoende uit de facturen kan worden afgeleid, is de Raad van oordeel dat de verwerende partij zich in redelijkheid niet zonder meer kon beperken tot een loutere verwijzing naar de door de tussenkomenende partij bijgebrachte ‘verscheidene facturen’ om vervolgens te oordelen dat het bedrijf een para-agrarisch bedrijf is en dat de aanvraag derhalve in overeenstemming is met de voorschriften van het vigerende gewestplanbestemming. Een dergelijke motivering is kennelijk onredelijk en onzorgvuldig.”⁸⁹

Artikel 11.4.1 Inrichtingsbesluit – Aanleg van buitenpiste voor paarden – onverenigbaar met agrarisch gebied want in functie van hobbyactiviteit

“2.

In het bestreden besluit stelt de verwerende partij dat het aangevraagde in functie staat van de hobbyactiviteit van de aanvrager.

Deze vaststelling impliceert dat het aangevraagde geen landbouwbestemming heeft en dus in strijd is met de voorschriften van het gewestplan.”⁹⁰

Artikel 13.4.3 Inrichtingsbesluit – Verenigbaarheid van ophoging met bestemming natuurgebied

“Evenmin als uit de vorige beslissing van de verwerende partij, die door de Raad werd vernietigd, blijkt uit de bestreden beslissing waarom, in weerwil van deze adviezen, de verwerende partij besluit dat de gevraagde ophoging gericht is op het herstel en het behoud van het natuurlijk milieu.”⁹¹

Artikel 15.4.6.1. Inrichtingsbesluit – Landschappelijk waardevol agrarisch gebied – toetsing tweevoudig criterium

“1.

De partijen betwisten niet dat de aanvraag gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Voor de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden gelden de bestemmingsvoorschriften neergelegd in de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (het Inrichtingsbesluit).

88 RvVb A/2013/0270, 28 mei 2013 (rolnr. 2010/0188/A/2/0172).

89 RvVb A/2013/0388, 9 juli 2013 (rolnr. 2010/0525/A/3/0496).

90 RvVb A/2013/0006, 9 januari 2013 (rolnr. 1112/0746/A/4/0667). Zie ook: RvVb A/2012/0513, 4 december 2012 (rolnr. 1112/0180/A/2/0147).

91 RvVb A/2013/0237, 14 mei 2013 (rolnr. 1112/0833/A/4/0744).

Uit de samenlezing van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit volgt dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle agrarische gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst: 1) een planologisch, hetwelk veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en 2) een esthetisch, hetwelk inhoudt dat de bedoelde werken in overeenstemming moeten kunnen worden gebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap.

Met betrekking tot het esthetisch criterium dient de bestreden beslissing de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag al dan niet de schoonheidswaarde van het landschap in het gedrang brengt en een formele motivering betreffende de verenigbaarheid van de constructies met de schoonheidswaarde van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Deze motieven moeten in feite juist en in rechte pertinent zijn. Ze moeten duidelijk vermeld worden in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom de bevoegde overheid tot die beslissing is gekomen.”⁹²

Artikel 16.5.2 Inrichtingsbesluit – Gebieden voor dag- en verblijfsrecreatie – zakentoeisme

“De Raad oordeelt dat zakentoeisme als toerisme kan worden beschouwd, zoals bepaald in artikel 16.5.2 Inrichtingsbesluit.”⁹³

3.5.2. Decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003 (DIW)

Artikel 8 DIW – Negatieve watertoets kan volstaan als weigeringsmotief om de beslissing te dragen

“4.(...) De verzoekende partij maakt heel erg duidelijk dat zij het niet eens is met de bestreden beslissing, maar slaagt er niet in te overtuigen dat de verwerende partij in de ongunstige watertoets foutief heeft geoordeeld of de grenzen van de redelijkheid heeft overschreden.

De ongunstige watertoets kan volstaan als weigeringsmotief om de bestreden beslissing te dragen.”⁹⁴

Artikel 8 DIW – Watertoets m.b.t. verkavelingsvergunning niet uitstellen tot elke afzonderlijke aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning

“Uit de bestreden beslissing blijkt immers duidelijk dat er sprake is van een mogelijk schadelijk effect, met name de beperking van de infiltratie van het hemelwater, wat volgt uit de toename van de verharde oppervlakte. Bijgevolg diende de verwerende partij, in toepassing van artikel 8, §5, eerste lid, 2° DIWB, de watertoets uit te voeren met toepassing van de in artikel 3 van het besluit van 20 juli 2006 voorziene beoordelingschema’s (ten tijde van de bestreden beslissing nog van toepassing).

92 RvVb A/2013/0315, 11 juni 2013 (rolnr. 1112/0589/SA/3/0530). Zie ook: RvVb A/2013/0479, 20 augustus 2013 (rolnr. 1112/0271/A/1/0246) en RvVb A/2013/0451, 6 augustus 2013 (rolnr. 1112/0200/SA/2/0166).

93 RvVb A/2013/0499, 27 augustus 2013 (rolnr. 1011/0020/SA/1/0017).

94 RvVb A/2013/0415, 30 juli 2013 (rolnr. 2010/0358/A/1/0334).

De Raad stelt vast dat de decreetgever de verkavelingsvergunning uitdrukkelijk aan de watertoets heeft willen onderwerpen en dit ontegensprekelijk om preventief te kunnen nagaan of het verkavelingsproject in zijn geheel beschouwd schadelijke effecten in de zin van artikel 3, §2, 17° DIWB zou kunnen genereren. Door in haar beoordeling over de verkavelingsaanvraag vooreerst vast te stellen dat de infiltratie van het hemelwater plaatselijk wordt beperkt door de toename van de verharde oppervlakte, en vervolgens kennelijk zonder meer de watertoets uit te stellen tot elke afzonderlijke aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, holt de verwerende partij de beginselen en de doelstellingen van de watertoets en dus van het decreet integraal waterbeleid uit."⁹⁵

3.5.3. Decreet 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Monumentendecreet)

Artikel 12/2 Monumentendecreet – Erfgoedtoets – niet uitvoerbaar bij ontstentenis van uitvoeringsbesluit

"3.

De verzoekende partij roept ten onrechte de schending in van artikel 12/2 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Monumentendecreet).

Artikel 12/2 van het Monumentendecreet, zoals van toepassing ten tijde van het indienen van de slooopaanvraag, bepaalt het volgende: (...)

De Vlaamse regering heeft momenteel nog geen uitvoeringsbesluit uitgevaardigd waarbij een nadere invulling wordt gegeven aan deze algemene erfgoedtoets, zodat de algemene erfgoedtoets, gelet op §2, nog geen uitwerking heeft en nog niet de gevolgen kan sorteren als omschreven in de artikelen 119 en 120 van het decreet van 18 mei 1999 (de huidige artikelen 4.3.3 en 4.3.4 VCRO)."⁹⁶

Artikel 12/2 Monumentendecreet en artikel 4.3.3-4.3.4 VCRO – gevolgen van opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed

"5.

Anders dan wat de verzoekende partij beweert, diende de verwerende partij dus nog geen onroerenderfgoedtoets uit te voeren, noch er uitdrukkelijk melding van te maken. Zoals reeds aangehaald werd deze onroerenderfgoedtoets immers nog niet nader ingevuld door de Vlaamse regering en kan deze, gelet op artikel 12/2, §2 van het Monumentendecreet van 3 maart 1976, nog geen gevolgen sorteren zoals bepaald in artikel 4.3.3 en 4.3.4 VCRO.

Ook de loutere schending van artikel 4.3.3 en 4.3.4 VCRO is niet gegrond, nu de verzoekende partij niet aantoonde dat de loutere opname op de inventaris van het bouwkundig erfgoed – en de verwijzing ernaar in het advies van het agentschap Ruimte en Erfgoed – in casu de effecten sorteert zoals aangehaald in deze bepalingen. De inventaris is louter een middel in het beschermingsbeleid die een limitatief aantal bindende rechtsgevolgen sorteert (o.m. op vlak van energieprestatieregeling, sociale huisvesting en zonevreemde functiewijziging) die in onderhavige zaak geen nuttig effect hebben, zodat de zuivere schending van art. 4.3.3 en 4.3.4 VCRO niet kan worden aangenomen."⁹⁷

95 RvVb A/2013/0306, 11 juni 2013 (rolnr. 1112/0137/A/2/0109). Zie ook: RvVb A/2013/0357, 2 juli 2013 (rolnr. 1112/0447/SA/1/0405).

96 RvVb A/2013/0426, 30 juli 2013 (rolnr. 1011/0854/SA/2/0798). Zie ook: RvVb A/2013/0373, 2 juli 2013 (rolnr. 1112/0771/SA/4/0691).

97 RvVb A/2013/0426, 30 juli 2013 (rolnr. 1011/0854/SA/2/0798).

3.6. Overgangsbepalingen

Artikel 7.5.8 VCRO – Niet-ontvoogde gemeente – formele motiveringsplicht op basis van artikel 53 van het Coördinatiedecreet

“1.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partijen zowel de schending inroepen van de formele motiveringswet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, als de schending van het motiveringsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur.

De Raad stelt evenwel vast dat de formele motiveringswet op de bestreden beslissing niet van toepassing is.

Conform artikel 7.5.8, §2, tweede lid VCRO dienen beroepsdossiers immers, die bij de deputatie werden betekend (in de betekenis van ingediend) vóór 1 september 2009, doch waarover de deputatie op die datum nog niet heeft beslist, behandeld te worden overeenkomstig de procedureregels die golden voorafgaand aan die datum. De bekendmaking en de uitvoerbaarheid van deze beslissingen worden daarentegen geregeld overeenkomstig artikel 4.7.23, §3 tot en met §5 VCRO.

Het bij de verwerende partij aanhangig gemaakt administratief beroep werd ingesteld op 13 juli 2009 en dus vóór 1 september 2009. De beslissing van de verwerende partij werd genomen ná 1 september 2009 en meer bepaald op 1 oktober 2009, zodat, overeenkomstig artikel 7.5.8, §2, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) de aanvraag diende behandeld te worden *“overeenkomstig de procedureregelen die golden voorafgaand aan die datum”*.

Artikel 193, §1 en §2 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (DRO) luidde ten tijde van de bestreden beslissing als volgt: (...)

Overeenkomstig artikel 193, §2 DRO moeten de aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning, voor wat betreft niet-ontvoogde gemeenten, behandeld worden overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (gecoördineerde decreet).

De gemeente Retie, waar de aanvraag werd ingediend, was geen ontvoogde gemeente op het tijdstip waarop de bestreden beslissing werd genomen zodat artikel 53, §3 van het gecoördineerde decreet van toepassing was op de aanvraag.

2.

Artikel 53, §3 van het gecoördineerde decreet bepaalde ten tijde van het bestreden besluit: (...)

De in artikel 53, §3 van het gecoördineerde decreet opgenomen motiveringsverplichting is niet minder streng dan deze opgelegd door de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, die een suppletoir karakter heeft.

De bestreden beslissing valt dan ook niet onder het toepassingsgebied van de formele motiveringswet van 29 juli 1991.

De Raad verstaat de ingeroepen schending van de motiveringsverplichting dan ook als een schending van de motiveringsverplichting uit artikel 53, §3 van het gecoördineerde decreet.

Voor de toetsing aan de voormelde motiveringsplicht kan enkel rekening gehouden worden met de in de bestreden beslissing opgenomen motieven."⁹⁸

3.7. Injuncties

Verplichting een nieuwe beslissing te nemen binnen een bepaalde termijn – rechtskarakter

"De Raad heeft met een beschikking van 23 april 2013 volgende vaststellingen gedaan:

Bij arrest nr. A/2012/0315 van 6 augustus 2012 (rolnr. 2009/0115/A/1/0093) heeft de Raad de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 12 november 2009, waarbij een stedenbouwkundige vergunning werd verleend voor het oprichten van een eengezinswoning met aangebouwde carport, vernietigd.

De Raad heeft in dit vernietigingsarrest de verwerende partij bevolen om binnen de 3 maanden, te rekenen vanaf de betekening van het arrest, een nieuwe beslissing te nemen. Deze termijn werd opgelegd overeenkomstig het toenmalig artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO (huidig artikel 4.8.2, laatste lid VCRO).

De verzoekende partij komt op basis van het schrijven van de verwerende partij van 13 november 2012 (stuk 14) in combinatie met de sanctie opgenomen artikel 4.7.23, §2, laatste lid VCRO tot het besluit dat het door haar ingestelde administratief beroep, tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Evergem van 24 augustus 2009, (stilzwijgend) werd afgewezen.

De vervaltermijnen, opgenomen in artikel 4.7.23, §2 VCRO, en de overeenkomstige sanctie bij niet-naleving ervan (stilzwijgende afwijzingsbeslissing) hebben betrekking op de administratieve beroepsprocedure en staan los van de termijnen opgelegd door de Raad in de juridictionele procedure."⁹⁹

Verplichting nieuwe hoorzitting te organiseren

"De Raad beveelt de verwerende partij om, alvorens een nieuwe beslissing te nemen, een hoorzitting te organiseren en de verzoekende partij te horen na mededeling van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar."¹⁰⁰

Verplichting nieuw openbaar onderzoek te organiseren

"Overeenkomstig artikel 4.8.3, §1, tweede lid, 3° VCRO kan de Raad, naast het bevel om een nieuwe beslissing te nemen binnen een door de Raad te bepalen termijn, de procedurele handelingen omschrijven die voorafgaand aan de herstelbeslissing moeten worden gesteld.

Aangezien de rechtsgrond het GRUP 'GGR-H1 Parkveld' is vernietigd, kan de verwerende partij niet langer stellen dat er geen openbaar onderzoek vereist is aangezien de aanvraag binnen een GRUP is gelegen.

Nu de formaliteit van het openbaar onderzoek onmiskenbaar als een substantiële pleegvorm moet worden aangemerkt, is de Raad van oordeel dat de loutere vernietiging van de bestreden beslissing op zich niet kan volstaan om een wettige beslissing te nemen.

98 RvVb A/2013/0027, 29 januari 2013 (rolnr. 2009/0068/A/2/0042). Zie ook: RvVb A/2013/0165, 23 april 2013 (rolnr. 2010/0234/A/2/0217); RvVb A/2013/0177, 30 april 2013 (rolnr. 2010/0186/A/2/0170) en RvVb A/2013/0174, 30 april 2013 (rolnr. 2009/0032/SA/2/0018). Zie ook m.b.t. de regels i.v.m. het administratief beroep: RvVb A/2013/0310, 11 juni 2013 (rolnr. 1112/0810/A/2/0725) en RvVb S/2013/0165, 23 april 2013 (rolnr. 1011/0562/SA/1/0513).

99 RvVb A/4.8.14/2013/0049, 6 augustus 2013 (rolnr. 1213/0228/A/1/0209).

100 RvVb A/2013/0032, 29 januari 2013 (rolnr. 1112/0770/A/2/0690).

Het komt de Raad dan ook passend voor dat de verwerende partij, alvorens een nieuwe beslissing te nemen, de nodige schikkingen treft opdat over de aanvraag een openbaar onderzoek wordt georganiseerd door het college van burgemeester en schepenen van de stad Leuven."¹⁰¹

Verplichting bepaalde rechtsregels of -beginselen te betrekken in de herstelbeslissing – Inrichtingsbesluit

"Overeenkomstig artikel 4.8.3, §1, tweede lid, 2° VCRO kan de Raad, naast het bevel om een nieuwe beslissing te nemen binnen een door de Raad te bepalen termijn, specifieke rechtsregelen of rechtsbeginselen aanwijzen die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing moeten worden betrokken.

Gelet op de gegevens van het dossier, zowel in feite als in rechte, waarover de Raad beschikt en gelet op de in deel VI.A. van dit arrest gedane vaststellingen en overwegingen, beveelt de Raad de verwerende partij om bij het nemen van een nieuwe beslissing over het administratief beroep van de verzoekende partij, en meer specifiek bij de beoordeling van de verenigbaarheid met de stedenbouwkundige voorschriften, tevens artikel 6.1.2.3 van het Inrichtingsbesluit te betrekken."¹⁰²

101 RvVb A/2013/0250, 21 mei 2013 (rolnr. 2010/0450/A/2/0407). Zie ook: RvVb A/2013/174, 30 april 2013 (rolnr. 2009/0032/SA/2/0018).

102 RvVb A/2013/0258, 21 mei 2013 (rolnr. 1112/0677/SA/3/0598). Zie ook: RvVb A/2013/0292, 4 juni 2013 (rolnr. 1112/0084/A/2/0112) (zorgvuldigheidsbeginsel).

Hoofdstuk 2

Toegang tot de rechtspraak van de Raad

1. AFSCHRIFT VAN DE UITSPRAKEN

De griffier zendt kosteloos een afschrift van de uitspraak aan de partijen en aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het betrokken onroerend goed gelegen is (artikel 4.8.29, eerste lid VCRO).

Anderen dan de procespartijen kunnen een (geanonimiseerd) afschrift of uittreksel van de uitspraken van de Raad verkrijgen.

Artikel 58 van het Procedurebesluit bepaalt dat, buiten de kosteloze zending van afschriften van de uitspraak van de Raad, de afgifte door de griffier van een afschrift of uittreksel van een uitspraak aanleiding geeft tot de betaling van een vergoeding van 50 eurocent per bladzijde.

Als de griffier het afschrift of uittreksel per post opstuurt, is een aanvullende vergoeding verschuldigd die gelijk is aan de kosten van een niet-aangetekende brief van genormaliseerd formaat.

Het verschuldigde bedrag wordt gestort op de rekening van het Grondfonds met de vermelding van het arrestnummer en de naam van de persoon die het afschrift of uittreksel aanvraagt, voor de griffier het afschrift of het uittreksel uitreikt.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar of de leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen of, bij zijn afwezigheid, zijn gemachtigde die om de afgifte van een afschrift of een uittreksel van een uitspraak verzoekt, is vrijgesteld van de betaling van de vergoedingen.

2. WEBSITE VAN DE RAAD

Alle uitspraken van de Raad kunnen eveneens geraadpleegd worden op de website (www.rvvb.be of www.raadvoorvergunningsbetwistingen.be).

Dit jaarverslag zal evenzeer op de website worden geplaatst. Ook de verslagen over de werkzaamheden van de Raad van de voorbije werkjaren kunnen op de website geconsulteerd worden.

1. Publicatie van de uitspraken

Op regelmatige basis – in beginsel wekelijks – vult de Raad zijn rechtspraak aan op de website.

Stipte publicatie brengt immers voordelen met zich mee. Procespartijen en hun raadslieden blijven op de hoogte van de meest recente rechtspraak van de Raad, wat in principe zou moeten kunnen leiden tot proceseconomische efficiëntie zowel voor de procespartijen als voor de Raad zelf.

Uitspraken in dossiers, ingediend vóór 1 september 2012, dient de Raad – decretaal verplicht – te anonimiseren. Dit betekent dat de kadastrale gegevens van het betrokken perceel en de identiteit van verzoekende partijen, tussenkomende partijen, begunstigen van de bestreden beslissingen, etc. steeds weggelaten wordt.

Het decreet van 6 juli 2012 heeft de algemene regel tot anonimiseren uiteindelijk afgeschaft. Het huidige artikel 4.8.46, tweede lid VCRO bepaalt voortaan dat bij de publicatie van een arrest van de Raad een procespartij uitdrukkelijk moet verzoeken om de identiteit weg te laten. Dat verzoek kan enkel betrekking hebben op de identiteit van natuurlijke personen en kan ingediend worden tot aan de sluiting van de debatten.

2. Zoekfunctie

2.1. Algemeen

Er zijn verschillende manieren om de rechtspraak van de Raad te consulteren.

ZOEKEN

Gebruik dit formulier om al de uitspraken van de Raad te doorzoeken, of keer terug naar de [overzichtslijst](#).

Zoeken

Vrije zoekopdracht ?

Arresten m.b.t. de schorsingsprocedure
 Arresten m.b.t. de vereenvoudigde behandeling
 Arresten m.b.t. de vernietigingsprocedure
 Beschikkingen m.b.t. de niet-regularisatie

Bijkomende zoekcriteria

Rolnummer ?
Arrestnummer ?
Arrestnummer van tot ?

Datum Op / / ?

[Formulier leegmaken](#)

Enerzijds is het mogelijk om een **overzichtslijst** (via de link links bovenaan het zoekformulier) weer te geven van de verschillende soorten uitspraken in vier categorieën.

Door in de overzichtslijst een kolomnaam (arrestnummer, datum, rolnummer) aan te klikken kan de lijst op- of aflopend gesorteerd worden.

Tijdens het derde werkjaar is een uitgebreid **zoekformulier** aan de website toegevoegd. Tijdens het vierde werkjaar heeft de Raad het zoekformulier transparanter en gebruiksvriendelijker gemaakt.

Via dit zoekformulier kan de rechtspraak doorzocht worden aan de hand van verschillende parameters zoals via het soort van uitspraak, via een combinatie van woorden of via een arrestnummer, datum of rolnummer. De [bekomen resultatenlijsten](#) kunnen op- of aflopend gesorteerd worden op datum, arrestnummer, rolnummer door bovenaan op de kolomnaam te klikken.

Vooraleer een zoekopdracht in te voeren, kan in het zoekformulier aangevinkt worden welke soort uitspraken doorzocht dienen te worden. Meerdere opties tegelijkertijd zijn mogelijk.

Naast elk invulvak staat een grijs vraagteken. Door te klikken op zo'n vraagteken komt een kadertje te voorschijn met de nodige uitleg hoe het invulvak gebruikt kan worden.

2.2. Zoeken op 'woorden'

Vrije zoekopdracht

Dit is de standaard zoekmogelijkheid. De ingevulde woorden kunnen zowel op zichzelf voorkomen, dan wel als onderdeel van een woord.

Voorbeeld:

bouw : de resultatenlijst zal uitspraken vermelden die zowel het woord 'bouw' als de woorden 'gebouw' of 'stedenbouwkundig' bevatten;

Belangrijk is om te werken met **dubbele aanhalingstekens**, indien de gezochte woorden na elkaar en in de volgorde waarin ze ingevoerd zijn, moeten gezocht worden.

Voorbeelden:

"goede ruimtelijke ordening" : de resultatenlijst zal enkel de uitspraken bevatten waarin deze aaneensluitende reeks van woorden, in deze specifieke volgorde, voorkomt. Uitspraken waarin op verschillende plaatsen in het arrest de woorden 'goede' en 'ruimtelijke ordening' afzonderlijk staan, worden niet weergegeven in de resultatenlijst.

"overstromingsbegied" : deze zoekopdracht zal geen resultaten weergeven, gelet op de type- of spelfout.

Er kan ook gebruik gemaakt worden van **jokertekens**.

In het te zoeken woord kan **een willekeurige reeks letters vervangen worden door een ***. Zoekopdrachten met een * als eerste teken worden niet toegestaan.

Voorbeeld:

ve*gunning : in de resultatenlijst zullen zowel de uitspraken terug te vinden zijn met het woord 'verkavelingsvergunning' als 'vergunning'.

Met ? wordt één letter vervangen in de zoekopdracht. Zoekopdrachten met een ? als eerste teken worden niet toegestaan.

Voorbeeld:

sp?uwmuur : u bent niet zeker of het 'spouwmuur' of 'spauwmuur' is.

Eén van de woorden

Door meer dan één woord in te voeren wordt er gezocht naar uitspraken waarin minstens één van de ingevoerde woorden voorkomt. Bij deze opdracht is het eveneens toegestaan om de dubbele aanhalingstekens en de jokertekens te gebruiken.

Voorbeeld:

zwembad vijver terras : de resultatenlijst vermeldt uitspraken die ofwel het woord 'zwembad' bevatten, ofwel 'vijver', ofwel 'terras', ofwel een combinatie van deze woorden.

Niet één van de woorden

Door meer dan één woord in te voeren wordt er gezocht naar teksten waarin de ingevoerde woorden niet voorkomen. Bij deze opdracht is het toegestaan om de dubbele aanhalingstekens en de jokertekens te gebruiken.

Voorbeeld:

afbraak graafwerken : de resultatenlijst bevat de uitspraken waarin al deze woorden niet in voorkomen.

Logische operatoren

Voor nog specifiekere zoekopdrachten kan gebruik gemaakt worden van drie logische operatoren: NOT, OR en AND.

NOT: hiermee worden uitspraken gezocht met bepaalde woorden maar zonder een ander specifiek woord.

Voorbeeld:

inplanting perceelsgrens NOT verharding : de gevonden uitspraken zullen de woorden 'inplanting' en 'perceelsgrens' bevatten, maar niet 'verharding'.

afsluiting NOT hekwerk : de resultatenlijst zal uitspraken vermelden die enkel het woord 'afsluiting' bevatten, maar niet het woord 'hekwerk'.

OR: de resultaten die worden weergegeven zullen de woorden bevatten die opgevraagd worden, maar niet noodzakelijk na elkaar en in de volgorde waarin ze ingevoerd werden.

Voorbeeld:

zwembad OR vijver : in de resultaten zal het woord 'zwembad' of 'vijver' voorkomen of beide.

AND: de uitspraken in de resultatenlijst zullen alle woorden voorkomen die ingevoerd zijn.

Voorbeeld:

inplanting AND verharding AND perceelsgrens : enkel de uitspraken waar 'inplanting', 'verharding' én 'perceelsgrens' samen in voorkomen zullen worden weergegeven.

2.3. Zoeken op 'rolnummer'

Met dit bijkomend zoekcriterium kan gezocht worden op het volledige rolnummer dat in de briefwisseling van de Raad steeds wordt meegegeven en dat zich bevindt bovenaan op de eerste pagina van het arrest. Het rolnummer bestaat uit 5 delen waarbij:

- het eerste deel het werkjaar betreft waarin het dossier geregistreerd is (2009, 2010, 1011, 1112, 1213, etc.);
- het tweede deel het dossiernummer betreft dat bestaat uit vier cijfers ;
- het derde deel aanduidt of het om een vordering tot vernietiging (A) gaat of om een vordering tot schorsing en vernietiging (SA) ;
- het vierde deel de toegewezen kamer betreft (1,2,3,4, etc.) ;
- het vijfde deel het eigenlijke rolnummer is dat wordt toegekend na de registratie van het verzoekschrift en dat opnieuw uit 4 cijfers bestaat.

Voorbeeld:

1213/0022/SA/4/0021

Ook bij dit zoekcriterium is het mogelijk om met **jokertekens** te werken.

Met * worden een willekeurige reeks letters vervangen. Zoekopdrachten met een * als eerste teken worden niet toegestaan.

Met ? wordt één letter of cijfer vervangen. Zoekopdrachten met een ? als eerste teken worden niet toegestaan.

Voorbeelden:

1011/*/*/2/* : de resultatenlijst zal alle uitspraken vermelden van enkel de tweede kamer over de dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2010 – 2011.

1112/*/A/*/* : de resultatenlijst zal alle uitspraken vermelden van dossiers ingediend tijdens het werkjaar 2011-2012 waarbij enkel de vernietiging gevorderd wordt (en dus niet de schorsing).

2.4. Zoeken op 'datum'

Het gaat hier over de datum die zich bevindt bovenaan op de eerste pagina van het arrest. Dit is de datum waarop het arrest is uitgesproken.

Dit is een datumveld met de mogelijkheid om te zoeken op een bepaalde datum, vanaf een bepaalde datum, tussen twee datums en tot een bepaalde datum.

2.5. Zoeken op 'arrestnummer'

Een specifiek arrest kan opgezocht worden met dit zoekcriterium.

Door te klikken op het grijze vraagteken wordt informatie gegeven over hoe een arrestnummer precies is opgebouwd. Het volledige nummer van een arrest of beschikking bestaat uit drie delen waarbij:

- het eerste deel de aard van de uitspraak betreft,
- het tweede deel het jaartal is waarin er een uitspraak is gedaan; en
- de laatste vier cijfers het volgnummer betreft dat door de Raad aan de uitspraak is gegeven.

Voorbeeld:

A/2012/0123 : één resultaat wordt weergegeven, met name het arrest omtrent de vordering tot vernietiging met het arrestnummer 123, uitgesproken in het (kalender)jaar 2012.

In dit zoekveld moeten alle gegevens ingevuld worden, maar door het gebruik van de **jokertekens** * en ? kan de zoekopdracht uitgebreid worden.

Voorbeelden:

S/*/0121 : de resultatenlijst bevat alle schorsingsarresten met arrestnummer 0121 van alle voorbijgaande jaren.

A/4.8.14/2013/* : de lijst bevat alle arresten m.b.t. de vereenvoudigde behandeling die zijn uitgesproken in het (kalender)jaar 2013.

2.6. Zoeken op ‘arrestnummer van ... tot ...’

Het is mogelijk om verschillende uitspraken op te zoeken die elkaar opvolgen. Bij deze zoekopdracht is het enkel mogelijk om te zoeken tussen twee volgnummers, dat zijn enkel de laatste vier cijfers van het arrestnummer.

Voorbeeld:

Arrestnummer van **0001** tot **0049**: de eerste 49 uitspraken van elk jaar worden weergegeven.

Hier kan m.a.w. het volledige arrestnummer niet ingevuld worden.

Dit zoekcriterium wordt daarom best gebruikt in combinatie met andere zoekcriteria. Om bijvoorbeeld de resultatenlijst te beperken tot een specifieke periode of werkjaar, zal ook het invulvak voor het zoeken op datum bijkomend ingevuld moeten worden.

Voorbeeld:

Arrestnummer van **0001** tot **0022** en datum tussen **01/01/2013** en **01/03/2013** : de resultatenlijst geeft de arresten weer met de nummers A/2013/0001 tot en met A/2013/0022, met andere woorden de eerste 22 uitspraken van het jaar 2013.

Ten slotte kan de resultatenlijst nog beperkt worden door aan te vinken welk soort uitspraken doorzocht moeten worden. Moeten enkel de uitspraken inzake vorderingen tot vernietiging doorzocht worden, dan dienen alle andere categorieën weg gevinkt te worden.

2.7. Voorbeeld van gecombineerd zoeken

ZOEKEN

Gebruik dit formulier om al de uitspraken van de Raad te doorzoeken, of keer terug naar de [overzichtslijst](#).

Zoeken

"met wachtgevel" Vrije zoekopdracht ▼ ?

Arresten m.b.t. de schorsingsprocedure
 Arresten m.b.t. de vereenvoudigde behandeling
 Arresten m.b.t. de vernietigingsprocedure
 Beschikkingen m.b.t. de niet-regularisatie

Bijkomende zoekcriteria

Rolnummer ?

Arrestnummer ?

Arrestnummer van tot ?

Datum Vanaf ▼ / 01 ▼ / 09 ▼ / 2012 ▼ ?

[Formulier leegmaken](#)

Zoekresultaten

<u>Arrestnummer</u>	<u>Datum</u>	<u>Rolnummer</u>	<u>Omschrijving</u>
A/2013/0437	06-08-2013	1112/0254/A/1/0223	
A/2013/0373	02-07-2013	1112/0771/SA/4/0691	
S/2013/0172	25-06-2013	1213/0269/SA/3/0249	
A/2012/0523	10-12-2012	1011/0839/SA/1/0847	
A/2012/0522	10-12-2012	1011/0778/SA/1/0776	
A/2012/0467	13-11-2012	1112/0569/A/2/0536	
S/2012/0223	24-10-2012	1112/0771/SA/3/0691	
A/2012/0399	09-10-2012	1112/0433/A/2/0394	
A/2012/0349	05-09-2012	1112/0310/A/4/0268	

In dit voorbeeld is op de volgende wijze gezocht :

- door enkel de vakjes bij 'arresten m.b.t. de schorsingsprocedure' en 'arresten m.b.t. de vernietigingsprocedure' aan te vinken wordt de resultatenlijst beperkt tot deze categorieën van uitspraken ;

- vrije zoekopdracht : "met wachtgevel"

Door te zoeken met dubbele aanhalingstekens worden enkel de arresten weergegeven met daarin de aansluitende reeks van woorden "met wachtgevel" én niet de arresten met daarin de afzonderlijke woorden "met" en "wachtgevel".

- datum **vanaf 01/09/2012** : enkel de arresten, uitgesproken vanaf / tijdens het vierde werkjaar worden opgelijst.

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Filip Van Acker
Raad voor Vergunningsbetwistingen
Koning Albert II-laan 35, bus 81
1030 Brussel

Algemene coördinatie en eindredactie

Eddie Clybouw

Website

U kan dit jaarverslag raadplegen op de website van de Raad voor Vergunningsbetwistingen
www.rvwb.be
www.raadvoorvergunningbetwistingen.be

Foto

Eddie Clybouw

Vormgeving

Het Eiland Neus

Gedrukte versie

Na vormgeving is het jaarverslag in een samengebonden gedrukte versie beschikbaar

JAARVERSLAG

2012-2013